

لاویا - کتابِ تورات - بخشِ

سوم

پیشگفتار

لاویا کتابِ سومِ تورات استه و نامِ امزی کتاب از نامِ «لاوی» که یکی از طایفه های بنی اسرائیل استه گرفته شده. لاویا د خانه خدا وظیفه های مختلف دشت و خدمتگاری خانه خدا بود. د امزی کتاب بلده پیشوایو دستورای مشخص دده شده تا اونا بنی اسرائیل ره د عبادتِ خدا رهبری کنه. امچنان بلده قوم خدا هدایت های وجود دره که اونا چی رقم میتنه یگ زندگی مقدس دشته بشه.

اگه کتابِ لاویا ره جم-بندی کنی، موضوعی که کلوتر از دیگه موضوعها دیده موشه قدوسیّتِ خدا استه و ای موضوع باربار تکرار شده. خدا امی احکام ره بلده قوم خو دد تا قوم خو ره تقدیس کنه.

د هفت فصلِ اوّلِ امزی کتاب د باره قربانی های مُختلِف د تفصیل تشریح دده شُده. بعد ازو د فصل های ۸ تا ۱۰ د باره تقدیس هارون و باچه های شی نوشته شُده که اونا چی رقم خدمت پیشوایی ره شروع کد. باقی فصل های کتاب د باره قانونای پاک شُده و احکامِ مُختلِف آسته و د باره عیدها و چیزای که د خُداوند وَقِف موشه.

فهرستِ عنوان‌ها

قربانی سوختنی (۱:۱)

هدیه غلّه-و-دانه (۲:۱)

قربانی سلامتی (۱:۳)

قربانی گناه (۱:۴)

مُقَرَّرات د باره جُرمانه (۱:۵)

مُقَرَّراتِ مُختلِف د باره قربانی ها و هدیه ها (۸:۶)

قربانی خطا (۱:۷)

مُقَرَّراتِ قربانی سلامتی (۱۱:۷)

مُقَرَّرات د باره چربی و خُون (۲۲:۷)

حق پیشوایو (۲۸:۷)

مَسَح کدونِ هارون و باچه های شی بلده و وظیفه پیشوایی

(۱:۸)

- شُرُوعِ خِدْمَتِ پيشوايو (۱:۹)
- گُناهِ ناداب و اَبِيهُو (۱:۱۰)
- هِدَايَتِ ها بَلَدِه پيشوايو (۸:۱۰)
- خوراکِ پاک و ناپاک (۱:۱۱)
- پاکي خاتونو بعد از زِيدو (۱:۱۲)
- مُقَرَّراتِ بَلَدِه مَرَضِ هاى جلدی (۱:۱۳)
- مُقَرَّراتِ دَ بارِه پوپَنک (۴۷:۱۳)
- قانونِ بَلَدِه پاک شُدو از مَرَضِ کولى (۱:۱۴)
- مُقَرَّراتِ دَ بارِه پوپَنک زَدِه گي خانه (۳۳:۱۴)
- ناپاکي دَ وَسِيْلَه آوى که از جِسْمِ بُرِ مُوشِه (۱:۱۵)
- مُقَرَّراتِ دَ بارِه رُوْزِ کِفاره (۱:۱۶)
- هِدَايَتِ دَ بارِه خُونِ (۱:۱۷)
- مَنْعِ مَعَامِلِه جِنْسِي نامشروع (۱:۱۸)
- قانونای مُخْتَلِفِ (۱:۱۹)
- مجازاتِ بَلَدِه گُناهِ هاى مُخْتَلِفِ (۱:۲۰)
- مُقَرَّراتِ بَلَدِه پيشوايو (۱:۲۱)
- دَ بارِه مُقَدَّسِ بُودونِ هديه ها (۱:۲۲)
- قُرْبَانِي که قَبُولِ نَمُوشِه (۱۷:۲۲)
- دَ بارِه زَمَانِ هاى تَعْيِينِ شُدِه (۱:۲۳)
- رُوْزِ آرامِ (۳:۲۳)

- عیدِ پَصَح و فطیر (۴:۲۳)
- عیدِ نَوْبَرِ حاصِلات (۹:۲۳)
- عیدِ پَنجَاهُم (۱۵:۲۳)
- عیدِ شِیُورِها (۲۳:۲۳)
- روزِ کِفاره (۲۶:۲۳)
- عیدِ چَپری ها (۳۳:۲۳)
- قانون دَ باره چِراغدان و میزِ نان (۱:۲۴)
- نانِ مُقَدَّس (۵:۲۴)
- مجازاتِ آدمِ کُفرگویی (۱۰:۲۴)
- سالِ آرام (۱:۲۵)
- سالِ پَنجَاهُم (۸:۲۵)
- بازخريدِ مُلک-و-زمی (۲۳:۲۵)
- کومکِ بَلدِه غَرِيبا (۳۵:۲۵)
- دَ باره آزادی غُلاما (۳۹:۲۵)
- بَرَکتِ بَلدِه کسای که إِطاعتِ مُونه (۱:۲۶)
- جَزای ناطاعتی (۱۴:۲۶)
- بازخريدِ کسای که خود ره وَقف کده (۱:۲۷)

قُرْبانی سوختنی

۱ خُداوند مُوسیٰ ره کوی کد و از خَیمه مُلاقاتِ قد شی

گپ زده گُفت: ^۲ "قد بنی اسرائیل توره گُفته دَزوا بُگی،

وختیکه یگو کس از مینکل شمو دَ خُداوند از چارپایا قُربانی
تقدیم مونه، او قُربانی خُوره از گله یا از رمه گِرِفته بیره.

^۳ اگه قُربانی ازو یگ قُربانی سوختنی از گله بَشه، او یگ

نرگاو بے عیب ره تقدیم کنه و او ره دَ دان خیمه مُلاقات بیره

تاکه از طرفِ ازو دَ حُضورِ خُداوند قَبول شُنه. ^۴ او دِست خُوره

دَ سرِ قُربانی سوختنی کش کنه و قُربانی ازو قَبول موشه تا

بلده شی کِفاره شُنه. ^۵ بعد ازو نرگاو ره دَ حُضورِ خُداوند حلال

کنه و باچه های هارون که پیشوایو آسته، خُون ره نزدیک بیره

و او ره دَ چار دَورِ قُربانگاه که دَ دان خیمه مُلاقات آسته، پاش

بَديه. ^۶ بعد ازو قُربانی سوختنی پوست شُده تُوْته تُوْته شُنه.

^۷ اوخته باچه های هارون پیشوا دَ بله قُربانگاه آتش روشو کنه

و هیژم ره دَ بله آتش بچینه. ^۸ بعد ازو باچه های هارون یعنی

پیشوایو، تُوْته های قُربانی ره قد کله و چربی شی دَ بله هیژم

که دَ سرِ آتشِ قُربانگاه آسته، دَ ترتیب بیله؛ ^۹ لیکن حصّه های

داخلی و پیچه های شی ره قد او بُشویه و پیشوا پگ شی ره دَ

بله قُربانگاه دَ عنوانِ قُربانی سوختنی بُسوزنه؛ ای یگ هدیه

خاص و خوشبوی مَوردِ پَسندِ بلده خُداوند آسته.

^{۱۰} اگه قُربانی ازو یگ قُربانی سوختنی از رمه بَشه، چی
 گوسپو، چی بَز، باید نَر و بے عیب بَشه. ^{۱۱} و اُو ره باید دَ
 طرفِ شمالِ قُربانگاه دَ حُضُورِ خُداوند حلال کنه و باچه های
 هارُون یعنی پیشوایو، خُونِ ازو ره دَ چاردورِ قُربانگاه پاش
 بدیه. ^{۱۲} بعد ازو قُربانی ره قد کله و چربی شی ٹوٹه ٹوٹه کنه
 و پیشوا اونا ره دَ بِلَه هیزُم که دَ سرِ آتِشِ قُربانگاه آسته، دَ
 ترتیب بیلَه. ^{۱۳} لیکن حِصّه های داخلی و پیچه های شی ره قد
 آو بُشویه و پیشوا پگِ حِصّه ها ره دَ بِلَه قُربانگاه بُسوزنه؛ ای
 یگ قُربانی سوختنی آسته، یگ هدیه خاص و خوشبوی مَوردِ
 پَسند بَلده خُداوند.

^{۱۴} و اگه قُربانی ازو بَلده خُداوند یگ قُربانی سوختنی از
 مُرغکو بَشه، اُو قُربانی خُو ره از قُمری ها یا از کوتر ها بیرَه.
^{۱۵} پیشوا اُو ره دَ قُربانگاه بیرَه و سر شی ره کنده دَ بِلَه
 قُربانگاه بُسوزنه، مگم خُون شی ره دَ بَغَلِ قُربانگاه خِشپه
 کنه. ^{۱۶} سَنگدو و چتلی شی ره بُر کده طرفِ شرقِ قُربانگاه
 پورته کنه، دَ جای که خگِشتر آسته. ^{۱۷} بعد ازو اُو ره از
 مینکلِ بال های شی چک کنه، ولے دُو چک نَکنه. اوخته
 پیشوا اُو ره دَ بِلَه هیزُم که دَ سرِ آتِشِ قُربانگاه آسته، بُسوزنه.

ای یگ قُربانی سوختنی، یگ هدیه خاص و یگ خوشبوی
موردِ پسند بلده خُداوند آسته.

هدیه غَلّه-و-دانه

۲ و غیتیکه یگو کس هدیه غَلّه-و-دانه د خُداوند میره، امو
هدیه از بهترین آرد بشه. او د بله ازو روغو شیو کنه و کُندر
ره د بله شی بيله. ^۲ اوخته او ره د پیش باچه های هارون،
یعنی پیشوایو بیره و پیشوایگ مُشتِ امزو آرد ره قد روغو و
پگ کُندر شی بگیریه و د عنوانِ نشانی هدیه غَلّه-و-دانه د بله
قُربانگاه بُسوزنه. ای یگ هدیه خاص و یگ خوشبوی موردِ
پسند بلده خُداوند آسته. ^۳ و باقی منده هدیه غَلّه-و-دانه بلده
هارون و باچه های شی بشه؛ ای مُقدّسترین حصّه از هدیه های
خاص بلده خُداوند آسته.

۴ وختی هدیه غَلّه-و-دانه ره که د تندور پخته شده تقدیم مونی،
او از بهترین آرد بشه، چی بُکی های فطیر که قد روغو گت
شده، چی نانِ فطیر تُنگ-و-کَرَک که روی شی قد روغو
چرب شده.

^۵ اگه هديه غَلّه-و-دانه تُو د بِلّه تاوه پُخته شُده بَشه، اُو از
بِهترين آردِ روغو گت شُده و فطير بَشه. ^۶ اُو ره تُوته تُوته کُو و
د بِلّه شی روغو شيو کُو؛ ای یگ هديه غَلّه-و-دانه آسته.

^۷ و اگه هديه غَلّه-و-دانه تُو د کرایي پُخته شُده بَشه، اُو از
بِهترين آردِ قد روغو جور شُنه. ^۸ هديه غَلّه-و-دانه ره که امزی
چيزا جور شُده بَشه د خُداوند بِيَر و اُو ره د پيشوا پيش کُو و
پيشوا اُو ره د قربانگاه بُره. ^۹ پيشوا یگ حِصّه هديه غَلّه-و-
دانه ره گِرَفته د عِنوانِ نشانی د بِلّه قربانگاه بُسوزنه. ای یگ
هديه خاص و یگ خوشبوی مَوردِ پَسند بِلده خُداوند آسته.
^{۱۰} و باقی مَنده هديه غَلّه-و-دانه بِلده هارون و باچه های شی
بَشه؛ ای مُقَدَّسَتَرين حِصّه از هديه های خاص بِلده خُداوند
آسته.

^{۱۱} هديه های غَلّه-و-دانه که د خُداوند تقدیم موشه، هیچ کُدم
شی قد خمیرمایه جور نَشنه، چُون شُمو نَباید خمیرمایه و عسل
ره د عِنوانِ هديه خاص بِلده خُداوند بُسوزنید. ^{۱۲} شُمو مِیتنید
اُمُو چيزا ره د عِنوانِ هديه نَوَبَرِ حاصِلات د خُداوند بیریید، مگم
اونا نَباید د عِنوانِ خوشبوی مَوردِ پَسند خُداوند د بِلّه قربانگاه
تقدیم شُنه. ^{۱۳} پگ هديه های غَلّه-و-دانه ره قد نَمک نَمکی

كُو؛ نَمَكِ عَهْدِ خُدَايِ خُو رِه اَز هَدِيَه غَلَّه-و-دانه دَرِيغ نَكُو.

پس قد تمام قُرْبَانِي هَا-و-هديه هاي خُو نَمَكِ تَقْدِيمِ كُو.

^{۱۴} اگه يگ هديه غَلَّه-و-دانه اَز نَوْبَرِ حَاصِلَاتِ دَ خُدَاوند تَقْدِيمِ

مُونِي، خوشه هاي حَاصِلِ نُو رِه بَسِي و دَ آتِشِ بَرِيو كده تَقْدِيمِ

كُو ^{۱۵} و دَ بَلَه شِي رُوغو شِيو كده كُنْدُر رِه دَ سَرِ شِي بِيَل؛ اِي

يگ هديه غَلَّه-و-دانه آسْتَه. ^{۱۶} و پيشوا حِصَّه نَشَانِي شِي رِه اَز

غَلَّه بَرِيو شُدَه و اَز رُوغون شِي قد تمام كُنْدُر شِي دَ عِنْوَانِ

هَدِيَه خَاصِ بَلْدَه خُدَاوند بُسُوْرَنَه.

قُرْبَانِي سَلَامَتِي

^۳ اگه قُرْبَانِي اَزو يگ قُرْبَانِي سَلَامَتِي آسْتَه و اگه اُو رِه اَز

گَلَه گَاو و گَرِفْتَه مِيرَه، چِي نَر بَشَه، چِي مَادَه، بَايد بَعِ عَيْبِ

بَشَه و اُو اَمُو حَيَوَانِ رِه دَ حُضُوْرِ خُدَاوند تَقْدِيمِ كُنَه. ^۲ اُو دِسْتِ

خُو رِه دَ سَرِ حَيَوَانِ قُرْبَانِي خُو كَش كُنَه و اُو رِه دَ دَانِ خَيْمِه

مُلَاقَاتِ حَلَالِ كُنَه. بَعْدِ اَزو بَاچَه هاي هَارُونِ كِه پيشوايو

آسْتَه، خُونِ شِي رِه دَ چَارْدَوَرِ قُرْبَانِگَاهِ پَاشِ بَدِيَه. ^۳ اُو اَز

قُرْبَانِي سَلَامَتِي خُو يگ هَدِيَه خَاصِ بَلْدَه خُدَاوند تَقْدِيمِ كُنَه،

یعنی چربی که حصّه های داخلی ره مُپوشنه و تمام چربی ره که دَ گردوَبَرِ حصّه های داخلی آسته،^۴ هر دُو گُرده ره قد چربی رُوی ازوا که دَ نزدیکِ پُشتِ کمر آسته و جِگرگوشه ره که قد گُرده ها گِرِفته مُوشه.^۵ اوخته باچه های هارون اونا ره دَ بِلَه قُربانی سوختنی که دَ بِلَه هیژمِ آتِشِ قُربانگاه آسته، بُسوزنه. ای یگ هدیه خاص و یگ خوشبوی مَوِرِدِ پَسند بلده خُداوند آسته.

^۶ و اگه قُربانی ازو بلده قُربانی سلامتی دَ خُداوند از رمه آسته، چی نر بَشه، چی ماده، او باید یگ حیوانِ بے عیب تقدیم کنه.
^۷ اگه او یگ گوسپو ره دَ عِنوانِ قُربانی خُو تقدیم مونه، امو ره دَ حُضُورِ خُداوند بیره^۸ و دِستِ خُو ره دَ سِرِ قُربانی کش کده او ره دَ دانِ خیمه مُلاقاتِ حلال کنه. بعد ازو باچه های هارون خُونِ شی ره دَ چاردوَرِ قُربانگاه پاش بدیه.^۹ و او از قُربانی سلامتی چربی شی ره دَ عِنوانِ هدیه خاص بلده خُداوند تقدیم کنه: تمام دُمبِه شی ره از استغونِ پُشتِ کمر جدا کنه، چربی که حصّه های داخلی ره مُپوشنه و پگِ چربی که دَ گردوَبَرِ حصّه های داخلی آسته،^{۱۰} هر دُو گُرده ره قد چربی رُوی ازوا که دَ نزدیکِ پُشتِ کمر آسته و جِگرگوشه ره که قد گُرده ها

قَتِي كَرِفْتَه مُوشَه. ^{۱۱} اوخته پيشوا اونا ره د بَلَه قُربانگاه د
عنوان هديه خوراكي بَسوزنه. اي يگ هديه خاص بَلده خُداوند
آسته.

^{۱۲} و اگه قُربانِي ازو يگ بَز آسته، او امو ره د حُضورِ خُداوند
بیره ^{۱۳} و دِسْت خُو ره د سر شي كَش كده او ره د دانِ خِيْمَه
مُلاقات حلال كنه. بعد ازو باچه هاي هارون خُون شي ره د
چارَدورِ قُربانگاه پاش بديه. ^{۱۴} او امزو قُربانِي خُو يگ هديه
خاص د خُداوند بیره، يعني چربي ره كه حِصّه هاي داخِلي ره
مُپوشنه و پگ چربي ره كه د كِرْدوَبَرِ حِصّه هاي داخِلي آسته،
^{۱۵} هر دُو كُرده ره قد چربي رُوي ازوا كه د نَزديكِ پُشتِ كمر
آسته و جِگَرگوشه ره كه قد كُرده ها قَتِي كَرِفْتَه مُوشَه.

^{۱۶} اوخته پيشوا اونا ره د بَلَه قُربانگاه د عنوان هديه خوراكي
بَسوزنه. اي يگ هديه خاص و خوشبُوي مَوَرِدِ پَسِنِدِ خُداوند
آسته. پگ چربي ها د خُداوند تَعَلُق دَرَه. ^{۱۷} اي يگ حُكْمِ
دايمي د تمامِ نسل هاي شُمو د هر جاي كه زِندگي مُونيد
آسته: شُمو هرگِز چربي و خُون نَخوريد!

۱۴ خُداوند بسمِ قَد مُوسَى گپ زده گُفت: ^۲ "قَد بَنیِ اِسْرَائیلِ

نقل کده بُوگی که، 'اگه یگو کس نَافامیده دَ باره کُدم احکامِ

خُداوند گناه کنه و چیزای که نَباید انجام دده شُنه، یکی ازوا

ره انجام بَدیه، اینی مُقررات اَسته:

^۳ اگه پیشوای که مَسَح شده گناه کنه و قوم ره مُجرِم جور کُنه،

اُو باید بلده گناه خُو یگ نَرگاوِ بے عیب ره دَ عِنوانِ قُربانی

گناه دَ خُداوند تقدیم کنه. ^۴ اُو اُمُو نَرگاو ره دَ دانِ خیمه

مُلاقات دَ حُضُورِ خُداوند بیره و دِست خُو ره دَ سِرِ نَرگاو کش

کُنه و اُو ره دَ حُضُورِ خُداوند حلال کنه. ^۵ اوخته پیشوای مَسَح

شُده یگ مقدار خُونِ امزُو نَرگاو ره گِرِفته دَ خیمه مُلاقات بیره

^۶ و پیشوا کِلک خُو ره دَ خُونِ غوْته کده یگ مقدار خُون ره دَ

حُضُورِ خُداوند دَ پیشِ رُوی پرده دَ جای مُقَدَّس هفت دفعه پاش

بَدیه. ^۷ پیشوا یگ مقدار امزُو خُون ره دَ شاخای قُربانگاهِ بُخور

که دَ حُضُورِ خُداوند دَ مَنه خیمه مُلاقات اَسته بُمَله و

باقی مَنده خُونِ نَرگاو ره دَ بیخِ قُربانگاهِ قُربانی سوختنی که دَ

دانِ درگه خیمه مُلاقات اَسته، شیو کنه. ^۸ پیشوا تمام چربی

نَرگاوِ قُربانی گناه ره جدا کُنه، یعنی چربی که حِصّه های

داخلی ره مُپوشنه و تمام چربی ره که دَ گردو برِ حصّه های
 داخلی آسته،^۹ هر دُو گرده ره قد چربی رُوی ازوا که دَ نزدیکِ
 پُشتِ کمر آسته و جگر گوشه ره که قد گرده ها گِرِفته مُوشه؛
^{۱۰} امو رقمیکه چربی نرگا و قُرَبانی سلامتی جدا مُوشه. بعد
 ازو پیشوا اونا ره دَ بِلِه قُرَبانگاهِ قُرَبانی سوختنی بُسوزنه.
^{۱۱} لیکن پوستِ نرگا و تمام گوشت شی ره قد کَلّه و پیچه و
 تمام حصّه های داخلی و سرگین شی،^{۱۲} یعنی تمام باقی مندِه
 نرگا و ره باید بُرو از خیمه گاه دَ یگ جای پاک، دَ جایی که
 خگِشترِ قُرَبانگاه پورته مُوشه، بُره و او ره دَ بِلِه آتِشِ هیژم دَر
 بدیه؛ اَره، دَ جایی که خگِشتر پورته مُوشه، دَ اُونجی دَر دده
 شنه.

^{۱۳} و اگه پگِ جماعتِ اسرائیل خطا کُنه و امو خطا از نظرِ
 جماعت پوشیده بَشه، یعنی اونا یکی از کارای ره انجام بدیه
 که مُطابقِ احکامِ خُداوند نَباید انجام دده شنه و اونا مُجرِم
 شنه،^{۱۴} وختی خطای که اونا کده برَملا مُوشه، جماعت باید
 یگ نرگا و ره دَ عِنوانِ قُرَبانی گناه بیره و او ره دَ پیشِ خیمه
 مُلاقاتِ تقدیم کنه.^{۱۵} و ریش سفیدای جماعت دَ حُضُورِ
 خُداوند دِستای خُو ره دَ سرِ نرگا و کش کُنه و او ره دَ حُضُورِ

خُداوند حلال كنه. ^{۱۶} اوخته پیشوای مَسَح شده، یگ مقدار
 خُونِ امزُو نرگاو ره دَ خیمه مَلاقات بیره ^{۱۷} و پیشوا کِلک خُو
 ره دَ خُونِ غوْته كده امزُو خُونِ هفت دفعه دَ حُضُورِ خُداوند دَ
 پیشِ رُوی پرده پاش بَدیه. ^{۱۸} پیشوا یگ مقدارِ امزُو خُونِ ره دَ
 شاخای قُربانگاهِ بُوخور که دَ مَنه خیمه دَ حُضُورِ خُداوند آسته،
 بُمَله و باقی مَنده خُونِ ره دَ بیخِ قُربانگاهِ قُربانی سوختنی که دَ
 دانِ خیمه مَلاقات آسته، شیو كنه. ^{۱۹} و تمامِ چربی شی ره
 گِرِفته دَ بِلَه قُربانگاهِ بُسوزنه. ^{۲۰} او امُو کار ره قد امزی نرگاو
 كنه که قد نرگاوِ قُربانی گُناه كُدد؛ اَره عینِ کار ره قد امزی
 نرگاو كنه. دَ امزی رَقم پیشوا بَلده ازوا کِفاره مونه و اونا
 بخشیده موشه. ^{۲۱} بعد ازُو امُو نرگاوِ قُربانی شده ره از
 خیمه گاهِ بُرُو بیره و او ره دَر بَدیه، امُو رَقم که نرگاوِ اوّل ره دَر
 دَد. ای یگ قُربانی گُناه بَلده جماعت آسته.

^{۲۲} اگه یگ رهبر گُناه كنه و نافامیده یکی از کارای ره انجام
 بَدیه که مُطابِقِ تمامِ احکامِ خُداوند، خُدای شی نَباید انجام دَده
 شُنه و او مُجرِمِ شُنه، ^{۲۳} وختی گُناهی ره که كده بَلده شی
 بَرَمَلَا شُنه، او باید یگ تُکه بے عیب ره دَ عِنوانِ قُربانی خُو
 بیره ^{۲۴} و دِسْتِ خُو ره دَ سِرِ تُکه كَش كده او ره دَ امزُو جای

حلال كُنه كه قُرْبانی سوختنی ره دَ حُضُورِ خُداوند حلال مونه.
ای یگ قُرْبانی گناه آسته. ^{۲۵} و پیشوا یگ مقدار خُونِ قُرْبانی
گناه ره قد کِلک خُو گِرِفْتَه دَ شاخای قُرْبانگاهِ قُرْبانی سوختنی
بُمَله و باقی مَنده خُون ره دَ بیخِ قُرْبانگاهِ قُرْبانی سوختنی شیو
کنه. ^{۲۶} و پگِ چربی ازو ره رقمِ چربی قُرْبانی سلامتی دَ بله
قُرْبانگاهِ بُسوزنه. دَمزی رقمِ پیشوا بلده گناه امزو رهبر کِفاره
مونه و او بخشیده موشه.

^{۲۷} اگه یگ نفر از مردمِ عام نافعیده گناه کنه و یکی از کارای
ره انجام بدیه که مُطابِقِ احکامِ خُداوند نباید انجام دده شنه،
او مُجرِمِ موشه. ^{۲۸} وختی گناهی ره که کده بلده شی برملا
موشه، او باید یگ بَزِ ماده بے عیب ره دَ عِنوانِ قُرْبانی خُو بلده
گناهی که کده بیره ^{۲۹} و دِستِ خُو ره دَ سرِ قُرْبانی گناه کش
کده او ره دَمزو جای حلال کنه که قُرْبانی سوختنی ره حلال
مونه. ^{۳۰} و پیشوا یگ مقدار خُونِ بَزِ ره قد کِلک خُو گِرِفْتَه دَ
شاخای قُرْبانگاهِ قُرْبانی سوختنی بُمَله و باقی مَنده خُون ره دَ
بیخِ قُرْبانگاهِ شیو کنه. ^{۳۱} او تمامِ چربی شی ره جدا کنه، امو
رقم که چربی قُرْبانی سلامتی جدا موشه. و پیشوا او ره دَ بله
قُرْبانگاهِ دَ عِنوانِ خوشبوی مَورِدِ پَسَنِدِ خُداوند بُسوزنه. دَمزی

رقم پیشوا بلده امزو نفر کفارہ مونه و او بخشیده موشه.

^{۳۲} اگه او نفر یگ گوسپو ره بلده قربانی خو د عنوان قربانی

گناه میره، او یگ میش بے عیب ره بیره ^{۳۳} و دست خو ره د سر

قربانی گناه کش کُنه و او ره د عنوان قربانی گناه دمزو جای

حلال کُنه که قربانی سوختنی ره حلال مونه. ^{۳۴} و پیشوا یگ

مقدار خون قربانی گناه ره قد کلک خو گرفته د شاخای

قربانگاه قربانی سوختنی بمله و باقی منده خون شی ره د بیخ

قربانگاه شیو کنه. ^{۳۵} او تمام چربی ازو ره جدا کنه، امو رقم

که چربی گوسپون قربانی سلامتی جدا موشه؛ و پیشوا او ره د

بله قربانگاه د سر هدیه‌های خاص خداوند بسوزنه. د امزی

طریق پیشوا بلده ازو نفر بخاطر گناهی که کده، کفارہ مونه و

او بخشیده موشه.

مقررات د باره جرمانه

۵ اگه یگو کس دزی باره گناه کُنه یعنی آواز قسم دهنده ره

بشنوه و شاهد چیزی که دیده یا خبر دره آسته و توره نگیه، او

سزای گناه خو ره مینگره. ^۲ یا اگه کدم کس د یگو چیز نجس

دُكُه بُوخوره، یعنی دَ لاشِ حَيوانِ دَرِنْدِه نَجِس، دَ لاشِ چارپای
 نَجِس یا دَ لاشِ خَزِنْدِه نَجِس، اگه بے خبر ام بَشَه، اُو مُجْرِم
 مُوشَه.^۳ اگه یگو کس دَ نَجِسِ اِنسانِ دُكُه بُوخوره، هر رقم
 نَجِسِ که میتنه اِنسانِ رِه نَجِس کُنَه، حتی اگه بے خبر ام بَشَه،
 وختیکه خبر مُوشَه، اُو مُجْرِم مُوشَه.^۴ یا اگه یگو کس از دان
 شی قَسْمِ ناسنجیده بُر شُنَه، بلده کارِ بَد یا بلده کارِ خُوب،
 یعنی دَ هر کارِ که یگ آدم ناسنجیده قَسْمِ بُوخوره، اگه بے خبر
 ام بَشَه، وختیکه خبر مُوشَه، هر کُدَمِ امزی قَسْمِ ها که بَشَه اُو
 مُجْرِم مُوشَه.^۵ پس وختیکه یگ نفر دَ یکی امزی چیزا مُجْرِم
 مُوشَه، اُو باید گناهی رِه که کده، اِقرار کُنَه^۶ و جُرمانه خُو رِه
 بخاطرِ گناهی که کده دَ خُداوند بیرَه؛ اُو یگ حَيوانِ ماده رِه از
 رَمَه، چی گوسپو بَشَه، چی بُز دَ عِنوانِ قُربانی گُناه بیرَه و
 پیشوا بلده ازو بخاطرِ گُناهِ شی کِفاره کُنَه.^۷ اگه اُو آدم تَوان
 شی نَموشَه که یگ گوسپو بیرَه، اُو باید بلده جُرمانه خُو
 بخاطرِ گناهی که کده دُو قَمری یا دُو کوتر دَ حُضُورِ خُداوند
 بیرَه؛ یگ شی رِه دَ عِنوانِ قُربانی گُناه و دِیگه شی رِه دَ عِنوانِ
 قُربانی سوختنی.^۸ اُو باید اونا رِه دَ پیشوا بیرَه و پیشوا اوّل
 اُمو رِه که بلده قُربانی گُناه اَسْتَه تقدیم کُنَه. اُو سر شی رِه تاو
 بَدیه، مگم از تَن شی جدا نَکُنَه.^۹ اُو یگ مقدار خُونِ قُربانی

گناه ره گِرِفْتَه دَ بَغْلِ قُرْبانگاه پاش بَدِيه و باقی مَنده شی ره دَ
بیخِ قُرْبانگاه خَشپه کنه. ای یگِ قُرْبانی گناه آسته. ^{۱۰} بعد ازو
دوم شی ره دَ عِنوانِ قُرْبانی سوختنی دَ مُطابِقِ مُقررات تقدیم
کنه. دَمزی رقم پیشوا بلده امزو نفر بخاطرِ گناهی که کده
کِفاره مونه و او نفر بخشیده موشه.

^{۱۱} لیکن اگه توان شی نَموشه که دُو قُمری یا دُو کوتر بیره،
اوخته بلده قُرْبانی خُو بخاطرِ گناهی که کده، او یگِ دَهْمِ ایفه
بِهترین آرد ره دَ عِنوانِ قُرْبانی گناه بیره، مگم او نباید دَ بله
ازو روغو شیو کنه و نه ام کُنْدَر دَ سر شی بیله، چراکه ای
یگِ قُرْبانی گناه آسته. ^{۱۲} او باید آرد ره دَ پیشوا بیره و پیشوا
یگِ مُشت شی ره دَ عِنوانِ نشانی شی بَگیره و دَ سرِ هدیه‌های
خاصِ خُداوند دَ بله قُرْبانگاه بُسوزنه. ای یگِ قُرْبانی گناه
آسته. ^{۱۳} دَمزی رقم پیشوا بلده ازو بخاطرِ گناهی که دَ باره
یکی امزی چیزا کده کِفاره مونه و او آدم بخشیده موشه.
باقی مَنده آرد رقمِ هدیه غَلّه-و-دانه از پیشوا بشه. ”

^{۱۴} و خُداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^{۱۵} ”اگه یگِ آدم خطا
کُنه که نافامیده دَ باره یکی از چیزای مُقدَّسِ خُداوند گناه
کُنه، اوخته او باید یگِ قُوجِ بے عیب ره از رمه گِرِفْتَه دَ عِنوانِ

جُرمانه خُو دَ خُداوند بیره؛ اَرزِشِ اَزو برابرِ مِثقالِ های نُقره
بشه که مُطابِقِ مِثقالِ خَیمه مُقدَّسِ بَلدِه جُرمانه تَعیینِ شُدِه.
^{۱۶} و دَ بارِه اُمُو چِیزِ مُقدَّسِ که اُو گُناه کده، باید تاوانِ بَدیه و
پَنج-یگِ ام دَ بِلِه شی اِضافه کُنه؛ اُو اُمُو ره دَ پِیشوا بَدیه و
پِیشوا قَد قُوجِ جُرمانه بَلدِه اَزو کِفارِه کُنه و اُو بَخشیدِه موشِه.
^{۱۷} و اگِه یَگو کس گُناه کُنه و یکی از کارای ره انجامِ بَدیه که
مُطابِقِ تمامِ احکامِ خُداوند نَباید انجامِ دَدِه شُنه، باو جُودِ که پَی
نَبَرده، اُو مُجرِمِ حسابِ موشِه و سزای گُناهِ خُو ره مینگرِه.
^{۱۸} اُو باید یگِ قُوجِ بے عیبِ ره از رَمه گِرِفته مُطابِقِ اَرزِشِ
تَعیینِ شُدِه دَ عِنوانِ جُرمانه خُو دَ پِیشوا بیره و پِیشوا بَلدِه اَزو
بِخاطِرِ خُطایِ که نَافامیدِه از شی سر زَدِه، کِفارِه مُونه و اُو
بَخشیدِه موشِه. ^{۱۹} اِی یگِ جُرمانه یِه، چُون اُو واقِعاً دَ حُضُورِ
خُداوند مُجرِمِ اَسْتِه.

^۲ ۶ و خُداوند قَد مَوسِی گَپِ زَدِه گُفت: "اگِه یگِ نَفرِ گُناه
کُنه و دَ ضِدِ خُداوند خِیانتِ کُنه، یعنی اُو دَ هَمسایِه خُو دَ بارِه
یَگو امانتِ یا گِروِ دروغِ بَگیه، یا یَگو چِیزی ره دُزی کُنه یا
مالِ هَمسایِه ره دَ زورِ بَگیرِه، ^۳ یا یَگو چِیزی گُم شُدِه ره که

پیدا کده دَ باره شی دروغ بُگيه و دَ باره یکی از کارای که

انسان دَ وسیله شی گناهکار موشه قسمِ دروغ بُخوره،

^۴ وختیکه او گناه کد و مُجرِم شُد، او چیزی ره که دُزی کده یا

چیزی ره که دَ زور گِرِفته یا چیزی که دَ پیش شی امانت بُوده

یا چیزی گم شُد ره که پیدا کده، ^۵ و یا چیزی ره که دَ باره

شی قسمِ دروغ خورده، پگ شی ره باید پس بدیه و پنج-یگ

ام دَ بله شی اضافه کُنه. او امو چیز ره دَ صاحب شی دَ امزو

روز بدیه که جُرمانه خُو ره میره. ^۶ او باید جُرمانه خُو ره بلده

خداوند یگ قوچ بے عیب از رمه دَ مُطابقِ آرزشِ تعیین شُد، دَ

عنوانِ جُرمانه دَ پیشوا بیره. ^۷ و پیشوا بلده ازو دَ حُضورِ

خداوند کِفاره مونه و او از هر کاری که کده بَشه و دَ وسیله

ازو مُجرِم شُد بَشه، بخشیده موشه.

مُقَرراتِ مُخْتَلِفِ دَ باره قُرْبانی ها و هدیه ها

^۸ و خداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^۹ ”دَ هارون و باچه های

شی امر کده بُگی: ’مُقَرراتِ بلده قُرْبانی سوختنی اینی آسته:

قُرْبانی سوختنی باید تمامِ شاو تا صُبح دَ بله آتشدانِ قُرْبانگاه

بُمنه و آتِشِ قُرْبانگاه ام روشو بَشه. ^{۱۰} بعد ازو پیشوا باید

کالای کتانی خُو ره بپوشه و زیرپوشی کتانی ره دَ جان خُو کنه

و خگِشترِ قُربانی سوختنی ره که د بِلِه آتِشِ قُربانگاه سوختنده
شُده، جَم کده د پالوی قُربانگاه بيله. ^{۱۱} بعد ازو کالای خو ره
بُر کده، یگ کالای دیگه بپوشه و خگِشتر ره بُرو از خیمه‌گاه
د یگ جای پاک بُره. ^{۱۲} آتِشِ بِلِه قُربانگاه باید د بِلِه شی
سوخته بوره و گُل نَشنه؛ پیشوا باید هر صُبح د بِلِه شی هیژم
دَر بَدیه و قُربانی سوختنی ره د بِلِه شی د ترتیب بچینه و چربی
قُربانی سلامتی ره د بِلِه شی بسوزنه. ^{۱۳} آتِشِ بِلِه قُربانگاه
باید همیشه سوخته بوره و گُل نَشنه.

^{۱۴} مُقَررات بِلِه هدیه غَلّه-و-دانه اینی آسته: باچه های هارون
باید او ره د حُضُورِ خُداوند د پیشِ رُوی قُربانگاه تقدیم کنه.
^{۱۵} و پیشوا باید یگ مُشت بَهِتَرین آردِ هدیه غَلّه-و-دانه و
روغون شی ره قد پگ کُنْدَرِ که د بِلِه هدیه غَلّه-و-دانه آسته
بِگِیره و د عِنوانِ نشانی د بِلِه قُربانگاه بِلِه خوشبُوی مَورِدِ
پَسَنِدِ خُداوند بسوزنه. ^{۱۶} باقی مَندِه شی ره هارون و باچه های
شی بُوخوره؛ او بَدُونِ خَمیرمایه پُخته شُنه و د جای مُقَدَّس
خورده شُنه؛ اونا باید او ره د حَولی خیمه مُلاقات بُوخوره.
^{۱۷} او نَباید قد خَمیرمایه پُخته شُنه؛ ما او ره د عِنوانِ حَقِ ازوا
از هدیه‌های خاص خُو دَزوا دَدیم؛ او کَامِلاً مُقَدَّس آسته، مِثِلِ

قُرْبَانِي گُناه و قُرْبَانِي جُرْم. ^{۱۸} تمام باچه ها از مینکلِ اولادِه
هارون میتنه ازو بُخوره. ای حقِ دایمی ازوا دَ تمام نسل های
ازوا از هدیه های خاصِ خُداوند آسته. هر چیزی که دزوا دُکه
بُخوره مُقَدَّس موشه. ^{۱۹}

^{۱۹} و خُداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^{۲۰} ”هدیه که هارون و
باچه های شی از روزِ مَسَحِ شُدون خُو دَ خُداوند تقدیم کنه اینی
آسته: دَهْم حِصَّه یگ ایفه از بهترین آرد دَ عِنوانِ هدیه غَلَّه-و-
دانه دایمی، نیم شی ره دَ وختِ صُبح و نیم شی ره دَ وختِ
شام. ^{۲۱} او باید قد روغو دَ بِلَه تاوه پُخته شُنه؛ او ره قد روغو
گت کده تُوته تُوته کُو و بریو کده بلده هدیه غَلَّه-و-دانه دَ
عِنوانِ خوشبوی مَوردِ پَسَنَدِ خُداوند تقدیم کُو. ^{۲۲} پیشوای
بُزرگ که از مینکلِ باچه های هارون مَسَحِ شُدِه جانشینِ ازو
موشه، باید امی هدیه ره تقدیم کنه. ای حقِ دایمی خُداوند
آسته و باید کاملاً سوختنده شُنه. ^{۲۳} هر هدیه غَلَّه-و-دانه پیشوا
باید کاملاً سوختنده شُنه و نباید خورده شُنه. ^{۲۴}

^{۲۴} و خُداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^{۲۵} ”قد هارون و باچه
های شی گپ زده بگی: ‘مُقَرَّرات بلده قُرْبَانِي گُناه اینی آسته:
دَ جای که قُرْبَانِي سوختنی حلال موشه، قُرْبَانِي گُناه ام باید دَ

امزو جای دَ حُضُورِ خُداوند حلالِ شُنه. ای قُرْبانی کاملاً

مُقَدَّس آسته. ^{۲۶} پیشوای که اُره دَ عِنوانِ قُرْبانی گُناه تقدیم

مُونه، اُره بُوخوره؛ اُو باید دَ جای مُقَدَّس خورده شُنه، یعنی دَ

حولی خیمه مُلاقات. ^{۲۷} هر کسی که دَ گوشتِ ازو دِست میزنه

باید تقدیس شده بشه، و اگه خُونِ ازو دَ یگو کالا بپره، امو

چیزی که دَ بله شی خُونِ پَریده باید دَ یگ جای مُقَدَّس شُشته

شُنه. ^{۲۸} ظرفِ گلی که گوشتِ قُرْبانی دَ منِه شی پُخته شده

باید میده شُنه؛ ولے اگه دَ ظرفِ برونزی پُخته شده بشه، امو

ظرف باید خُوب پاک شُنه و قد آو شُشته شُنه. ^{۲۹} تمامِ باچه

های پیشوا میتنه امزو گوشتِ قُرْبانی بُوخوره. ای قُرْبانی کاملاً

مُقَدَّس آسته. ^{۳۰} مگم هیچ قُرْبانی گُناه که خُونِ شی دَ خیمه

مُلاقات اُورده مُوشه تا دَ جایگاهِ مُقَدَّس کِفاره کنه، باید خورده

نُشنه، بلکه دَ آتش سوختنده شُنه.

قُرْبانی خطا

۷ ای مُقَررات بلده قُرْبانی خطا یه، ای کاملاً مُقَدَّس آسته:

۲ دَ جایی که قُرْبانی سوختنی ره حلالِ مُونه، قُرْبانی خطا ام

باید دَ اُونجی حلالِ شُنه و خُونِ شی دَ چاردورِ قُرْبانگاه پاش

دده شنه. ^۳ تمام چربی شی باید تقدیم شنه: دُمبِه شی، چربی
 که حصه های داخلی شی ره موبوشنه، ^۴ هر دو گرده و چربی
 روی شی که د نزدیک پشت کمر آسته و جگر گوشه ره که قد
 گرده ها باید گرفته شنه. ^۵ و پیشوا اونا ره د عنوان هدیه خاص
 بلده خداوند د سر قربانگاه بسوزنه. ای یگ جرمانه آسته.
^۶ پگ اولادای پیشوایو که باچه بشه میتنه ازو بخوره؛ او باید
 د جای مقدس خورده شنه. او کاملاً مقدس آسته. ^۷ قربانی
 گناه رقم قربانی خطایه و بلده ازوا یگ مقررات آسته.
 پیشوای که د وسیله ازو کفاره مونه، گوشت قربانی ازو
 موشه. ^۸ امچنان پیشوای که قربانی سوختنی یگو کس ره
 تقدیم مونه، او پوست امزو قربانی سوختنی ره که تقدیم کده
 بلده خود خو بگیره. ^۹ هر هدیه غله-و-دانه که د تندور پخته
 شنه و هر هدیه که د منه کراییی یا د بله تاوه پخته شنه، دمزو
 پیشوای تعلق میگیره که او ره تقدیم کده. ^{۱۰} و هر هدیه غله-
 و-دانه که قد روغو گت شده بشه یا خشک بشه، از پگ باچه
 های هارون موشه و باید یگ برابر دزوا تقسیم شنه.

مقررات قربانی سلامتی

^{۱۱} مقررات بلده قربانی سلامتی که یگ نفر د خداوند تقدیم

مونه اینی آسته: ^{۱۲} اگه او نفر امی قربانی ره د عنوان

شکرگزاری تقدیم مونه، او باید قد قربانی شکرگزاری ټکی

های فطیر روغو گٹ شده، نان های فطیر ټنگ-و-ککک که

روی شی قد روغو چرب شده و نان های که از بهترین آرد

آسته و قد روغو گٹ شده، تقدیم کنه. ^{۱۳} قد امزی ټکی ها

قتی او باید نان خمیرمایه تُو ره قد قربانی شکرگزاری سلامتی

خو تقدیم کنه. ^{۱۴} امزی ټکی ها از هر هدیه یگ ټکی د عنوان

هدیه بلند کدنی د خداوند تقدیم کنه؛ و ای د پیشوای تعلق

میگیره که خون قربانی سلامتی ره پاش میدیه. ^{۱۵} گوشت

قربانی شکرگزاری سلامتی امزو نفر باید د روز قربانی شی

خورده شنه و هیچ چیزی ازو ره تا صبح باقی نیله. ^{۱۶} ولے اگه

قربانی ازویگ نذریا قربانی داوطلبانه بشه، د روزی که

قربانی خو ره تقدیم مونه، باید او ره بخوره و باقی منده شی د

صبح امزو روز خورده شنه. ^{۱۷} لیکن باقی منده گوشت قربانی

باید د روز سوم د آتش سوختنده شنه. ^{۱۸} و اگه گوشت قربانی

سلامتی ازو د روز سوم خورده شنه، او قبول نموشه و کسی

ام که او ره قربانی کده بلده شی حساب نموشه؛ او نجس شده

و کسی که ازو بخوره سزای گناه خو ره مینگره. ^{۱۹} گوشتی

که د یگو چیزی نجس دکه موخوره، نباید خورده شنه، بلکه د

آتش سوختنده شُنه. پگِ کسای که شَرعاً پاک آسته مِیتنه ازو
 گوشت بُخوره. ^{۲۰} لیکن کسی که از گوشتِ قُربانِی سلامتی که
 دَ خُداوند تقدیم شُده مُوخوره دَ حالیکه هنوز نَجِس آسته، او
 نفر باید از قَوْم خُو قطع شُنه. ^{۲۱} مثلاً اگه کس دَ یگو چیزی
 نَجِس دُکه مُوخوره، چی دَ نَجِسِ اِنسان، چی دَ حَیوانِ نَجِس
 یا هر چیزی نَجِس و مُردارِ دِیگه و بعد ازو از گوشتِ قُربانِی
 سلامتی که دَ خُداوند تقدیم شُده مُوخوره، او نفر باید از مَنه
 قَوْم خُو آخ شُنه. ”

مُقَررات دَ باره چربی و خُون

^{۲۲} و خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ^{۲۳} ”قد بنی اسرائیل گپ
 زده بُگی: ’شمو هیچ چربی گاو، گوسپو و بُز ره نَباید
 بُخورید. ^{۲۴} چربی حَیوانِ خودمُرده و چربی حَیوانی که دَ وسیله
 جانورِ درنده کُشته شُده، مِیتنه بلده هر کار اِستفاده شُنه، لیکن
 هرگز او ره نَخورید. ^{۲۵} هر کسی که از چربی حَیوانی بُخوره که
 ازو یگ هدیه خاص بلده خُداوند تقدیم شُده، او نفر باید از مَنه
 قَوْم خُو آخ شُنه. ^{۲۶} شمو هیچ رقم خُون ره دَ هیچ جای بُود-و-
 باش خُو نَخورید، چی از مُرغکو بَشه، چی از حَیوانا. ^{۲۷} هر
 کسی که خُون مُوخوره، هر رقم شی که بَشه، او نفر باید از

مِنْهُ قَوْمِ خُو آخِ شُنَه. ”

حقِ پیشوايو

^{۲۸} خُداوندِ قَدِ مُوسَى گپِ زَدَه گُفت: ^{۲۹} ” قَدِ بَنِي إِسْرَائِيلِ گپِ

زَدَه بُوگي، هَر كَسِي كِه قُرْبَانِي سَلَامَتِي خُو رِه دَ خُداوندِ تَقْدِيمِ

مُونَه، اُو بَايَدِ اَزِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي خُو يَگِ هَدِيَه دَ خُداوندِ بِيَرَه.

^{۳۰} اُو بَايَدِ قَدِ دِسْتَايِ خُودِ خُو هَدِيَه‌هَایِ خَاصِ خُداوندِ رِه بِيَرَه؛

اُو چَرَبِي رِه قَدِ سِينَه بِيَرَه تَا سِينَه دَ عِنْوَانِ هَدِيَه بِلَنَدِ كَدَنِي دَ

حُضُورِ خُداوندِ بِلَنَدِ شُنَه. ^{۳۱} و پيشوا چربي رِه دَ بَلَه قُرْبَانِگَاهِ

بُسُوزَنَه، مَگَمِ سِينَه اَزِ هَارُونِ و بَاچَه هَایِ شِي بَشَه. ^{۳۲} اُو رَانِ

رَاسْتِ رِه اَزِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي خُو دَ عِنْوَانِ هَدِيَه دَ پيشوا بَدِيَه.

^{۳۳} و اَزِ مِينَكَلِ بَاچَه هَایِ هَارُونِ هَر كَسِي كِه خُونِ و چَرَبِي

قُرْبَانِي سَلَامَتِي رِه تَقْدِيمِ مُونَه، رَانِ رَاسْتِ حَقِ اَزُو مُوشَه،

^{۳۴} چَرَاكِه مَا سِينَه بِلَنَدِ شُدَه و رَانِ تَقْدِيمِ شُدَه رِه اَزِ بَنِي إِسْرَائِيلِ

اَزِ قُرْبَانِي هَایِ سَلَامَتِي اَزِوَا گِرِفْتِيمِ و اُونَا رِه دَ هَارُونِ پيشوا و

بَاچَه هَایِ شِي دَ عِنْوَانِ حَقِ دَايِمِي اَزِ طَرَفِ بَنِي إِسْرَائِيلِ

دَدِيمِ. ”

^{۳۵} اَمِي حَقِ هَارُونِ و حَقِ بَاچَه هَایِ شِي اَزِ هَدِيَه‌هَایِ خَاصِ

خُداوند آسته دَ روزی که مُوسی اونا ره پیش اورد تا بحیثِ
پیشوا دَ خُداوند خِدْمَت کُنه، ^{۳۶} چُون خُداوند حُکم کد که امی
حق از بَنی اِسرائیل دَزوا دده شُنه دَ روزی که اونا مَسَح شُد.
ای حق دایمی ازوادَ تمام نسل های ازوا آسته. ^{۳۷} اینمی
مُقَررات بلده قُربانی سوختنی، بلده هدیه غلّه-و-دانه، بلده
قُربانی گُناه، بلده قُربانی خطا، بلده قُربانی تقدیس-و-تعیین و
بلده قُربانی سلامتی آسته ^{۳۸} که خُداوند دَ مُوسی دَ بله کوه
سینا امر کد، دَ روزی که دَ بیابون سینا مُوسی دَ بَنی اِسرائیل
حُکم کد که قُربانی های خُو ره بلده خُداوند بیره.

مَسَح کدونِ هارُون و باچه های شی بلده وظیفه

پیشوایی

۸ خُداوند قد مُوسی گپ زده گُفت: ^۲ "هارُون و باچه های
شی ره قد کالا های پیشوایی، روغون مَسَح، نرگا و قُربانی
گناه، دُو قُوچ و یگ تُکری نانِ فطیر گرفته بیر ^۳ و پگِ جماعت
ره دَ دانِ درگه خیمه مُلاقات جَم کُو. " ^۴ پس مُوسی امو رقم
کد که خُداوند دَ زشی امر کد و جماعت دَ دانِ درگه خیمه
مُلاقات جَم شُد. ^۵ اوخته مُوسی دَ جماعت گُفت: "اینی کاری

آسته که خُداوند امر کده و باید انجام دده شنه. ^۶ پس مُوسى

هارون و باچه های شى ره پیش آورد و اونا ره قد او غُسل دد.

^۷ بعد ازو پیرو ره د جانِ هارون کد و کمر بسته ره د کمر شى

بسته کده چپن ره دز شى پوشند و ایفود ره د بله پگ ازوا

دز شى دد و بند ایفود ره د بله شى بسته کده ایفود ره د وسیله

بند د جانِ ازو سخت کد. ^۸ بعد ازو سینه-بند ره د بله سینه

هارون بسته کد و اوریم و تُمیم ره د منه سینه-بند ایشته. ^۹ د

آخر، لنگی ره د سر شى دد و د پیش روی لنگی، نشانِ طَلایی

نیم تاجِ مُقَدَّس ره نصب کد، امو رقم که خُداوند د مُوسى امر

کد. ^{۱۰} اوخته مُوسى روغونِ مَسَح ره گرفت و خیمه مُقَدَّس و

تمام چیزای ره که د منه شى بود مَسَح کده تقدیس کد. ^{۱۱} او

یگ مقدار روغونِ مَسَح ره هفت دفعه د بله قربانگاه پاش دد

و قربانگاه و تمام اسباب شى ره قد لگند و پایه شى مَسَح کد

تا اونا ره تقدیس کنه. ^{۱۲} بعد ازو یگ مقدار روغونِ مَسَح ره د

سرِ هارون شیو کده او ره مَسَح کد تا او ره ام تقدیس کنه.

^{۱۳} و مُوسى باچه های هارون ره پیش آورده پیرونا ره دزوا

پوشند، کمر بند ها ره د کمر ازوا بسته کد و کوله ها ره د سر

ازوا ایشته، امو رقم که خُداوند د مُوسى امر کد. ^{۱۴} بعد ازو

مُوسى نرگا و قربانی گناه ره پیش آورد و هارون و باچه های

شی دَ سرِ نرگاوِ قُرْبانی گُناه دِست کشید. ^{۱۵} اوخته موسیٰ
 نرگاو ره حلال کد و از خون شی گرفته قد کِلک خو دَ شاخای
 چار شنگِ قُربانگاه مَلید و قُربانگاه ره پاک کد و باقی مَندِه
 خون ره دَ بیخِ قُربانگاه شیو کده او ره تقدیس کد تا دَ بله شی
 کِفاره کنه. ^{۱۶} بعد ازو موسیٰ تمامِ چربی ره که دَ بله حِصّه
 های داخلی بود قد جگرگوشه و دُو گُرده و چربی ازوا گرفت و
 دَ بله قُربانگاه سوختند. ^{۱۷} مگم پوست و گوشت و سرگین
 نرگاو ره بُرو از خیمه گاه دَ آتش سوختند، امو رقم که خُداوند دَ
 موسیٰ امر کدُد. ^{۱۸} بعد ازو موسیٰ قُوچِ قُرْبانی سوختنی ره
 پیش آورد و هارون و باچه های شی دَ سرِ ازو دِست کشید.
^{۱۹} و موسیٰ او ره حلال کد و خون شی ره دَ چاردورِ قُربانگاه
 پاش دَد. ^{۲۰} وختیکه قُوچِ دَ حِصّه های مُختَلِفِ ثوْته ثوْته شد،
 موسیٰ کله و ثوْته ها ره قد چربی شی سوختند. ^{۲۱} و غَیتیکه
 حِصّه های داخلی و پیچه های شی قد آو شُشته شد، موسیٰ
 تمامِ قُوچِ ره دَ بله قُربانگاه سوختند. ای یگِ قُرْبانی سوختنی
 دَ عِنوانِ خوشبوی مَوردِ پَسَنَدِ خُداوند بُود، یگِ هدیه خاص
 بلدِه خُداوند، امو رقم که خُداوند دَ موسیٰ امر کدُد. ^{۲۲} و
 موسیٰ قُوچِ دوّم ره یعنی قُوچِ مَراسِمِ تعین-و-تقدیس پیشوايو
 ره نزدیک آورد و هارون و باچه های شی دَ سرِ ازو ام دِست

کشید. ^{۲۳} اوخته موسیٰ او ره حلال کد و یگ مقدار خون شی

ره گرفته د نر می گوش راست و د شست دست راست و د شست پای راست هارون ملید. ^{۲۴} بعد ازو موسیٰ باچه های

هارون ره نزدیک آورده یگ مقدار خون ره د نر می گوش راست ازوا و د شست دست راست ازوا و د شست پای راست ازوا ملید و باقی منده خون ره د چاردور قربانگاه پاش دد.

^{۲۵} بعد ازو چربی، دُمبه، تمام چربی بله حصه های داخلی، جگر گوشه و هر دو گرده ره قد چربی ازوا و ران راست گرفت و از منه تُکری نان فطیر که د حضور خداوند بود، یگ تُکی

فطیر و یگ نان روغنی و یگ نان تُنگ-و-ککَرک ره گرفت و اونا ره د بله چربی و ران راست ایشنت. ^{۲۷} و موسیٰ پگ ازوا

ره د بله دستای هارون و د بله دستای باچه های شی ایشنت و اونا امو چیزا ره د عنوان هدیه بلند کدنی د حضور خداوند

بلند کد. ^{۲۸} اوخته موسیٰ اونا ره از دستای ازوا گرفت و د بله قربانگاه د سر قربانی سوختنی ایشنته در دد. ای قربانی مراسم

تعیین-و-تقدیس پیشوایو د عنوان خوشبوی مورد پسند بود،

یگ هدیه خاص بلده خداوند. ^{۲۹} بعد ازو موسیٰ سینه قوچ ره

گرفت و او ره د عنوان هدیه بلند کدنی د حضور خداوند بلند

کد؛ امی حصه از قوچ قربانی مراسم تعیین کدون پیشوایو

تقسیمِ موسیٰ بود، امو رقم که خُداوند دَ موسیٰ امرِ کُدد. ^{۳۰} دَ
آخِر، موسیٰ یگ مقدار روغونِ مَسَح و یگ مقدار خونی ره که
دَ بِلَه قُربانگاه بود گِرِفت و دَ بِلَه هارُون و کالا های شی و دَ
بِلَه باچه های شی و کالا های ازوا پاش دَد. دَ امزی رقم
هارُون ره قد کالا های شی و باچه های شی ره قد کالا های
ازوا تقدیس کد.

^{۳۱} اوخته موسیٰ دَ هارُون و باچه های شی گُفت: ”گوشت ره دَ
دانِ درگه خیمه مُلاقات جوش بَدید و قد نانی که دَ مَنه تُکری
قُربانی مَراسِمِ تعیین-و-تقدیسِ پیشوایو آسته، دَ امونجی
بُخورید، امو رقم که ما امر کده گُفتم: ’هارُون و باچه های
شی او ره بُخوره.‘ ^{۳۲} و باقی مَنده گوشت و نان ره دَ آتش
بُسوزنید. ^{۳۳} شمو از دانِ خیمه مُلاقات بلده هفت روز بُرو
نرَوید تا روزی که دَورونِ تعیین شُدون شمو پوره شُنه، چُون
هفت روز دَرَبَرِ میگیره که شمو تعیین شُنید. ^{۳۴} امو رقم که
امروز انجام دده شد، خُداوند امر کده که انجام دده شُنه تا
بلده شمو کِفاره شُنه. ^{۳۵} پس شمو بلده هفت شاو و روز دَ دانِ
درگه خیمه مُلاقات بُمنید و چیزی ره که خُداوند امر کده دَ
جای بیرید؛ نَشنه که بُمرید، چُون امی رقم دَز مه امر شُده.“

۳۶ پس هارون و باچه های شی پگ چیزای ره که خداوند د
وسيله موسی امر کدد، د جای آورد.

شروع خدمت پیشوایو

۹ و ایطور شد که د روز هشتم موسی هارون و باچه های
شی ره و ریش سفیدای اسرائیل ره کوی کد^۲ و د هارون گفت:
”یگ گوسله نر بلده قربانی گناه و یگ قوچ بلده قربانی
سوختنی که هر دوی شی بے عیب بشه بگیر و اونا ره د حضور
خداوند تقدیم کو^۳ و قد بنی اسرائیل گپ زده بگی، یگ که
بلده قربانی گناه بگیرید و یگ گوسله و یگ باره که هر دوی
شی یگ ساله و بے عیب بشه بلده قربانی سوختنی^۴ و یگ
نرگا و یگ قوچ ره بلده قربانی سلامتی، تا د حضور خداوند
قربانی شنه؛ قد امزیا قتی یگ هدیه غله-و-دانه که قد روغو
گٹ شده بشه ام بیرید، چون امروز خداوند دز شمو ظاهر
موشه.“^۵ پس اونا چیزای ره که موسی امر کدد، د پیش
خیمه ملاقات آورد و تمام جماعت نزدیک آمده د حضور
خداوند ایسته شد. ^۶ اوخته موسی گفت: ”اینی کارای آسته
که خداوند دز شمو امر کده که انجام بدید و بزرگی-و-جلال

خُداوند دَز شُمو ظاهِر مُوشه.

^۷ و مُوسى دَ هارُون كُفت: ” دَ پيشِ قُربانگه بيه و قُربانى گُناه و قُربانى سوختنى خُو ره تقدِيم كده بِلده خود خُو و بِلده قوم خُو كِفاره كُو؛ امچنان قُربانى قوم ره تقدِيم كُو و بِلده ازوا كِفاره كُو، امُو رقم كه خُداوند امر كده. ” ^۸ اوخته هارُون دَ پيشِ قُربانگه آمد و گوسله قُربانى گُناه ره كه بِلده خود شى بُود، حلال كد. ^۹ و باچه هاى هارُون خُونِ قُربانى ره دَ پيشِ ازُو اُورد و اُو كِلك خُو ره دَ خُون غوټه كده دَ شاخاى قُربانگه مَلِيد و باقى مَنده خُون ره دَ بيخِ قُربانگه شيو كد. ^{۱۰} بعد ازُو چربى و گُرده ها و جگرگوشه قُربانى گُناه ره دَ بِله قُربانگه سوختند، امُو رقم كه خُداوند دَ مُوسى امر كُدد. ^{۱۱} ليكن گوشت و پوست شى ره بُرو از خيمه گاه دَ آتِش دَر دَد. ^{۱۲} بعد ازُو هارُون قُوچِ قُربانى سوختنى ره حلال كد و باچه هاى هارُون خُونِ قُربانى ره دَ پيشِ ازُو اُورد و اُو خُون ره دَ چاردورِ قُربانگه پاش دَد. ^{۱۳} و اونا قُربانى سوختنى ره ټوټه ټوټه قد كَلِه شى قَتى دَ هارُون اُورد و اُو اونا ره دَ بِله قُربانگه سوختند. ^{۱۴} اُو حصّه هاى داخلى و پيچه ها ره شُشت و اونا ره دَ بِله قُربانى سوختنى دَ سر قُربانگه سوختند. ^{۱۵} بعد ازُو

هَارُونِ قُرْبَانِي قَوْمِ رِه پيش اُورد. اُو بَزِ قُرْبَانِي گُناه رِه كه بَلدِه
 قَوْمِ بُوْد كِرْفَتِه حلال كد و اُو رِه دَ عِنْوَانِ قُرْبَانِي گُناه رِقْمِ
 قُرْبَانِي اوْلِي تَقْدِيْمِ كد. ^{۱۶} اُو قُرْبَانِي سوختَنِي رِه ام پيش اُورد و
 اُو رِه دَ مُطَابِقِ مُقَرَّرَاتِ تَقْدِيْمِ كد. ^{۱۷} بعد ازو هديه غَلَّه-و-دانه
 رِه پيش اُورد و يگ مُشْتِ ازو رِه كِرْفَتِه علاوه از قُرْبَانِي
 سوختَنِي صُبْحِ دَ بِلِه قُرْبَانِگَاهِ سوختَنْد. ^{۱۸} اوخته هَارُونِ نَرگَاوِ و
 قُوچِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي رِه كه از طرفِ قَوْمِ بُوْد حلال كد و باچه
 هاي هَارُونِ خُونِ قُرْبَانِي رِه دَزْشِي دَدِ و اُو خُونِ رِه دَ چَارْدَوَرِ
 قُرْبَانِگَاهِ پاش دَد. ^{۱۹} بعد ازو اونا چربي نَرگَاوِ و قُوچِ رِه قد
 دُمبِه، چربي هاي كه حِصَّه هاي داخِلِي رِه مُپوشَنِه، هر دُو
 كُرْدِه و جِگَرگوشِه رِه كِرْفَتِ ^{۲۰} و چربي ها رِه دَ بِلِه سِيْنِه ها
 ايشْتِ و هَارُونِ چربي ها رِه دَ بِلِه قُرْبَانِگَاهِ سوختَنْد، ^{۲۱} مگم
 سِيْنِه ها و رانِ راسْتِ رِه دَ عِنْوَانِ هديه بِلند كَدْنِي دَ حُضْوَرِ
 خُداوند بِلند كد، اَمُو رِقْمِ كه مُوسَى اَمْرِ كَدَد.

^{۲۲} اوخته هَارُونِ دِسْتَايِ خُو رِه سُونِ قَوْمِ باله كده اونا رِه بَرَكْتِ
 دَدِ و ازي كه تَقْدِيْمِ كدونِ قُرْبَانِي گُناه، قُرْبَانِي سوختَنِي و
 قُرْبَانِي سَلَامَتِي رِه خِلاصِ كَدَد، از قُرْبَانِگَاهِ تا اَمَد. ^{۲۳} دَ امزُو
 غَيْتِ مُوسَى و هَارُونِ دَ خِيْمِه مُلَاقاتِ داخِلِ شُدِ و غَيْتِيكِه بَرُو

آمد قوم ره برکت دد. اوخته بزرگی-و-جلال خداوند د پگ قوم
ظاهر شد^{۲۴} و یگ آتش از حضور خداوند برو آمده قربانی
سوختنی و چربی ره که د بله قربانگاه بود قورت کد. وختیکه
قوم امو واقعه ره دید، اونا چیغ زده روی د خاک افتد.

گناه ناداب و ابیهو

۱۰ باچه های هارون ناداب و ابیهو هر دوی شی آتشدان
خو ره گرفته د منه شی آتش اندخت و د بله آتش بخور
خوشبوی پاش دد و آتش غیر مجاز ره د حضور خداوند تقدیم
کد که دزوا او رقم امر نشدد. ^۲ اوخته یگ آتش از حضور
خداوند برو آمده اونا ره قورت کد و اونا د حضور خداوند
مرد. ^۳ و موسی د هارون گفت: ”اینمی چیزی آسته که خداوند
گفته،

د وسیله کسای که نزدیک مه مییه ما نشو میدم که ما
مقدس آستم،

و د نظر پگ مردم ما بزرگی-و-جلال پیدا مونم.“

مگم هارون چپ مند. ^۴ اوخته موسیٰ میثائیل و ایلصافان باچه های عزبیل کاکای هارون ره کوی کده دزوا گفت: ”پیش بید و جنازه های برارون خو ره از پیش جایگاه مقدس د برون خیمه گاه ببرد.“ ^۵ پس اونا نزدیک آمد و از کالا های ازوا گرفته اونا ره از خیمه گاه برو برد، امو رقم که موسیٰ گفتند. ^۶ بعد از موسیٰ د هارون و باچه های شی العازار و ایتامار گفت: ”مویای خو ره جنگل ایله نکنید و نه ام جاغه خو ره چک کنید؛ نشنه که شمو ام بمرید و قار-و-غضب خدا د بله تمام جماعت نازل شه. مگم برارون شمو یعنی تمام قوم اسرائیل بلده آتشی که خداوند ری کده دو برار شمو ره نابود کد، ماتم میگیره. ^۷ شمو از درگه خیمه ملاقات برو نروید، نشنه که بمرید، چراکه روغون مسح خداوند د سر شمو آسته.“ پس اونا د مطابق گفته موسیٰ عمل کد.

هدایت ها بلده پیشوایو

^۸ خداوند قد هارون گپ زده گفت: ^۹ ”تو و باچه های تو که قد تو آسته، وختیکه د خیمه ملاقات داخل موشید، شراب انگور و یا شراب قوی وچی نکنید، نشنه که بمرید. ای یگ حکم دایمی بلده تمام نسل های شمو آسته. ^{۱۰} شمو باید بین مقدس

و غَيْرِ مُقَدَّسٍ وَ بَيْنِ پَاكٍ وَ نَجِسٍ فَرْقِ كَنِيدٌ ^{۱۱} وَ بَايِدَ دَ بَنِي
إِسْرَائِيلَ تَمَامِ أَحْكَامِي رَهَ تَعْلِيمِ بَدِيدِ كِهَ خُداوندَ دَ وَسِيْلَه
مُوسَى دَزُوا كُفْتَه.

^{۱۲} اوخته مُوسَى دَ هَارُونِ وَ بَاچَه هَايِ بَاقِي مَنده شِي، إِعَازَارِ وَ
إِيْتَامَارِ كُفْت: ”هَدِيَه غَلَه-وَ-دَانِه بَاقِي مَنده رَه از هَدِيَه هَايِ
خَاصِ خُداوندِ بِيگِيرِيْدِ وَ أُو رَه بِدُونِ خَمِيْرَمَايَه پُخْتَه كَدَه دَ
پَالُوِي قُرْبَانِگَاهِ بُوخُوْرِيْدِ، چِرَاكِه أُو كَامِلًا مُقَدَّسِ اسْتَه. ^{۱۳} أُو رَه
دَ يِگِ جَايِ مُقَدَّسِ بُوخُوْرِيْدِ، چِرَاكِه اِي حَقِ اَزْتُو وَ بَاچَه هَايِ تُو
از هَدِيَه هَايِ خَاصِ خُداوندِ اسْتَه، چُونِ اَمِي رَقْمِ دَزْمَه اَمْرِ
شُدَه. ^{۱۴} وَلِه سِيْنِه بِلَنْدِ شُدَه وَ رَانَ تَقْدِيْمِ شُدَه رَه تُو وَ بَاچَه
هَايِ تُو وَ دُخْتَرُونَ تُو دَ يِگِ جَايِ پَاكِ بُوخُوْرِيْدِ، چُونِ اَمِيَا حَقِ
اَزْتُو وَ حَقِ بِيچِكِيچَايِ تُو از قُرْبَانِي سَلَامَتِي بَنِي إِسْرَائِيلِ اسْتَه.
^{۱۵} اَوْنَا رَانَ تَقْدِيْمِ شُدَه وَ سِيْنِه بِلَنْدِ شُدَه رَه قَدِ چَرَبِي هَدِيَه هَايِ
خَاصِ بِيْرَه تَا دَ عِنْوَانِ هَدِيَه بِلَنْدِ كَدَنِي دَ حُضُوْرِ خُداوندِ بِلَنْدِ
شُنَه. اَمِيَا دَ عِنْوَانِ حَقِ دَايِمِي اَزْتُو وَ بِيچِكِيچَايِ تُو اسْتَه، اَمُو
رَقْمِ كِهَ خُداوندِ اَمْرِ كَدَه.

^{۱۶} اوخته مُوسَى دَ بَارَه بَزِ قُرْبَانِي گُناهِ پُرْسَانِ كَدِ وَ پِي بُرْدِ كِهَ
سُوخْتَنْدَه شُدَه. أُو دَ بِلَه إِعَازَارِ وَ اِيْتَامَارِ بَاچَه هَايِ بَاقِي مَنده

هارون قار شُده گُفت: ^{۱۷} ”چرا قُربانی گُناه ره دَ یگ جای

مُقَدَّس نَخوردید، چُون اُو کامِلاً مُقَدَّس آسته؟ اُو دَز شُمو دده

شُدُد که گُناه جماعت ره باله کُنید و بلده ازوا دَ حُضُورِ خُداوند

کِفاره کُنید. ^{۱۸} اینه، خُونِ اَزو دَ مَنه جایگاهِ مُقَدَّس اُورده نَشُد.

شُمو باید اُو ره دَ جایگاهِ مُقَدَّس مُو خوردید، اُمُو رقم که امر

کده بُوَدُم.“

^{۱۹} اوخته هارون دَ مُوسیٰ گُفت: ”اینه، اِمروز اونا قُربانی گُناه

خُو و قُربانی سوختنی خُو ره دَ حُضُورِ خُداوند تقدیم کد، و لے

باز ام دَ بله مه امی رقم واقعه اَمَد. پس اگه اِمروز ما قُربانی

گُناه ره مُو خوردُم، آیا ای دَ نظرِ خُداوند خُوب معلوم مُوشُد؟“

^{۲۰} وختی مُوسیٰ امی دلیل ره شَنِید، دَ نظر شی خُوب معلوم

شُد.

خوراکِ پاک و ناپاک

۱۱ خُداوند قد مُوسیٰ و هارون گپ زد و دَزوا گُفت:

^۲ ”قد بنی اسرائیل گپ زده بُگی، اینیا حیوانای آسته که شُمو

از مینکل پگ حیوانای رُوی زمی خورده میتنید: ^۳ هر حیوان

که سُم شی شَق بَشَه، یعنی دُوشَق بَشَه و نِشِقار کُنَه، از
 مینکل حیوانا اُو ره مِیتنید بُخوَرِید. ^۴ لیکن از مینکل حیوانای
 که نِشِقار مُونَه یا سُم شی دُوشَق آستَه، اینیا ره نَخوَرِید: اَشْتُر
 ره، چُون اُو نِشِقار مُونَه، ولے سُم شی دُوشَق نِبیَه؛ اُو بَلَدَه
 شُمُو نَجِس آستَه. ^۵ خرگوشِ کوهی ره، چُون اُو نِشِقار مُونَه،
 ولے سُم شی دُوشَق نِبیَه، اُو بَلَدَه شُمُو نَجِس آستَه. ^۶ تَوَلی ره،
 چُون اُو نِشِقار مُونَه، ولے سُم شی دُوشَق نِبیَه؛ اُو بَلَدَه شُمُو
 نَجِس آستَه. ^۷ خُوک ره، چُون اُو سُم شی دُوشَق آستَه، یعنی
 کامِلاً دُوشَق آستَه، ولے نِشِقار نَموکنَه؛ اُو بَلَدَه شُمُو نَجِس
 آستَه. ^۸ شُمُو از گوشتِ امزی حیوانا نَخوَرِید و دَ لاشِ امزیا
 دِست نَزَنید؛ امیا بَلَدَه شُمُو نَجِس آستَه. ^۹ از مینکلِ پگِ
 زندهجانای که دَ آو آستَه، اینیا ره مِیتنید بُخوَرِید یعنی هر
 زندهجان که دَ آو آستَه و شاپِر و فِلسِ دَرَه، چی دَ دریا ها بَشَه،
 چی دَ نَهر ها، اونا ره مِیتنید بُخوَرِید. ^{۱۰} لیکن پگِ زندهجانای
 که شاپِر و فِلسِ نَدَرَه، چی دَ دریا ها و چی دَ نَهر ها، از
 مینکلِ تمامِ زندهجانای ریزه آوی، و تمامِ جاندارای دِیگَه که دَ
 آو آستَه، اونا بَلَدَه شُمُو مُردار آستَه. ^{۱۱} و ازی که اونا بَلَدَه
 شُمُو مُردار آستَه، از گوشتِ ازوا نَباید بُخوَرِید و لاشِ های
 ازوا ره ام مُردار حِساب کُنید. ^{۱۲} خُلاصَه، هر چیزی که دَ آو

ها آسته و شاپر و فلس ندره، اونا بلده شمو مُردار آسته. ^{۱۳} از

مینکل مرغکو اینیا ره مُردار حساب کُنید. امیا نباید خورده

شُنه، چُون امیا مُردار آسته: بُرگج، لاشخور، لاشخورِ رِشتو،

^{۱۴} شاهین، باشه هر رقم شی که بَشه، ^{۱۵} زاغ هر رقم شی که

بَشه، ^{۱۶} شترمرغ، کلهخورک، مرغ دریایی، باز هر رقم شی که

بَشه، ^{۱۷} بوم ریزگک، قاز، بوم کُته، ^{۱۸} بوم سفید، قوطو، بُرگج

دریایی، ^{۱۹} لگ لگ، کُنگ هر رقم شی که بَشه، پوپوک و

شاوپرگ چرمی.

^{۲۰} تمام اوخلی های بالدار که قد پایای خُو راه میگرده بلده

شمو مُردار آسته. ^{۲۱} لیکن از مینکل زنده جانای بالدار که قد

چارپای راه میگرده، اونای ره که بلده قرت زدو د رُوی زمی د

پایای خُو مَفصل دره، میتنید بُخورید. ^{۲۲} از جُمله ازوا اینیا ره

میتنید بُخورید: مَلخ هر رقم شی که بَشه، مَلخ جنگلی هر رقم

شی که بَشه، چیرچیرک هر رقم شی که بَشه و مَلخ سوزه هر

رقم شی که بَشه. ^{۲۳} لیکن دیگه اوخلی های بالدار که پای دره

بلده شمو مُردار آسته. ^{۲۴} د وسیله چیزای که د زیر ذکر موشه

شمو نجس موشید و هر کسی که د لاش ازوا دست بزنه، تا

شام نجس مومنه ^{۲۵} و هر کسی که کُدم حصّه لاش ازوا ره باله

کده بُبره، اُو باید کالای خُو ره بُشویه و اُو تا شام نَجِس

مُومنه: ^{۲۶} هر حیوانِ که سُم شی دُوشَق بَشه، ولے کامِلاً دُوشَق

نَبشه و یا نَشقار نَکَنه، اُو بلده شُمو نَجِس آسته؛ هر کسی که

دَ لاشِ ازوا دِست بَزنه نَجِس مُوشه. ^{۲۷} از مینکلِ تمامِ حیوانای

که قد چارپای راه میگرده، پگِ حیوانای که قد چَمبلِ خُو راه

میگرده بلده شُمو نَجِس آسته؛ هر کسی که دَ لاشِ ازوا دِست

بَزنه تا شام نَجِس مُومنه. ^{۲۸} و هر کسی که لاشِ ازوا ره باله

کده بُبره، اُو باید کالای خُو ره بُشویه و اُو تا شام نَجِس

مُومنه. اونا بلده شُمو نَجِس آسته.

^{۲۹} از مینکلِ زنده جانای ریزه که دَ رُوی زمی دَ حَرکت آسته،

اینیا بلده شُمو نَجِس آسته: کور مُوش، مُوش، سوسمار هر

رقم شی که بَشه، ^{۳۰} چَلپاسه، کوڈی کُته، کوڈی، کوڈی ریگی

و سوسمارِ ریزگک. ^{۳۱} اینیا از مینکلِ پگِ زنده جانای که دَ

رُوی زمی دَ حَرکت آسته، بلده شُمو نَجِس آسته؛ هر کسی که

دَ لاشِ ازوا دِست بَزنه تا شام نَجِس مُومنه. ^{۳۲} و دَ بله هر

چیزی که یکی امزیا بعد از مُردون خُو بُفته، امو چیز نَجِس

مُوشه، چی یگو چیز از چپو بَشه یا از تکه یا از چَرَم یا از

پلاس. هر چیزی که بَشه و بلده هر کاری که اِستفاده شُنه اُو

باید دَ آو ايشته شُنه و تا شام نَجِس مُومنه؛ بعد ازو پاک

مُوشه. ^{۳۳} و اگه يکي امزیا دَ مَنه يَگو ظرفِ گلي بوفته، هر

چيزی که دَ مَنه ازو بَشه نَجِس مُوشه و ظرف ره ام بايد مَيده

کُنيد. ^{۳۴} دَ بَله هر خوراکی که خورده مُوشه، اگه آو امز و ظرف

بريزه، اُو خوراک نَجِس مُوشه و هر وُچی کَدنی که وُچی مُوشه

و دَ مَنه امز و رقم ظرف بَشه ام نَجِس مُوشه. ^{۳۵} دَ بَله هر چيزی

که يکي از لاش های ازوا بُفته، اُو نَجِس مُوشه، چي تندور

بَشه، چي ديگدو، بايد مَيده شُنه؛ اونا نَجِس آسته و بلده شُمو

نَجِس باقی مُومنه. ^{۳۶} ليکن اگه لاش دَ چشمه يا دَ نُور که آو

دَ ز شی جَم مُوشه بوفته، اُو پاک آسته. مگم کسی که دَ لاش

ازوا دِست بزنه، اُو نَجِس مُوشه. ^{۳۷} اگه يگ حِصّه لاش ازوا دَ

بَله تُخمی که بلده کِشت کدو جدا شُده بوفته، تُخم ها پاک

باقی مُومنه. ^{۳۸} ليکن اگه دَ بَله تُخم کِشت کَدنی آو زده شُده

بَشه و يگ حِصّه لاش ازوا دَ بَله ازوا بوفته، تُخم ها بلده شُمو

نَجِس آسته.

^{۳۹} اگه يگ حَيوان که گوشت شی بلده شُمو خوردنی آسته

بُمره، هر کسی که دَ لاش ازو دِست بزنه، اُو تا شام نَجِس

مُومنه. ^{۴۰} هر کسی که از لاش ازو بُخوره، اُو بايد کالای خُو

ره بُشویه و اُو تا شام نَجِس مُومنه. و هر کسی که لاشِ اَزو
 ره باله کده بُبره، اُو باید کالای خُو ره بُشویه و اُو تا شام
 نَجِس مُومنه. ^{۴۱} پگِ زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی زمی دَ حَرکت
 آسته، اونا مُردار آسته؛ اونا نباید خورده شنه. ^{۴۲} هر زنده‌جانِ
 ریزه که قد رُوی گوره خُو خَزک مُونه، هر زنده‌جانِ ریزه که قد
 چارپای راه میگرده و هر زنده‌جانِ ریزه که پایای کلو دَره،
 یعنی تمامِ زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی زمی دَ حَرکت آسته، اونا
 ره نَخورید چُون اونا مُردار آسته. ^{۴۳} شُمو خودون ره دَ وَسِیلَه
 امزی زنده‌جانای ریزه که دَ حَرکت آسته مُردار نَکْنِید. اَره،
 شُمو خودون ره قد ازوا نَجِس نَکْنِید و دَ وَسِیلَه ازوا ناپاک
 نَشْنِید، ^{۴۴} چُون ما خُداوند، خُدای شُمو آسْتُم. پس خودون ره
 تقدیس کُنِید و مُقَدَّس بَشِید، چراکه ما مُقَدَّس آسْتُم. پس
 خودون ره دَ وَسِیلَه زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی زمی دَ حَرکت
 آسته، ناپاک نَکْنِید. ^{۴۵} ما خُداوندی آسْتُم که شُمو ره از
 سرزمینِ مِصر بُرو اُورْدُم تا خُدای شُمو بَشُم؛ پس شُمو باید
 مُقَدَّس بَشِید، چراکه ما مُقَدَّس آسْتُم.

^{۴۶} اینمی قانُون دَ باره حیوانا و مُرغکو و تمامِ زنده‌جانای آسته
 که دَ آو ها حَرکت مُونه و دَ باره پگِ زنده‌جانای ریزه که دَ

رُوی زمی دَ حَرکت اَسته، ^{۴۷} تا شُمو بَینِ نَجِس و پاک و بَینِ حیوانای که خورده مُوشه و حیوانای که خورده نَمُوشه فرق بَتنید. ”

پاکی خاتونو بعد از زیدو

۱۲ خُداوند قد مُوسی گپ زده گُفت: ^۲ ”قد بنی اسرائیل گپ زده بُگی، ’ وختیکه یگ خاتو شکامتو مُوشه و یگ باچه دَ دُنیا میره، اُو هفت روز ناپاک مُومنه، امو رقم که دَ غیتی عادتِ ماهوار خُو ناپاک مُوشه. ^۳ دَ روزِ هشتم گوشتِ اضافی نلغه باید ختنه شنه. ^۴ مُدتِ پاک شُدونِ خُونریزی امزو خاتو سی و سه روز اَسته؛ اُو باید دَ هیچ چیزِ مُقدَّس دِست نَزنه و دَ جایگاهِ مُقدَّس داخل نَشنه تا وختیکه روزای پاک شُدونِ ازو تکمیل شنه. ^۵ اگه اُو یگ دُختر دَ دُنیا بیره، اُو دُو هفته ناپاک مُومنه، رقمِ وختِ عادتِ ماهوار خُو؛ و مُدتِ پاک شُدونِ خُونریزی ازو شصت و شش روز اَسته. ^۶ وختیکه روزای پاک شُدونِ ازو بلده باچه یا دُختر تکمیل شد، اُو باید یگ باره یگ ساله ره بلده قُرَبانی سوختنی و یگ کوتر یا قُمری ره بلده قُرَبانی پاک شُدو دَ دانِ درگه خیمه مُلاقات دَ پیشوا بیره. ^۷

پیشوا اونا ره دَ حُضُورِ خُداوند تقدیم کُنه و بَلدِه ازو کِفاره
 کُنه؛ اوخته او از خُونرِیزی خُو پاک موشه. اینمی قانون بَلدِه
 خاتونی آسته که نِلغِه مِیزِبه، چی باچه، چی دُختر. ^۱ لیکن اگه
 او توانِ یگ باره ره نَدَشته بَشه، او باید یگ جوړه قُمری یا دُو
 چُوچه کوتر ره گِرِفته بیره، یگ شی ره بَلدِه قُربانی سوختنی و
 دیگه شی ره بَلدِه قُربانی پاک شُدو. اوخته پیشوا بَلدِه ازو
 کِفاره کُنه و او پاک موشه. ”

مُقَررات بَلدِه مَرَضِ های جلدی

۱۳ خُداوند قد مَوسِی و هارون گپ زده گُفت: ^۲ ” وختی دَ
 پوستِ جِسمِ یگ نفر اَماس، دانه یا لَکِه روشو پیدا شُنه و او دَ
 پوستِ جِسمِ شی رقمِ مَرَضِ کولی بَشه، او باید دَ پیشِ هارون
 پیشوا یا دَ پیشِ یکی از باچه های شی که پیشوا آسته اُورده
 شُنه. ^۳ پیشوا امو مَرَضِ ره که دَ پوستِ جِسمِ ازو نفر پیدا
 شُدو، توخ کنه. اگه موی دَ امزو جای مَرَضِ سفید شُدو بَشه و
 ام معلوم شُنه که مَرَضِ غَوَجَتَر از پوستِ جِسمِ شی آسته،
 اوخته او مَرَضِ کولی آسته. پس وختیکه پیشوا او ره معاینه
 کد باید او ره ناپاک اعلان کُنه. ^۴ و لِه اگه امو لَکِه روشو دَ

پوستِ جِسْمِ شِیِ سَفِیدِ بَشَه و اَمِ مَعْلُومِ شُنَه کِه اَز پُوسْتِ

عَوَجْتَرِ نَبِیَه و مَوِیِ شِیِ اَمِ سَفِیدِ نَشُدَه، اُوخْتَه پِیشِوا اَمُو نَفِر

رِه بَلَدَه هَفْتِ رُوزِ نِگَاه کَنَه. ^۵ پِیشِوا دَ رُوزِ هَفْتُمُ اُو رِه بَسْمِ

مَعاینَه کُنَه و اگِه دِیدِ کِه اَمُو مَرَضِ جَای-د-جَایِ اَسْتَه و دَ رُویِ

پُوسْتِ تِیتِ نَشُدَه، اُوخْتَه پِیشِوا اُو رِه بَلَدَه هَفْتِ رُوزِ دِیگِه نِگَاه

کُنَه. ^۶ پِیشِوا دَ رُوزِ هَفْتُمُ اُو رِه بَسْمِ تُوخِ کُنَه؛ اگِه مَرَضِ

کَمَرَنگِ شُدَه بَشَه و دَ رُویِ پُوسْتِ تِیتِ نَشُدَه بَشَه، پِیشِوا اُو

رِه پَاکِ اِعلَانِ کُنَه؛ اُو فِقطِ دَانَه اَسْتَه. اُوخْتَه اُو نَفِر بَایِدِ

کَالَایِ خُو رِه بَشُویَه و پَاکِ حِسَابِ مُوشَه. ^۷ و لِه اگِه دَانَه دَ

رُویِ پُوسْتِ تِیتِ شُنَه بَعْدِ اَزُو کِه خُودِ رِه بَلَدَه پَاکِ اِعلَانِ شُدُو

دَ پِیشِوا نِشُو دَدَه، اُوخْتَه اُو بَایِدِ بَسْمِ خُودِ رِه دَ پِیشِوا نِشُو

بَدِیَه. ^۸ و پِیشِوا اُو رِه تُوخِ کُنَه. اگِه دَانَه دَ رُویِ پُوسْتِ تِیتِ

شُدَه بَشَه، پِیشِوا بَایِدِ اُو رِه نَپَاکِ اِعلَانِ کُنَه؛ اُو مَرَضِ کُولِیِ

اَسْتَه.

^۹ و خْتِیکِه یِگُو کَسِ دَ مَرَضِ کُولِیِ گِرِفْتَارِ مُوشَه، اُو بَایِدِ دَ دِیْرِ

پِیشِوا اُورْدَه شُنَه. ^{۱۰} اُوخْتَه پِیشِوا اُو رِه تُوخِ کُنَه و اگِه دَ

پُوسْتِ شِیِ اَمَاسِ سَفِیدِ بَشَه و مَوِیِ اَمْرُو جَایِ رِه سَفِیدِ کَدَه

بَشَه و گُوشْتِ خَامِ دَ اَمَاسِ مَعْلُومِ شُنَه، ^{۱۱} اُو دَ پُوسْتِ جِسْمِ

شی یگ مَرَضِ کولی پیشرفته آسته. پیشوا باید او ره ناپاک
اعلان کنه و او ره نگاه نکنه، چراکه او ناپاک آسته. ^{۱۲} اگه
مَرَضِ کولی د پوست کلو تیت شده بشه، د اندازه که تمام
پوست نفر مریض ره از سر تا پای پوشنده بشه، یعنی تا جای
که پیشوا دیده میتنه، ^{۱۳} اوخته پیشوا او ره توخ کنه و اگه
مَرَضِ کولی تمام جسم شی ره پوشنده بشه، پیشوا او ره پاک
اعلان کنه، چراکه تمام جسم شی سفید شده، او پاک آسته.
^{۱۴} لیکن اگه گوشت خام د پوست شی معلوم شنه، او ناپاک
آسته. ^{۱۵} پس پیشوا گوشت خام ره توخ کنه و او ره ناپاک
اعلان کنه. گوشت خام ناپاک آسته، چون او مَرَضِ کولی یه.
^{۱۶} ولے اگه گوشت خام دوباره سفید شنه، او باید بسم د دیر
پیشوا بوره ^{۱۷} و پیشوا او ره معاینه کنه؛ اگه امو مَرَضِ د
سفیدی تبدیل شدد، اوخته پیشوا او ره پاک اعلان کنه؛ او
پاک آسته.

^{۱۸} اگه د پوست یگو کس بیخ کته بر شده بشه و خوب شده
بشه، ^{۱۹} مگم د جای بیخ کته اماس سفید یا لکه روشن سفید
مایل د سُرخی پیدا شنه، او باید د پیشوا نشو دده شنه. ^{۲۰} و
پیشوا او ره توخ کنه و اگه معلوم شد که لکه غوجتر از پوست

آسته و موی شی ام سفید شُدِه، اوخته پیشوا او ره ناپاک

إعلان کنه؛ ای مَرَضِ کولی آسته که از بیخ کُته بُر شُدِه.

^{۲۱} ولے اگه پیشوا او ره معاینه کُنه و موی بله لکه سفید نَبشه

و غَوَجتر از پوست ام نَبشه بلکه کم رَنگ بَشه، اوخته پیشوا

او ره بلده هفت روز نِگاه کنه. ^{۲۲} اگه لکه د پوست تیت شُد،

اوخته پیشوا او ره ناپاک إعلان کنه. او مَرَضِ کولی آسته.

^{۲۳} لیکن اگه لکه د یگ جای منده بَشه و د پوست تیت نَشده

بَشه، او داغ بیخ کُته آسته. اوخته پیشوا او ره پاک إعلان کنه.

^{۲۴} وختیکه د جسم یگو کس پوست مَوسوزه و گوشت جای

سوختگی لکه سفید یا سفید مایل د سُرخی جور موشه،

^{۲۵} پیشوا باید او ره توخ کنه. اگه موی بله لکه سفید شُدِه بَشه

و لکه غَوَجتر از پوست معلوم شُنه، اوخته او مَرَضِ کولی

آسته که از جای سوختگی بُر شُدِه؛ پس پیشوا باید او ره

ناپاک إعلان کنه، چُون او مَرَضِ کولی آسته. ^{۲۶} ولے اگه

پیشوا او ره معاینه کُنه و بِنگره که د لکه موی سفید وجود

نَدره و غَوَجتر از پوست نییه و کم رَنگ آسته، اوخته پیشوا او

ره بلده هفت روز نِگاه کنه. ^{۲۷} و د روز هفتم پیشوا بسم او ره

توخ کنه؛ اگه لکه د پوست تیت شُدِه بَشه، پیشوا او ره ناپاک

إعلان کنه. اُو مَرَضِ كُولِي اَسْتَه. ^{۲۸} ولے اگه لکه د یگ جای
باقی منده بَشَه و د پوست تیت نَشْدَه بَشَه و کم رنگ بَشَه،
اوخته پیشوا اُو ره پاک إعلان کنه، چُون اُو داغ سوختگی
اَسْتَه.

^{۲۹} اگه یگو مرد یا خاتُو د بِلَه سر یا زِنَاق خُو مَرَضِ جَلْدِي دَشْتَه
بَشَه، ^{۳۰} پیشوا اُمُو مَرَضِ رَه تُوخ کُنَه و اگه اُو غَوَجْتَر از پوست
مَعْلُوم شُنَه و مُوِي زَرْدِ بَرِبِگ دَزْشِي بَشَه، پیشوا اُو ره ناپاک
إعلان کُنَه، چراکه اُو کَلِي اَسْتَه، یعنی مَرَضِ كُولِي سر یا
زِنَاق. ^{۳۱} ولے اگه پیشوا اُمُو مَرَضِ كَلِي رَه تُوخ کُنَه و معلوم
شُنَه که غَوَجْتَر از پوست نَبِيَه و مُوِي سِيَاه دَزْشِي و جُود نَدْرَه،
اوخته پیشوا اُمُو نفر ره که مَرَضِ كَلِي گِرْفْتَه بَلْدَه هفت روز
نِگَاح کُنَه. ^{۳۲} و د روزِ هَفْتَم پیشوا بَسْم اُمُو مَرَضِ كَلِي رَه تُوخ
کنه؛ اگه کَلِي تیت نَشْدَه بَشَه و مُوِي زَرْد دَزْشِي و جُود نَدَشْتَه
بَشَه و غَوَجْتَر از پوست معلوم نَشُنَه، ^{۳۳} اوخته اُمُو نفر باید
مُوِي خُو رَه کَل کُنَه، ولے جای کَلِي-گِرْفْتَه رَه کَل نَكُنَه و
پیشوا اُو ره بَلْدَه هفت روزِ دِيگَه نِگَاح کُنَه. ^{۳۴} د روزِ هَفْتَم
پیشوا بَسْم جای کَلِي گِرْفْتَه رَه تُوخ کُنَه. اگه کَلِي د پوست
تیت نَشْدَه بَشَه و غَوَجْتَر از پوست معلوم نَشُنَه، اوخته پیشوا

باید او ره پاک اعلان کنه. او نفر باید کالای خو ره بشویه و او پاک موشه. ^{۳۵} لیکن اگه بعد از پاک اعلان شُدون شی، کلی د پوست تیت شنه، ^{۳۶} پیشوا باید او ره معاینه کنه. اگه کلی د پوست تیت شده بشه، بلده پیشوا لازم نییه که موی زرد ره بپاله، او نفر ناپاک آسته. ^{۳۷} و له اگه د نظر شی کلی د یگ جای منده بشه و موی سیاه ام از شی بر شده، اوخته کلی جور شده و او نفر پاک آسته. پس پیشوا باید او ره پاک اعلان کنه.

^{۳۸} اگه یگ مرد یا خاتو د پوست جسم خو لکه لکه سفید دشته بشه، ^{۳۹} پیشوا باید او ره معاینه کنه. اگه لکه ها د پوست جسم شی سفید کم رنگ بشه، او لکه به ضرر آسته که د پوست بر شده؛ او نفر پاک آسته.

^{۴۰} اگه یگ مرد موی سر شی رفته بشه، او کل شده، و له پاک آسته. ^{۴۱} اگه موی ازو از پیشانه شی رفته بشه، پیشانه ازو کل شده، و له او پاک آسته. ^{۴۲} لیکن اگه د سر کل ازو یا د پیشانه کل شی لکه سفید مایل د سُرخي بشه، اوخته او مَرَضِ کولی آسته که از سر کل شی یا از پیشانه کل شی بر شده. ^{۴۳} پیشوا باید او ره توح کنه. اگه اماس امزو لکه د سر

کَلِ اَزُو يا دَ پيشانِه کَلِ شى سفيدِ مايل دَ سُرخى بَشه، رقمِ
مَرَضِ کولى دَ پوستِ جِسْم، ^{۴۴} اوخته او نفر کولى گِرِفته يه و
ناپاک آسته. پيشوا بايد او ره ناپاک اعلان کُنه، چُون مَرَضِ
کولى دَ سرِ ازو آسته.

^{۴۵} کسى ره که مَرَضِ کولى گِرِفته بَشه، او بايد جاغه خُو ره
چک کُنه، موى سر خُو ره جنگل ايله بديه و تينه حصه روى
خُو ره پوټ کُنه و چيغ زده بگيه: 'ناپاک آسْتَم! ناپاک!' ^{۴۶} او
تا زمانى ناپاک مومنه که دَ مَرَضِ کولى گِرِفْتار آسته؛ او
ناپاک آسته. او بايد تنها زندگى کُنه و جاى بُود-و-باش ازو
بُرو از خيمه گاه بَشه.

مُقَرَّرات دَ باره پوپنک

^{۴۷} اگه پوپنک زدگى دَ يگ کالا معلوم شُنه، چى دَ يگ کالای
پَشْمى يا کالای کتانى، ^{۴۸} يا دَ يگ چوغ يا تارِ کتانى يا پاشم،
يا دَ چرم يا دَ هر چيزى که از چرم جور شُده بَشه، ^{۴۹} و امو
پوپنک زدگى سوزدیل يا سُرخدیل بَشه، چى دَ کالا يا دَ چوغ
يا دَ تار يا دَ چرم يا دَ هر چيزى که از چرم جور شُده بَشه، او
يگ پوپنک زدگى آسته و بايد دَ پيشوا نشو دده شُنه. ^{۵۰} اوخته

پیشوا امو پوپنک زدگی ره توخ کنه و امو چیزی پوپنک زدگی

ره بلده هفت روز نگاه کنه. ^{۵۱} د روز هفتم بسم امو پوپنک

زدگی ره توخ کنه. اگه پوپنک د کالا، یا د چوغ یا د تار یا د

چرم، بلده هر کار که امو چرم استفاده موشه، تیت شده بشه،

او پوپنک زدگی مضر آسته؛ او چیز ناپاک آسته. ^{۵۲} پس

پیشوا باید امو کالا ره بسوزنه چی پوپنک زدگی د چوغ بشه

یا د تار یا د پاشم یا د کتان یا د هر چیز چرمی، چراکه امو

پوپنک زدگی مضر آسته؛ او حتماً باید د آتش سوختنده شنه.

^{۵۳} لیکن اگه پیشوا بنگره که امو پوپنک زدگی د کالا یا د

چوغ یا د تار یا د هر چیزی چرمی که بشه تیت نشده، ^{۵۴} اوخته

پیشوا امر کنه که امو چیز پوپنک زده ره بشویه و او ره بلده

هفت روز دیگه نگاه کنه. ^{۵۵} پیشوا امو چیز پوپنک زده ره که

ششته شد بسم توخ کنه. اگه رنگ پوپنک زدگی تغییر نکرده

بشه، حتی اگه پوپنک زدگی تیت ام نشده بشه، او ناپاک

آسته. او ره د آتش بسوزن، چی پوپنک زدگی د روی شی

بشه، چی د پشت شی. ^{۵۶} و له اگه پیشوا بنگره که پوپنک

زدگی بعد از ششتو کم رنگ شده، اوخته امو پوپنک زدگی ره

از کالا یا از چرم یا از چوغ یا از تار پاره کده جدا کنه. ^{۵۷} اگه

پوپنک زدگی بسم د کالا یا چوغ یا تار یا هر چیز چرمی که

بَشَه معلوم شُنه، اوخته او پوپنک زدگی آسته که دُوباره بُر
شُده. پس امو چیزی پوپنک زده ره د آتیش بسوزنه. ^{۵۸} ولے
اگه امو کالا یا چوغ یا تار یا هر چیزی چرمی که بَشَه بعد از
ششتو پوپنک زدگی شی گم شُنه، اوخته او باید بسم شُشته
شُنه و او پاک آسته.

^{۵۹} ای مَقَرَات د باره پوپنک زدگی آسته، چی د کالای پَشَمی
یا کتانی بَشَه، چی د چوغ یا د تار یا د هر چیز چرمی، تا پاکی
یا ناپاکی ازوا اعلان شُنه.

قانون بلده پاک شدو از مَرَضِ کولی

۱۲ خدآوند قد موسیٰ گپ زده گُفت: ^۲ ”ای مَقَرَات بلده
نفر کولی گِرِفته د روز پاک شدون شی آسته: او باید د دیر
پیشوا اُورده شُنه ^۳ و پیشوا از خیمه گاه بُرو رفته او ره معاینه
کنه. اگه نفر کولی گِرِفته از مَرَضِ کولی شفا پیدا کُدد،
^۴ پیشوا امر کُنه تا بلده امزو نفر که باید پاک شُنه دُو مُرغک
زنده پاک، یگ ٹوٹه چیو سَرُو، چوغ سُرخ رنگ و علف زوفا
گِرِفته بیره. ^۵ و پیشوا امر کُنه که یکی امزو مُرغکو ره د یگ

ظرفِ گلی د بِلَه آو تازه بُوکُشه. ^۶ اوخته مُرغکِ زنده ره قد چپو
سرو و چوغِ سُرخ رَنگ و علفِ زوفا گِرِفته د خُونِ مُرغکی که
د بِلَه آو تازه کُشته شُدَه، غوټَه کُنه. ^۷ بعد ازو پیشوا خُونِ ره د
بِلَه کسی که باید از مَرَضِ کولی پاک شُنه هفت دفعه پاش
بِدیه و او ره پاک اِعلان کُنه؛ و مُرغکِ زنده ره د صحرا ایلَه
بِدیه. ^۸ اُمو نفرِ که باید پاک شُنه کالای خُو ره بُوَویه، تمام
موی خُو ره کل کُنه و قد آو غُسل بَگیره؛ اوخته او پاک
حِسَاب موشه. بعد ازو او مِیْتَنَه د خِیمه گاه داخل شُنه، لیکن
تا هفت روز باید بُرو از خِیمه خُو بُمنه. ^۹ و د روزِ هفتم او باید
تمام موی خُو ره کل کُنه: موی سر، ریش و قاش ره. وختیکه
تمام موی خُو ره کل کد، او باید کالای خُو ره بُوَویه و جان
خُو ره قد آو غُسل بَدیه؛ اوخته او پاک آسته.

^{۱۰} د روزِ هشتم او باید دُو باره نر بے عیب و یگ گوسپونِ میشِ
یگ ساله بے عیب ره قد هدیه غَلَه-و-دانه که سه منکِ بهترین
آردِ روغو گت شُدَه و یگ لوگ روغو بَشَه، گِرِفته بیره. ^{۱۱} و
پیشوای که او ره پاک مونه، اُمو نفر ره که باید پاک شُنه قد
امزی چیزا قتی د حُضُورِ خُداوند د دانِ درگه خِیمه مُلاقات
بیره. ^{۱۲} اوخته پیشوا یکی امزو باره گونِ نر ره بَگیره و او ره

قد امزو لوگ روغو د عنوان جرمانه تقدیم کنه و اونا ره د
 عنوان هدیه بلند کدنی د حضور خداوند بلند کنه. ^{۱۳} باره ره
 باید د جای مقدس حلال کنه، د امزو جای که قربانی گناه و
 قربانی سوختنی حلال موشه، چراکه جرمانه رقم قربانی گناه از
 پیشوا موشه. ای کاملاً مقدس آسته. ^{۱۴} بعد ازو پیشوا یگ
 مقدار از خون قربانی جرم بگیره و د نرمی گوش راست کسی
 که باید پاک شنه و د شست دست راست و د شست پای
 راست شی بمله. ^{۱۵} امچنان پیشوا یگ مقدار روغو ره از لوگ
 روغو بگیره و د آغه دست چپ خو شیو کنه. ^{۱۶} بعد ازو
 پیشوا کلک راست خو ره د روغونی که د آغه دست چپ شی
 آسته غوټه کنه و روغو ره قد کلک خو هفت دفعه د حضور
 خداوند پاش بدیه. ^{۱۷} و پیشوا یگ مقدار روغونی ره که د
 آغه شی باقی منده د نرمی گوش راست کسی که باید پاک
 شنه و د شست دست راست و د شست پای راست د بله خون
 قربانی جرم بمله. ^{۱۸} باقی منده روغو ره که د آغه پیشوا آسته
 د سر کسی که باید پاک شنه بمله و د امزی رقم د حضور
 خداوند بلده ازو کفار کنه. ^{۱۹} بعد ازو پیشوا قربانی گناه ره
 تقدیم کنه و بلده کسی که باید از نپاکی خو پاک شنه کفار
 کنه. بعد از قربانی گناه پیشوا قربانی سوختنی ره حلال کنه،

۲۰ و او ره قد هدیه غلّه-و-دانه قتی د بِلّه قُربانگاه تقدیم کنه؛
د امزی رقم پیشوا بلده امزو نفر کِفاره کنه و او پاک موشه.

۲۱ ولے اگه امو نفر نادار بشه و توان شی ره ندشته بشه، او
باید یگ باره نر ره د عنوانِ جُرمانه گِرِفته بیره تا بلند شنه و
بلده ازو کِفاره کنه؛ امچنان یگ منک بهترین آرد ره که قد
روغو گت شده بشه بلده هدیه غلّه-و-دانه قد یگ لوگ روغو،

۲۲ و دو قمری یا دو کوتر، هر کدم شی ره که د دست آورده
تنست گِرِفته بیره: یگ شی ره بلده قُربانی گناه و دیگه شی
ره بلده قُربانی سوختنی. ۲۳ او د روزِ هشتم باید اونا ره بلده
پاک شدون خو د دیر پیشوا د دانِ درگه خیمه مُلاقات د حضورِ

خداوند بیره. ۲۴ و پیشوا باره قُربانی جُرم و لوگ روغو ره
بگیره و اونا ره د عنوانِ هدیه بلند کدنی د حضورِ خداوند بلند
کنه. ۲۵ اوخته قُربانی جُرم ره حلال کنه و پیشوا یگ مقدار

خونِ قُربانی جُرم ره گِرِفته د نر می گوشِ راستِ کسی که باید
پاک شنه و د شستِ دستِ راست و د شستِ پایِ راست شی
بُمله. ۲۶ بعد ازو پیشوا یگ مقدار روغو ره د الغه دستِ چپ

خو شیو کنه ۲۷ و قد کلکِ راست خو یگ مقدار روغونی ره
که د دستِ چپ شی آسته هفت دفعه د حضورِ خداوند پاش

بديه. ^{۲۸} و پيشوا يگ مقدار امزو روغو ره كه د دست شي
 آسته د نرمي گوش راست امزو كسي كه بايد پاك شنه و د
 شست دست راست و د شست پای راست شي بمله، د جايي
 كه خون قرباني جرم ملیده شد. ^{۲۹} و باقي منده روغو ره كه د
 دست پيشوا آسته د سر كسي كه بايد پاك شنه شيو كنه و
 بلده ازو د حضور خداوند كفاره كنه. ^{۳۰} بعد ازو پيشوا يكي
 امزو دو قمری يا دو كوتر ره تقديم كنه، هر كدم شي ره كه د
 دست آورده تسيسته بشه: ^{۳۱} يگ شي ره بلده قرباني گناه و
 ديگه شي ره بلده قرباني سوختنی قد هديه غله-و-دانه. د
 امزي رقم پيشوا بلده كسي كه بايد پاك شنه د حضور خداوند
 كفاره مونه.

^{۳۲} ای مقررات بلده كسي آسته كه مرض كولي دره و چيزاي ره
 كه بلده پاك شدون شي ضرورت آسته، د دست آورده نميتنه.

مقررات د باره پوپنك زدگی خانه

^{۳۳} خداوند قد موسی و هارون گپ زده گفت: ^{۳۴} ”وختی د
 سرزمین كنعان كه ما او ره د عنوان ملكيت بلده شمو ميديم
 داخل شديد و ما بلاي پوپنك ره د يگ خانه د ملكي كه شمو

صاحب شی مُوشید ری مُونم،^{۳۵} صاحبِ خانه باید رفته دَ

پیشوا خبر دده بُگیه، 'فکر مُونم که یگو چیز رقمِ پوپنک
زدگی دَ خانه مه آسته.'^{۳۶} اوخته پیشوا امر کُنه که پیش از

داخل شُدون شی بلده معاینه کدونِ پوپنک زدگی خانه ره
خالی کُنه، نشنه چیزای که دَ خانه آسته ناپاک اعلان شُنه.

بعد ازو پیشوا بوره تا خانه ره معاینه کُنه.^{۳۷} او پوپنک زدگی

ره توخ کُنه و اگه پوپنک دَ دیوالای خانه قد لکه های سوزدیل
و سُرخدیل بشه و از روی دیوال غوجتر معلوم شُنه،^{۳۸} اوخته

پیشوا از خانه بُر شده دَ دانِ درگه بوره و خانه ره بلده هفت

روز بسته کنه.^{۳۹} دَ روز هفتم پیشوا بسم بییه و توخ کُنه. اگه

پوپنک دَ دیوالای خانه تیت شُد،^{۴۰} پیشوا امر کُنه که سنگای

امزو جای پوپنک زدگی ره کنده کُنه و بُرو از شار دَ یگ جای

ناپاک بندزه.^{۴۱} بعد ازو منه خانه ره از هر طرف شی تراش

کنه و خاکی ره که تراش کده بُرو از شار دَ یگ جای ناپاک

پورته کنه.^{۴۲} بعد ازو اونا سنگای دیگه ره گرفته دَ جای

سنگای کنده شده بیله و خاکِ نو گرفته خانه ره سِنِگل کُنه.

ولے^{۴۳} اگه پوپنک بسم دَ خانه پیدا شُنه و بعد از کندونِ سنگا

و تراش کدو و سِنِگل کدونِ خانه بسم تیت شُنه،^{۴۴} اوخته

پیشوا باید آمده خانه ره معاینه کُنه؛ اگه پوپنک زدگی دَ خانه

تیت شُدَد، اُو پوپنکِ مُضِرِ آسته که دَ خانه پَیدا شُدِه؛ اُو خانه

ناپاک آسته. ^{۴۵} پس امو خانه باید چپه شنه و سنگای شی و

چیوای شی قد تمامِ خاکِ امزو خانه بُرو از شار دَ یگ جای

ناپاک پورته شنه. ^{۴۶} هر کسی که دَ منِه امزو خانه دَ روزای که

بسته یه داخلِ شنه، اُو تا شام ناپاک مومنه. ^{۴۷} و هر کسی که

دزو خانه خاو کُنه باید کالای خُو ره بُشویه و هر کسی که دَ

منِه ازو خانه چیزی بُخوره باید کالای خُو ره بُشویه.

^{۴۸} لیکن اگه پیشوا بییه و خانه ره معاینه کُنه و بِنگره که بعد

از سِنِگِل کدونِ خانه پوپنکِ زدگی دَ خانه تیت نَشده، اوخته

پیشوا باید خانه ره پاک اعلان کنه، چراکه اُو از پوپنکِ پاک

شده. ^{۴۹} بلده پاک شُدونِ خانه اُو باید دُو مُرغک، چیو سَرو،

چووغ سُرَخ رَنگ و علفِ زوفا بگیریه. ^{۵۰} یکی امزو مُرغکو ره دَ

یگ ظرفِ گِلی دَ بِلِه اُو رَوان بُکُشه ^{۵۱} و چیو سَرو، علفِ زوفا

و چووغ سُرَخ رَنگ ره قد مُرغکِ زنده گِرِفته دَ خُونِ مُرغکِ

کُشته شده و دَ اُو رَوان غوْته کُنه و هفت دفعه دَ امزو خانه

پاش بدیه. ^{۵۲} دَ امزی رقمِ خانه ره قد خُونِ مُرغکِ و اُو رَوان و

قد مُرغکِ زنده، چیو سَرو، علفِ زوفا و چووغ سُرَخ رَنگ پاک

کُنه. ^{۵۳} اوخته امو مُرغکِ زنده ره بُرو از شار دَ صحرا ایله

بديه. دَ امزی طَریق اُو بَلدِه خانِه کِفاره مُونه و خانِه پاک
مُوشه.

^{۵۴} اینمی مُقررات بَلدِه هر رقم مَرَضِ کولی، بَلدِه کلی
گِرِفَتگی، ^{۵۵} بَلدِه پوپنکِ کالا و خانِه، ^{۵۶} بَلدِه اَماس کدگی،
بَلدِه بیخ کُنه و لکه روشو آسته، ^{۵۷} تا پی بُبرید که چی وخت
یگ چیز پاک آسته و چی غیت ناپاک.

اینمی مُقررات دَ باره مَرَضِ های کولی-و-پوپنک زدگی
آسته.

ناپاکی دَ وسیله اوی که از جسم بُر مُوشه

۱۵ خُداوند قد مُوسیٰ و هارون گپ زده گُفت: ^۲ "قد بنی
اسرائیل گپ زده دزوا بُگی، 'وختیکه یگو مرد از جسم خُو
آوریزی دره، اُو بخاطرِ آوریزی خُو ناپاک آسته. ^۳ ناپاکی
آوریزی شی اینی آسته: چی اُو از جسم شی جاری بشه، چی
اُو دَ جسم شی ایسته بشه، اُو باعثِ ناپاکی ازو مُوشه. ^۴ نفری
که آوریزی دره دَ هر جاگه که خاو کُنه، امو جاگه ناپاک مُوشه
و دَ بله هر چیزی که بشینه، امو چیز ام ناپاک مُوشه. ^۵ هر

کسی که دَ جاگه ازو دِست بزنه، اُو باید کالای خُو ره بَشویه و
 قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنه. ^۶ هر کس دَ بِلَه
 چیزی بَشینه که نفرِ آوریزی دار دَ بِلَه ازو شِشتُد، اُو باید کالای
 خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنه.
^۷ و هر کسی که دَ جِسمِ نفرِ آوریزی دار دِست بزنه باید کالای
 خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنه.
^۸ و اگه نفرِ آوریزی دار دَ بِلَه یگ شخصِ پاک تَف کُنه، اُو نفرِ
 پاک باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام
 ناپاک مومنه. ^۹ هر زین یا پالونِ که نفرِ آوریزی دار دَ بِلَه شی
 بَشینه، ناپاک موشه. ^{۱۰} هر کس چیزی ره که دَ تَی ازو نفر
 بُوده دِست بزنه، اُو تا شام ناپاک مومنه؛ و هر کسی که امو
 چیزا ره باله کُنه، اُو باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل
 بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنه. ^{۱۱} دَ جانِ هر کسی که نفری
 آوریزی دار دِست بزنه و دِست خُو ره قد آو نَشُشته بَشه، امو
 کس باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام
 ناپاک مومنه. ^{۱۲} دَ هر ظرفِ گلی که نفرِ آوریزی دار دِست
 بزنه، اُو باید میده شُنه، و لَه اگه ظرفِ چوبی بَشه، اُو باید قد
 آو شُشته شُنه. ^{۱۳} و ختیکه نفرِ آوریزی دار از آوریزی خُو پاک
 شُد، اُو باید هفت روز ره بلده پاک شُدون خُو حساب کُنه و

کالای خوره ششته جسم خوره قد آو روان غُسل بديه؛ اوخته
او پاک موشه. ^{۱۴} د روز هشتم او بايد دوقمري يا دو کوتر ره
گرفته د حضور خداوند د دان درگه خيمه ملاقات بيه و اونا
ره د پيشوا بديه. ^{۱۵} و پيشوا اونا ره تقديم کنه: يگ شي ره
بلده قرباني گناه و ديگه شي ره بلده قرباني سوختني. د امزي
رقم پيشوا بلده ازو بخاطر آوري شي د حضور خداوند کفاره
مونه.

^{۱۶} وختیکه از يگ مرد آو مني انزال موشه، او بايد تمام جسم
خوره قد آو غُسل بديه، و او تا شام ناپاک مومنه. ^{۱۷} و هر
کالای چرمي که د بله شي آو مني ريخته بشه بايد قد آو
ششته شنه و او تا شام ناپاک مومنه.

^{۱۸} وختیکه يگ مرد قد يگ خاتو خاو کنه و آو مني شي انزال
شنه، هر دوی ازوا بايد قد آو غُسل بگيره و اونا تا شام ناپاک
مومنه. ^{۱۹} وختیکه يگ خاتو خون ريزی دره و خون ريزی جسم
شي عادت ماهوار آسته، او بلده هفت روز د ناپاکی عادت
ماهوار خو مومنه. هر کسی که دزو دست بزنه، او تا شام
ناپاک مومنه. ^{۲۰} د بله هر چیزی که امو خاتو د دورون ناپاکی
خو خاو کنه و يا بشينه، امو چیز ناپاک موشه. ^{۲۱} هر کسی که

دَ جاگه ازو دِست بَزنه، اُو بايد کالای خُو ره بُشويه و قد آو
غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنه. ^{۲۲} و هر کس دَ چیزی
که اُو دَ بله شی شِشتد دِست بَزنه، اُمُو کس بايد کالای خُو ره
بُشويه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنه، ^{۲۳} چی دَ
جاگه ازو یا دَ بله هر چیزی که اُو مِشینه؛ امی که اُو دَمزُو
چیز دِست بَزنه، اُو تا شام ناپاک مومنه. ^{۲۴} اگه یگ مرد قد
امزُو خاتو خاو کنه و ناپاکی ازو دَ امزُو مرد ملیده شنه، اُمُو
مرد بلده هفت روز ناپاک مومنه و هر جاگه که اُو دَ بله شی
خاو کنه، اُمُو جاگه ناپاک موشه.

^{۲۵} اگه یگ خاتو بلده روزای کلو خونریزی دَره بَغیر از عادتِ
ماهوار خُو یا خونریزی شی بعد از دَوره عادتِ ماهوار بَند
نَشده، دَ تمامِ روزای خونریزی شی ناپاکی ازو ادامه دَره، رقمِ
روزای عادتِ ماهوار شی. اُو ناپاک آسته. ^{۲۶} دَ بله هر جاگه
که اُو دَ روزای خونریزی خُو خاو کنه، رقمِ جاگه عادتِ ماهوار
شی بلده ازو حساب موشه و دَ بله هر چیزی که اُو بَشینه، اُمُو
چیز ناپاک موشه، رقمِ ناپاکی عادتِ ماهوار شی. ^{۲۷} و هر
کسی که دَ امزُو چیزا دِست بَزنه، اُو ناپاک موشه. پس اُو بايد
کالای خُو ره بُشويه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک

مُومنه. ^{۲۸} ولے اگه او از خُونرِیزی خُو پاک شُدِه بَشِه، او باید هفت روز ره بَلدِه خُو حِسَاب کُنِه و بعد ازو پاک موشه. ^{۲۹} دَ روزِ هَشْتَم، او باید دُو قُمری یا دُو کُوتر ره بَگیره و اونا ره دَ دِیرِ پِیشوا دَ دانِ درِگه خِیمه مُلاقَات بیره. ^{۳۰} اوخته پِیشوا یِگ شی ره بَلدِه قُربانی گُناه و دِیگه شی ره بَلدِه قُربانی سوختنی تقدیم کُنِه. دَمزی رقم پِیشوا بَلدِه ازو بخاطرِ ناپاکی خُونرِیزی شی دَ حُضُورِ خُداوند کِفارِه مُونه.

^{۳۱} پس بَنی إِسرائِیل ره از ناپاکی های ازوا باخبر کُو، نَشْنِه که جایگاهِ مَرِه که دَ مینکلِ ازوا آسته ناپاک کُنِه و دَ ناپاکی خُو بُمَرِه. ”

^{۳۲} ای مُقَرَّرات بَلدِه کسی آسته که آوریزی دَرِه، یا بَلدِه کسی که او مَنی از شی انزال موشه و دَ وسِیلِه ازو ناپاک موشه؛ ^{۳۳} امچنان ای مُقَرَّرات بَلدِه خاتونی آسته که بخاطرِ عادتِ ماهوار ناجور آسته، بَلدِه کسی که انزال موشه، چی مرد، چی خاتو و بَلدِه مردی که قد خاتونِ ناپاک خاو مُونه.

۱ خُداوند قد مُوسىٰ بعد از فَوْتِ دُو باچِه هارُون كه اونا دَ حُضُورِ خُداوند نَزديك شُد و مُرد، توره كُفت. ۲ خُداوند دَ مُوسىٰ كُفت: ”دَ بَرارِ خُو هارُون بُوگى كه دَ مُقَدَّسَتَرِين جَاى دَ داخِلِ پَرده دَ پيشِ رُوى جَاى كِفَارِه كه دَ بِلِه صِنْدُوقِ شِهَادَتِ اَسْتِه، هر وخت داخِلِ نَشْنِه؛ اگِه نَه، اُو مُومَرِه، چراكِه ما دَ اُوَرِ دَ بِلِه جَاى كِفَارِه ظاهِرِ مُوشَم. ۳ هارُون دَ مُقَدَّسَتَرِين جَاى دَ اينى طَرِيقِه داخِلِ شُنِه: اُو يِگ نَرگاو بِلدِه قُرْبانى كُناه و يِگ قُوچ بِلدِه قُرْبانى سوختنى بيره. ۴ اُو پيرونِ مُقَدَّسِ كَتانى ره بُووشِه و زيرپوشى كَتانى ره دَ جانِ خُو كده كمرِ بَسْتِه كَتانى ره دَ كِرْدِ كمرِ خُو بَسْتِه كُنه و لُونگى كَتانى ره دَ سرِ خُو بيله؛ اينميا كالاهاى مُقَدَّسِ اَسْتِه. اُو بايد جِسْمِ خُو ره قدِ اُو غُسلِ بديه و بعدِ اَزُو اونا ره بُووشِه. ۵ اُو امچنان از جماعتِ بَنِى اِسْرَائِيلِ دُو تَكِه ره بِلدِه قُرْبانى كُناه و يِگ قُوچ ره بِلدِه قُرْبانى سوختنى كِرْفْتِه بيره. ۶ اوخته هارُون نَرگاو قُرْبانى كُناه ره كه بِلدِه خود شى اَسْتِه تَقْدِيمِ كُنه و بِلدِه خود خُو و بِلدِه خاتوارِ خُو كِفَارِه كُنه. ۷ بعدِ اَزُو دُو تَكِه ره دَ حُضُورِ خُداوند دَ دانِ درگِه خِيمِه مُلاقاتِ حاضرِ كُنه. ۸ و هارُون دَ بِلِه امزُو دُو تَكِه پِشك

پورته كُنه، يگ پشك بَلدِه خُداوند و يگ پشك بَلدِه عَزازيل .
٩ اوخته هارون تَكِه ره كه پشك خُداوند د بَلِه شى بُر شُدِه پيش
بيره و د عِنوانِ قُرَباني گُناه تَقَدِيم كُنه. ١٠ ولے تَكِه كه پشك
عزازيل د بَلِه شى بُر شُدِه بايد زنده د حُضُورِ خُداوند اُورده شنه
تا هارون د بَلِه شى كِفاره كُنه و اُو ره بَلدِه عَزازيل د بيابو رَي
كُنه.

١١ بعد ازو هارون نَرگاوِ قُرَباني گُناه ره كه بَلدِه خود شى آسته
پيش بيره و بَلدِه خود خُو و خانوار خُو كِفاره كُنه. اُو بايد نَرگاوِ
قُرَباني گُناه ره كه بَلدِه خود شى آسته حلال كُنه؛ ١٢ اُو يگ
آتشدانِ پُر از قوعِ آتش ره از قُرَبانگاه كه د حُضُورِ خُداوند
آسته قد دُو مُشت بُخورِ خوشبُوى سَيده شُدِه بَگيره و د داخلِ
پرده بيره. ١٣ اوخته اُو بُخورِ خوشبُوى ره د حُضُورِ خُداوند د
بَلِه آتش پورته كُنه تا دُودِ بُخورِ خوشبُوى جاي كِفاره ره كه د
بَلِه صندُوقِ شهادت آسته بُپوشنه؛ اگه نه، اُو مومره. ١٤ بعد
ازو يگ مِقدارِ خُونِ نَرگاو ره بَگيره و قد كِلَكِ خُو د طرفِ
شرقِ جاي كِفاره پاش بَدِيه و يگ مِقدارِ خُونِ ره هفت دفعه د
پيشِ رُوى جاي كِفاره قد كِلَكِ خُو پاش بَدِيه. ١٥ تَكِه قُرَباني
گُناه ره كه بَلدِه قوم آسته بايد حلال كُنه و خُونِ شى ره د داخلِ

پرده بیره و قد خُونِ ازو امو کار ره کُنه که قد خُونِ نَرگاو

کُدُد، یعنی خُونِ ره دَ بِلَه جای کِفاره و دَ پِیشِ رُوی جای کِفاره

پاش بَدیه. ^{۱۶} دَ امزی رقم او باید بَلدِه جای مُقَدَّس، بخاطرِ

ناپاکی‌های بنی اسرائیل و خطاهای ازوا دَ مُطابِقِ تمامِ گناه‌های

ازوا کِفاره کُنه؛ و او بَلدِه خَیمِه مُلاقاتِ که قد ازوا دَ مینکلِ

ناپاکی‌های ازوا جای-د-جای آسته، عَینِ کار ره انجام بَدیه.

^{۱۷} هیچ کس دَ مَنه خَیمِه مُلاقاتِ نَبَشه و خَتیکه هارون بَلدِه

کِفاره کدو دَ جای مُقَدَّس داخلِ موشه تا زمانی که او بَلدِه خود

خُو، بَلدِه خانوارِ خُو و بَلدِه پگِ جماعتِ اسرائیل کِفاره کده

بُرو مییه. ^{۱۸} بعد ازو هارون بُر شده دَ دِیرِ قُربانگاه که دَ حُضُورِ

خُداوند آسته بوره و بَلدِه قُربانگاه کِفاره کُنه. او یگِ مقدارِ

خُونِ نَرگاو و خُونِ تَکه ره بَگیره و دَ شاخای چار شنگِ

قُربانگاه بُمَله. ^{۱۹} و یگِ مقدارِ خُونِ ره قد کِلکِ خُو هفت دفعه

دَ بِلَه قُربانگاه پاش بَدیه و او ره از ناپاکی‌های بنی اسرائیل

پاک کده تقدیس کُنه.

^{۲۰} و خَتیکه هارون از کِفاره کدو بَلدِه جای مُقَدَّس، بَلدِه خَیمِه

مُلاقاتِ و بَلدِه قُربانگاه خلاص شد، اوخته او تَکه زنده ره

پیش بیره. ^{۲۱} او هر دُو دِستِ خُو ره دَ سِرِ تَکه زنده کش کُنه و

تمام شرازت های بنی اسرائیل ره قد تمام خطاهای ازوا د
 مطابق تمام گناههای ازوا اقرار کنه و اونا ره د سر تکه ايشته
 تکه ره د دست یگ آدم مشخص د بیابو ربی کنه. ^{۲۲} اوخته
 تکه پگ گناههای ازوا ره د سر خو گرفته د یگ منطقه دور
 افتده موبره. پس امو تکه باید د بیابو ایله شنه. ^{۲۳} بعد ازو
 هارون د خیمه ملاقات داخل شنه و کالای کتانی ره که د
 وخت داخل شدو د جای مقدس پوشیدد، بر کده د امونجی
 بیله. ^{۲۴} اوخته او جسم خو ره د یگ جای مقدس قد او غسل
 بدیه و کالاهای خود خو ره بپوشه. بعد ازو برو بییه و قربانی
 سوختنی خود ره و قربانی سوختنی قوم ره تقدیم کده بلده خود
 خو و بلده قوم کفار کنه. ^{۲۵} و او چربی قربانی گناه ره باید د
 بله قربانگاه بسوزنه. ^{۲۶} و کسی که تکه ره بلده عزازیل ایله
 کده باید کالای خو ره بشویه و جسم خو ره قد او غسل بدیه؛
 اوخته او میتنه که د خیمه گاه داخل شنه. ^{۲۷} نرگا و قربانی گناه
 و تکه قربانی گناه که خون ازوا بلده کفار کدو د جای مقدس
 آورده شد، باید از خیمه گاه برو برده شنه و پوست و گوشت و
 سرگین ازوا د آتش سوختنده شنه. ^{۲۸} کسی که اونا ره بسوزنه
 باید کالای خو ره بشویه و جسم خو ره قد او غسل بدیه؛ بعد
 ازو او میتنه که د خیمه گاه داخل شنه.

^{۲۹} اینمی بلده شمو یگ قانونِ دایمی آسته: د روزِ داهمِ ماهِ هفتمِ شمو خودون ره پرهیز کُنید و هیچ کار نَکُنید، نَه باشنده اصلی و نَه بیگنه که د مینکل شمو زندگی مونه، ^{۳۰} چُون د امزی روز بلده شمو کِفاره موشه تا شمو ره پاک کُنه؛ و شمو از پگِ گناه‌های خُو د حُضورِ خُداوند پاک موشید. ^{۳۱} ای یگ روزِ کاملاً آرام بلده شمو آسته، پس خودون ره پرهیز کُنید. ای یگ قانونِ دایمی آسته. ^{۳۲} پیشوای که مَسَح و تقدیس شده تا د جای آتِه خُو د عِنوانِ پیشوا خدمت کُنه، اُو باید کِفاره کُنه. اُو باید کالاهای کتانی یعنی کالاهای مُقَدَّس ره بپوشه ^{۳۳} و بلده مُقَدَّس‌ترین جای و خیمه مَلاقات کِفاره کُنه و بلده قُربانگاه کِفاره کُنه و بلده پیشوایو و تمامِ جماعتِ قومِ اسرائیل کِفاره کُنه. ^{۳۴} ای باید بلده شمو یگ قانونِ دایمی بَشه که بلده بنی اسرائیل سالِ یگ دفعه بلده پگِ گناه‌های ازوا کِفاره شنه. ” پس موسیٰ امو رقم کد که خُداوند دزشی امر کُدد.

هِدایت د باره خُون

۱۷ خُداوند قد موسیٰ گپ زده گُفت: ^۲ ”قد هارون و باچه های شی و پگِ بنی اسرائیل گپ زده، دزوا بگی، اینمی

چیزی آسته که خُداوند امر کده مُوگیه: ^۳ هر کس که از قوم

إسرائیل کُدم نرگاو، گوسپو یا بُز ره دَ خیمه‌گاه و یا بُرو از

خیمه‌گاه حلال کُنه ^۴ و او ره دَ دانِ درگه خیمه مُلاقات نیره تا دَ

عنوانِ قُربانی بلده خُداوند دَ پیشِ رُوی جایگاهِ خُداوند تقدیم

شُنه، او بلده امزو نفر قتل حساب مُوشه. او خُون ریختنده و

باید از قوم خُو قطع شُنه. ^۵ ای قانون بلده ازی آسته که بنی

إسرائیل بعد ازی قُربانی های خُو ره که دَ بیابو تقدیم مُونه

گرفته بیره یعنی اونا ره بلده خُداوند دَ دانِ درگه خیمه مُلاقات

دَ دیرِ پیشوا بیره و اونا ره دَ عنوانِ قُربانی سلامتی دَ خُداوند

تقدیم کُنه. ^۶ و پیشوا خُونِ قُربانی ره دَ قُربانگاهِ خُداوند دَ پیشِ

درگه خیمه مُلاقات پاش بدیه و چربی ره دَ عنوانِ خوشبُوی

موردِ پَسندِ خُداوند بُسوزنه. ^۷ اونا قُربانی های خُو ره دیگه بلده

خُداون بُز مانند تقدیم نکنه که قد پیروی ازوا خودون ره

فاحشه جور کده. ای باید بلده ازوا دَ تمام نسل های ازوا یگ

قانونِ دایمی بشه. ^۸

^۸ علاوه ازی دزوا بُگی، هر کسی که از قومِ إسرائیل یا از

بیگنه های که دَ مینکلِ ازوا زندگی مُونه، قُربانی سوختنی یا

قُربانی دیگه تقدیم کُنه ^۹ و او ره دَ دانِ درگه خیمه مُلاقات نیره

تا اوره د خداوند قربانی كنه، او نفر بايد از قوم خو قطع
شنه.

^{۱۰} و هر کسی که از قوم اسرائیل یا از بیگنه های که د مینکل
ازوا زندگی مونه خون بخوره، ما زوی خوره د ضد امزو نفر
که خون خورده قرار میدیم و اوره از مینکل قوم شی قطع
مونم، ^{۱۱} چراکه زندگی جاندار د خون بندآسته و ما خون ره دز
شمو ددیم تا د بله قربانگاه بلده زندگی خو کفاره کنید؛ چون
فقط خون آسته که بلده زندگی کفاره میتنه. ^{۱۲} امزی خاطر ما
د بنی اسرائیل موگیم: د مینکل شمو هیچ کس نباید خون
بخوره، نه شمو و نه ام بیگنه های که د مینکل شمو زندگی
مونه.

^{۱۳} هر کسی که از بنی اسرائیل یا از بیگنه های که د مینکل
ازوا زندگی مونه کدم حیوان یا مرغک ره که خورده موشه
شکار مونه، او باید خون شی ره بریزنه و تی خاک کنه،
^{۱۴} چراکه زندگی هر جاندار خون شی آسته، یعنی خون زندگی
شی آسته. امزی خاطر د بنی اسرائیل گفتیم: شمو باید خون
هیچ جاندار ره نخورید، چراکه زندگی هر جاندار خون شی
آسته؛ هر کسی که او ره بخوره از قوم قطع موشه.

^{۱۵} و هر کسی که گوشت حیوانِ خودمُرده یا گوشتِ حیوانی ره که تَوَسُّطِ دِیگه حیوان کُشته شده بُخوره، چی باشنده اصلی بَشه، چی بیگنه، او باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بِگیره و او تا شام ناپاک مومنه؛ بعد ازو پاک موشه. ^{۱۶} و لے اگه کالای خُو ره نَشویه و جِسَم خُو ره قد آو غُسل نَدیه، او جَزای گُناه خُو ره مینگره.

مَنعِ رابِطه های جنسی نامشروع

۱۸ ^۱ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ^۲ ”قد بنی اسرائیل گپ زده دَزوا بُوگی: ‘ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم. ^۳ دَ مُطابِقِ کارای مَرْدُمِ سرزمینِ مِصر که شُمو دَ اُونجی زندگی مُوکدِید، رفتار نَکُنِید و دَ مُطابِقِ کارای مَرْدُمِ سرزمینِ کِنعان که ما شُمو ره دَ اُونجی مُوبَرُم، ام رفتار نَکُنِید؛ شُمو از قانُون های ازوا پِیروی نَکُنِید. ^۴ شُمو احکامِ ازمه ره دَ جای بَیرید و قانُونِ ازمه ره نِگاه کُنِید و دَ مُطابِقِ ازوا رفتار کُنِید؛ ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم. ^۵ پس احکام و قانُون مَره نِگاه کُنِید، چُون کسی که اونا ره دَ جای بیره دَ وسِیلَه ازوا زنده مومنه. ما خُداوند اَسْتُم.

٦ هيچ کس قد نږدیکانه خو نږدیکي نکنه که شرمگاه ازو ره
بے پرده کنه. ما خداوند استم.

٧ شرمگاه خاتون آته خو ره یعنی شرمگاه آبه خو ره بے پرده
نکو؛ او آبه تو آسته، پس شرمگاه شی ره بے پرده نکو.

٨ شرمگاه خاتون آته خو ره بے پرده نکو؛ او آبروی آته تو آسته.

٩ شرمگاه خوار خو ره بے پرده نکو، چی دختر آته تو بشه، چی
دختر آبه تو، چی د امزو خانه تولد شده بشه و چی د جای
دیگه.

١٠ شرمگاه دختر باچه خو یا دختر دختر خو ره بے پرده نکو،
چراکه بے عزتی ازوا بے آبرویی خود تو آسته.

١١ شرمگاه دختر خاتون آته خو ره که از آته تو پیدا شده بے پرده
نکو، چراکه او خوار تو آسته.

١٢ شرمگاه خوار آته خو ره بے پرده نکو، چراکه او نږدیکانه آته
تو آسته.

۱۳ شرمگاهِ خوارِ آبه خُو ره بے پرده نكو، چراکه او نژديكانه آبه
تُو آسته.

۱۴ شرمگاهِ خاتونِ برارِ آته خُو ره بے پرده نكو، يعنى قد ازو
نژديكى نكو، چراکه او خاتونِ كاكاي تُو آسته.

۱۵ شرمگاهِ بيري خُو ره بے پرده نكو؛ او خاتونِ باچه تُو آسته؛
آره، شرمگاهِ ازو ره بے پرده نكو.

۱۶ شرمگاهِ خاتونِ برارِ خُو ره بے پرده نكو، چراکه او آبروى برار
تُو آسته.

۱۷ قد خاتونى كه نژديكى كده، شرمگاهِ دخترِ شى ره بے پرده
نكو و دخترِ باچه يا دخترِ دخترِ شى ره نځير و شرمگاهِ ازوا ره
بے پرده نكو؛ اونا نژديكانه‌هاى ازو آسته؛ اى فسق-و-فساد
آسته. ۱۸ يگ خاتو ره د بَله خوار شى نځير كه امباق شى شنه
و د حاليكه خاتون تُو هنوز زنده يه، شرمگاهِ خوار شى ره
بے پرده نكو.

۱۹ قد خاتونى كه د ناپاكي عادتِ ماهوارِ خُو آسته، نژديكى
نكو تا شرمگاهِ شى ره بے پرده كنى. ۲۰ قد خاتونِ همسايه خُو

یگجای نشو و خود ره دَ وسیله ازو ناپاک نکو. ^{۲۱} هیچ کس
 ره از نسل خو بلده بُت مولک از آتش تیر نکو و نام خدای خو
 ره بے حرمت نکو. ما خداوند استم. ^{۲۲} قد مرد رقم خاتو آلی
 خاو نکو، ای یگ عمل زشت آسته. ^{۲۳} قد هیچ حیوان معامله
 جنسی نکو و خود ره قد ازو ناپاک نکو. هیچ خاتو دَ پیش
 یگ حیوان ایسته نشنه که قد ازو نزدیکی کنه؛ ای یگ عمل
 نفرت‌انگیز آسته.

^{۲۴} قد هیچ کدم امزی کارا خود ره ناپاک نکنید، چون دَ وسیله
 امزی کارا ملت های ره که ما از پیش روی شمو هی موم،
 خودون ره ناپاک کده. ^{۲۵} امزی خاطر او سرزمی ناپاک شده و
 ما او ره بخاطر گناه شی جزا میدیم و امو سرزمی باشنده های
 خو ره قی مونه. ^{۲۶} پس شمو باید قانون و احکام مَره نگاه
 کنید و هیچ کدم امزی کارای زشت ره انجام ندید؛ نه
 باشنده‌های اصلی اسرائیل و نه بیگنه‌های که دَ مینکل شمو
 زندگی مونه، ^{۲۷} چون مردمای امزو سرزمی که پیش از شمو دَ
 اونجی بود، پگ امزی کارای زشت ره انجام دد و او سرزمی
 ناپاک شد. ^{۲۸} پس اگه او سرزمی ره ناپاک کنید، او شمو ره
 ام قی مونه، امو رقم که ملتی ره که پیش از شمو دَ اونجی

بُود، قَى كد. ^{۲۹} چُون هر كسى كه يكى امزى كاراى زِشت ره انجام بديه، او از مينكل قوم خُو قطع موشه. ^{۳۰} پس، از احكام مه اطاعت كُنيد و از هيچ كدم امزى قانون هاى زِشت كه پيش از آمدون شمو د امزو سرزى انجام دده موشد، پيروي نكُنيد و خودون ره د وسيله ازوا ناپاك نكُنيد. ما خداوند، خدای شمو استم. ”

قانونای مختلف

۱۹ خدَاوند قد موسى گپ زده گفت: ^۲ ”قد پگِ جماعتِ بنى اسرائيل توره گفته دزوا بگى: ’مُقَدَّس بشيد، چراكه ما خداوند، خدای شمو مُقَدَّس استم. ^۳ هر كدم شمو بايد آته و آبه خوره احترام كُنيد و روزاى آرام مَره نگاه كُنيد. ما خداوند، خدای شمو استم. ^۴ سون بُت ها نرويد و خدايون ريختنده شده بلده خُو جور نكُنيد. ما خداوند، خدای شمو استم.

^۵ وختيکه قربانى سلامتى خُو ره بلده خداوند تقديم مُونيد، او ره د طريقه تقديم كُنيد كه از طرف شمو قبول شنه. ^۶ گوشت ازو بايد د امزو روز كه او ره قربانى مُونيد خورده شنه يا

صَبَاحِ امْرُؤِ رَوْز؛ وَلِیْ هِرْ چِیزِ شِیْ کِه تَا رَوْزِ سِوَمِ بَاقِیِ مُومَنَه
بَایِدَ دَ آتِشِ سُوخْتَنَدَه شُنَه. ^۷ اگِه یَگُو چِیزِ اَزُو دَ رَوْزِ سِوَمِ
خُورَدَه شُنَه، اَمُو قُرْبَانِیِ مُرْدَارِ اَسْتَه وَ قَبُولِ نَمُوشَه. ^۸ هِرْ کِسیِ
کِه اُو رِه بُوخُورَه، جَزَایِ گُناهِ خُو رِه مِیَنگَرَه، چُونِ چِیزِیِ رِه کِه
بَلَدِه خُداوندِ مُقَدَّسِ اَسْتَه بَیْ حُرْمَتِ کَدَه؛ اُو اَدَمِ اَزِ قَوْمِ خُو قَطْعِ
مُوشَه.

^۹ وَخْتِیکِه حَاصِلِ زَمِیْنِ خُو رِه دِرُو مُوْنِید، جَغِه زَمِیْنِ خُو رِه دِرُو
نَکْنِید وَ خُوشَه هَایِ بَاقِیِ مَنَدِه حَاصِلَاتِ خُو رِه جَمِ نَکْنِید.
^{۱۰} تَاگِ اَنگُورِ رِه بِیخِیِ لُجِ نَکْنِید وَ خُوشَه هَایِ رِه کِه اَزِ تَاگِ
اَفْتَدَه جَمِ نَکْنِید، بَلکِه اُونَا رِه بَلَدِه مُرْدُمَایِ غَرِیبِ وَ بِیگَنَه ایلَه
بَدِید. مَا خُداوند، خُدايِ شُمُو اَسْتَم.

^{۱۱} دُزِیِ نَکْنِید؛ دِرُوعِ نَگُویِد وَ یَگَدِیگِه خُو رِه بَازِیِ نَدِید. ^{۱۲} دَ
نَاْمِ اَزْمَه قَسَمِ دِرُوعِ نَخُورِید وَ نَاْمِ خُدايِ خُو رِه بَیْ حُرْمَتِ
نَکْنِید. مَا خُداوند، خُدايِ شُمُو اَسْتَم. ^{۱۳} دَ حَقِ هَمَسَايِه خُو ظَلَمِ
نَکُو وَ مَالِ شِیِ رِه دَ زُورِ نَگِیر. مُزْدِ مُزْدُورکارِ رِه تَا صُبْحِ دَ
پِیشِ خُو نِگَاهِ نَکُو. ^{۱۴} اَدَمِ کَرِ رِه دَو-وَ دَشْنَامِ نَدِیِ وَ دَ پِیشِ
پَايِ نَفَرِ کُورِ سَنگِ نَه ایلِ کِه بُفْتَه؛ اَزِ خُدايِ خُو بَتْرَس. مَا
خُداوند اَسْتَم.

^{۱۵} دَ قِضَاوَتِ كِدُو بے انصافی نَكُنید؛ نَه از آدَمِ غَرِیبِ طَرَفداری

كُنید و نَه آدَمِ قُدْرَتْمَنَد رِه مَحْتَرَمِ بَدَنید، بَلَكِه دَ بَارِه هَمِ وِطَنِ
خُو قَد انصافِ قِضَاوَتِ كُنید. ^{۱۶} دَ بَیْنِ قَوْمِ خُو بَلَدِه غَیْبَتِ كِدُو

كِشْت-و-كُذَارِ نَكُنید و غَیْتِيكِه زِنْدَكِي هَمْسَايِه شُمُو دَ خَطَرِ
اَسْتِه دِسْتِ تِي كَلِه ايسْتِه نَشْنيد. ما خُداوند اَسْتُم. ^{۱۷} از بَرارِ
خُو دَ دِلِ خُو بَدِ نَبْرید. هَمْسَايِه خُو رِه بِخَاطِرِ خَطَايِ شِي
سَرزَنَش كُنید تا از خَاطِرِ اَزُو شُمُو گُناهِكارِ نَشْنيد. ^{۱۸} از مَرْدُمِ
قَوْمِ خُو اِنْتِقَامِ نَكْیرید و دَ بَرابَرِ اَزُوا كِينِه نَدَشْتِه بَشید، بَلَكِه
هَمْسَايِه خُو رِه رَقْمِ خُودِ خُو اَلِي دُوسْتِ دَشْتِه بَشید. ما خُداوند
اَسْتُم.

^{۱۹} اِحْكامِ مَرِه نِگَاهِ كُنید. حَیْوانايِ خُو رِه قَد حَیْوانايِ كِه از
جِنْسِ اَزُوا نَبِيه، جُورِه نَكُنید. دَ زَمِينِ خُو دُو رَقْمِ تُخْمِ كِشْتِ
نَكُنید و كَالايِ رِه كِه از دُو قِسمِ رَخْتِ دُوخْتِه شُدِه بَشِه، دَ جَانِ
خُو نَكُنید.

^{۲۰} اگِه يِگِ مَرْدِ قَد يِگِ خَاْتُوِ خَاوِ كُنِه و اُو خَاْتُوِ كَنِيزِ بَشِه كِه
بَلَدِه يِگُو كَسِ دِيگِه وَعَدِه شُدِه بَشِه، و لِي بَاذِخَرِيدِ و اَزَادِ نَشُدِه
بَشِه، بَايْدِ جَرِيمِه دَدِه شُنِه، لِيكِنِ اُونَا كُشْتِه نَشُنِه، چَرَاكِه اُو
خَاْتُوِ اَزَادِ نَبُودِه. ^{۲۱} اُمُو مَرْدِ بَايْدِ جُرْمَانِه خُو رِه بَلَدِه خُداوند دَ

دَانِ دَرگِه خَيْمِه مُلَاقَاتِ بِيَرِه؛ جُرْمَانِه شِي يِگ قُوچ بَشِه. ^{۲۲} و
پيشوا قَد امزُو قُوچ جُرْمَانِه بَلدِه ازُو آدَم دَ حُضُورِ خُداوندِ كِفَارِه
كُنِه؛ اوخته گُناهِ ازُو بَخَشِيده مُوشِه.

^{۲۳} وختِيكه دَ سِرزمِينِ كِنَعَانِ دَاخِلِ شُدِيدِ و هِر رَقْمِ دِرختَا رِه
بَلدِه خُورَاكِ خُو شَنَدِيدِ، مِيوِه ازُو رِه غَيْرِ مَجَازِ حِسَابِ كُنِيد؛
تَا سِه سَالِ بَلدِه شُمُو غَيْرِ مَجَازِ بَشِه و خُورده نَشْنِه. ^{۲۴} دَ سَالِ
چَارْمِ پَگِ مِيوِه شِي مُقَدَّسِ آسْتِه و يِگ هَدِيه بَلدِه سِتَايشِ
خُداوندِ. ^{۲۵} مَگَم دَ سَالِ پَنَجْمِ شُمُو مِيَتْنِيدِ از مِيوِه شِي بُوخُورِيد؛
اِي كَار رِه كُنِيد تَا حَاصِلِ خُو رِه بَلدِه شُمُو كَلُو كُنِه. مَا
خُداوندِ، خُدَايِ شُمُو آسْتَم.

^{۲۶} هِيچِ گوشتِ رِه قَد خُونِ شِي نَخُورِيدِ. پَالِپِينِي و جَادُوگَرِي
نَكُنِيد. ^{۲۷} چُوقُوهَايِ خُو رِه كَلِ نَكُنِيدِ و گوشه هَايِ رِيشِ خُو رِه
نَكِيرِيدِ. ^{۲۸} جِسْمِ خُو رِه بَخَاطِرِ مُرْدِه زَخْمِي نَكُنِيدِ و هِيچِ رَقْمِ
نِشَانِ رِه دَ جِسْمِ خُو خَالِ كُوبِي نَكُنِيدِ. مَا خُداوندِ آسْتَم. ^{۲۹} دُخْتَرِ
خُو رِه دَ فَاحِشِه گَرِي وَا دَارِ نَكُنِيدِ كِه بِي عِزَّتِ شْنِه؛ نَشْنِه كِه
مُردَمِ سِرزمِينِ شُمُو زِنَاكَارِ شْنِه و زَمِي پُرِ ازِ فِسْقِ-و-فِسَادِ
شْنِه.

۳۰ روزای آرام مَره نگاه کُنید و دَ جایگاهِ مُقدَّس مه اِحْتِرام

دَشْتَه بَشِید. ما خُداوند اَسْتُمْ. ۳۱ دَ پِیش کَسای که اَرواحِ مُرده

ها ره حاضِرِ مُونه نَرَوید و از کَسای که قد جَنیاتِ مشوَره مُونه

کومکِ طلبِ نَکُنید، تا دَ وَسِیلَه ازوا ناپاکِ نَشَنید. ما

خُداوند، خُدایِ شُمو اَسْتُمْ. ۳۲ دَ دَمِ رَاهِ اَدَمِ مُوی سفیدِ باله شُنید

و اَدمایِ پیر ره اِحْتِرامِ کُنید؛ از خُدایِ خُو بَترسید. ما خُداوند

اَسْتُمْ.

۳۳ وختیکه یگِ بیگنه دَ سرزمینِ شُمو قد شُمو زندگیِ مُونه، اُو

ره آزار-و-اَدیتِ نَکُنید. ۳۴ بیگنه که قد شُمو زندگیِ مُونه، دَ

مینکلِ شُمو رَقَمِ باشندهِ اَصْلِی اِسْرَائِیلِ بَشَه. اُو ره رَقَمِ خود

خُو اَلّی دوستِ بَدَنید، چراکه شُمو ام دَ سرزمینِ مِصرِ بیگنه

بُودید. ما خُداوند، خُدایِ شُمو اَسْتُمْ.

۳۵ دَ اندازهِ گِرِفْتو، تولِ کدو و مَنکِ کدو نَبایدِ غَلَطیِ کُنید.

۳۶ شُمو بایدِ ترازوهایِ صَحیح، سنگایِ صَحیح، ایفَه صَحیح و

هینِ صَحیحِ دَشْتَه بَشِید. ما خُداوند، خُدایِ شُمو اَسْتُمْ که شُمو

ره از سرزمینِ مِصرِ بَرُو اُورْدُمْ. ۳۷ پَس شُمو بایدِ تمامِ احکامِ و

تمامِ قانُونایِ مَره نگاهِ کُنید و اُونَا ره دَ جایِ بَیرید. ما خُداوند

اَسْتُمْ.”

مجازات بلده گناه های مختلف

۲۰ خداوند قد موسی گپ زده گفت: ^۲ "دَ بَنی اسرائیل بگی، از بنی اسرائیل یا از بیگنه های که دَ اسرائیل زندگی مونه، هر کسی که یکی از بچکیچای خور ره بلده بُتِ مولک تقدیم کنه، باید کشته شنه؛ مردم سرزمین شمو باید او ره سنگسار کنه. ^۳ ما خود مه روی خور ره دَ ضدِ ازو نفر قرار میدیم و او ره از مینکل قوم شی قطع مونم، چراکه او از بچکیچای خور دَ بتِ مولک تقدیم کده و دمزی رقم جایگاه مقدس مَره ناپاک کده و نامِ مقدس مَره بے حرمت. ^۴ اگه مردم سرزمین شمو از گناه امزو نفر چیم پوشی کنه و غیتیکه او یکی از بچکیچای خور ره دَ بتِ مولک تقدیم کنه او ره نکشه، ^۵ اوخته خود مه روی خور ره دَ ضدِ امزو نفر و خانوار شی قرار میدیم و او ره از مینکل قوم شی قطع مونم، ام او ره و ام پگ کسای ره که از پشتِ ازو رفته و رقم فاحشه رفتار کده و خودون ره قد پیروی از بتِ مولک فاحشه جور کده.

^۶ اگه یگو نفر دَ پیشِ کسای که ارواح مُرده ها ره حاضر مونه و دَ پیشِ کسای که قد جنیات مشوره مونه بوره و ازوا پیروی کده رقم فاحشه رفتار کنه، ما روی خور ره دَ ضدِ ازو قرار

میدیم و او ره از مینکل قوم شی قطع مونم.

۷ پس خودون ره تقدیس کنید و مقدس بشید، چراکه ما خداوند، خدای شمو استم. ^۸ احکام مَره نگاه کنید و اونا ره د جای بیرید. ما خداوند استم که شمو ره تقدیس مونم.

۹ هر کسی که آته یا آبه خو ره نالت کنه، باید کشته شنه؛ ازی که او آته یا آبه خو ره نالت کده، خون شی د گردون خود شی آسته. ^{۱۰} اگه یگو مرد قد خاتون یگ مرد دیگه زنا کنه، یعنی قد خاتون همسایه خو زنا کنه، مرد و خاتون زناکار باید کشته شنه. ^{۱۱} اگه یگ آدم قد خاتون آته خو خاو کنه، او شرمگاه آته خو ره بے پرده کده؛ هر دوی ازوا باید کشته شنه؛ خون ازوا د گردون خودون شی آسته. ^{۱۲} اگه یگ مرد قد بیری خو خاو کنه، هر دوی ازوا باید کشته شنه، چراکه اونا مرتکب فساد اخلاقی شده؛ خون ازوا د گردون خودون شی آسته. ^{۱۳} اگه یگ مرد قد مرد دیگه رقم خاتو آلی خاو کنه، هر دوی ازوا عمل زشت انجام دده؛ اونا باید کشته شنه؛ خون ازوا د گردون خودون شی آسته. ^{۱۴} اگه یگ مرد یگ خاتو و آبه امزو خاتو ره بگیره، ای فساد اخلاقی آسته؛ اونا باید د آتش سوختنده شنه تا د مینکل شمو فساد اخلاقی وجود نداشته بشه. ^{۱۵} اگه یگ

مرد قد حیوان خاو کُنه، او باید کُشته شُنه و امو حیوان ره ام
بُکشید. ^{۱۶} اگه یگ خاتو د یگ حیوان نزدیک شُنه تا قد ازو
خاو کُنه، امو خاتو و حیوان ره بُکشید. اونا حتماً باید کُشته
شُنه؛ خون ازوا د گردونِ خودون شی آسته.

^{۱۷} اگه یگ مرد خوار خُو ره بگیریه، چی دُخترِ آته شی بَشه،
چی دُخترِ آبه شی و شرمگاهِ ازو ره بنگره و او شرمگاهِ امزو
مرد ره بنگره، ای رسوایی آسته. اونا باید د پیشِ چیمِ مردُم
قوم خُو رانده شُنه. او شرمگاهِ خوار خُو ره بپرده کده؛ او
جزای خُو ره مینگره. ^{۱۸} اگه یگ مرد قد یگ خاتونِ که عادتِ
ماهورِ دره خاو کُنه و شرمگاهِ ازو ره بپرده کُنه، او خونریزی
ازو ره بپرده کده و امو خاتو ام ایشته که خونریزی شی
بپرده شُنه. هر دوی ازوا باید از مینکلِ قوم خُو قطع شُنه.

^{۱۹} شرمگاهِ خوارِ آبه خُو و خوارِ آته خُو ره بپرده نکو، چون
ای کار نزدیکانه تُو ره بپرده مونه. هر دوی شمو جزای گناه
خُو ره مینگرید. ^{۲۰} اگه یگ مرد قد خاتونِ کاکای خُو خاو کُنه،
او شرمگاهِ کاکای خُو ره بپرده کده. اونا جزای گناهِ خُو ره
مینگره؛ اونا بے اولاد مومره. ^{۲۱} اگه یگ مرد خاتونِ برار خُو
ره که زنده آسته بگیریه، ای یگ کارِ نجس آسته. او شرمگاهِ

بَرار خُو ره بے پَرده كده؛ اونا بے اولاد مومنه.

^{۲۲} شمو تمام احكام و تمام قانونای مَره نگاه كُنید و اونا ره دَ جای بَیرید، تا سرزمینی که شمو ره دَز شی موبرم که شمو دَز شی جای-د-جای شُنید، شمو ره قی نكنه. ^{۲۳} شمو نباید دَ مُطابقِ قانونای امزو مِلت که ما اونا ره از پیش رُوی شمو هَی مُونم رفتار كُنید، چراکه اونا پگ امزی کارا ره انجام دَد و ما ازوا نَفرت كُدم. ^{۲۴} لیکن ما دَز شمو كُفتم که شمو صاحبِ سرزمینِ ازوا موشید و ما او ره دَز شمو میدیم که صاحبِ شی شُنید، صاحبِ سرزمینی که شیر و عسل از شی جاری آسته. ما خُداوند، خُدای شمو آستم که شمو ره از قوم های دیگه جدا کدیم. ^{۲۵} شمو باید بین حیوانِ پاک و حیوانِ ناپاک و بین مُرغکوی پاک و مُرغکوی ناپاک فرق بیلید. شمو نباید خودون ره دَ وسیله حیوان یا مُرغک یا چیزای که دَ رُوی زمی خَزک مونه ناپاک كُنید، چُون ما اونا ره جدا کدیم که بلده شمو ناپاک بشه. ^{۲۶} شمو باید بلده ازمه مُقدّس بشید، چراکه ما خُداوند، مُقدّس آستم و شمو ره از قوم های دیگه جدا کدیم تا شمو از مه بشید.

^{۲۷} مرد یا خاتونی که ارواحِ مُردا ره حاضر مونه یا جادوگر

آسته، باید کُشته شنه؛ اونا ره سنگسار کُنید؛ خُونِ ازوا دَ گردونِ خودون شی آسته.”

مُقَرَّراتِ بَلَدِه پِیشوایو

۲۱ خُداوند دَ مُوسیٰ کُفت: ”قد پِیشوایو یعنی باچه های هارونِ گپ زده دَزوا بُگی، هِیچ کس از بَین شُمو خود ره بخاطرِ مُرده دَ مینکلِ قوم خُو ناپاک نَکنه،^۲ سِوای که قومای نزدیک شی بَشه، یعنی آبه شی، آته شی، باچه شی، دُختر شی، پِرار شی^۳ یا خوار شی که دُخترِ خانه و قد شی یگجای بَشه و شُوی نَکده بَشه؛ بَلَدِه ازوا مِیتنه خود ره ناپاک کُنه. لیکن او دَ عِنوانِ شُوی بخاطرِ قومای خاتون خُو نَباید خود ره دَ مینکلِ قوم خُو ناپاک کده بے حُرمت کُنه.

۵ پِیشوایو باید دَ وختِ ماتم سر خُو ره کَل نَکنه، بغلای ریش خُو ره تراش نَکنه و جِسَم خُو ره زخمی نَکنه. ^۶ اونا باید بَلَدِه خُداي خُو مُقَدَّس بَشه و نامِ خُداي خُو ره بے حُرمت نَکنه، چراکه اونا هدیه‌های خاصِ خُداوند، یعنی خوراکِ خُداي خُو ره تقدیم مونه. امزی خاطر اونا باید مُقَدَّس بَشه. ^۷ اونا قد خاتون

فاحشه یا ناپاک توی نَکَنه و خاتُونی ره که از شُوی خُو خط

گِرَفته نَگیره، چراکه پیشوایو بلده خُدای خو مُقَدَّس آسته.

^۸ شُمو باید پیشوا ره مُقَدَّس بدَید، چراکه او خوراکِ خُدای

شُمو ره تقدیم مونه. پس او باید بلده شُمو مُقَدَّس بشه، چون

ما خداوند که شُمو ره تقدیس مونم، مُقَدَّس آستم.

^۹ اگه دُخترِ یگ پیشوا دَ وسیله فاحشه‌گری خود ره بے عزت

کُنه، او آته خُو ره بے حُرمت کده؛ او باید دَ آتش سوختنده

شُنه.

^{۱۰} پیشوای که دَ مینکلِ برارون خُو مقامِ باله دره و دَ سرِ شی

روغونِ مَسَحِ شیو شُده و تعیین شُده تا کالای پیشوایی بپوشه،

باید دَ وختِ ماتم موی سرِ خُو ره جنگل ایله نَکَنه و جاغه خُو

ره چک نَکَنه. ^{۱۱} او باید دَ سرِ هیچ مُرده نَرُوه، حتی بخاطرِ آته

و آبه خُو ام خود ره ناپاک نَکَنه. ^{۱۲} او باید از جایگاهِ مُقَدَّس

بُرو نَرُوه و جایگاهِ مُقَدَّسِ خُدای خُو ره بے حُرمت نَکَنه، چراکه

روغونِ مَسَحِ خُدای شی مثلِ تاجِ دَ سرِ ازو آسته. ما خداوند

آستم. ^{۱۳} او باید قد خاتُونی توی کُنه که دُخترِ خانه بشه. ^{۱۴} او

خاتُونِ بیوه، خاتُونِ خطِ گِرَفته و خاتُونِ ناپاک یا فاحشه ره

نَگیره، بلکه قد دُخترِ خانه از اولادِ بابِه خود خُو توی کُنه ^{۱۵} تا

أَوْلَادِهِ خُوْرَهُ دَ مِينَكْلِ قَوْمِ خُوْبِ حُرْمَتِ نَكْنَه. مَا خُداوند
أَسْتُمْ كِه أُوْرَهُ تَقْدِيسِ مُوْنِم. ”

١٦ خُداوند قد مُوسىٰ گپ زده گُفت: ”١٧“ قد هارون گپ زده
بُگى، ’ هيچ كُدم از اولاده تُو دَ تمام نسل هاى خُو كه دَ جِسْمِ
خُو عَيْبِ دَشْتَه بَشَه، نَبَايدِ نَزْدِيكِ بِيِيَه تا خوراكِ خُداىِ خُو ره
تَقْدِيمِ كُنَه. ”١٨“ اَرِ، هر كس كه دَ جِسْمِ خُو عَيْبِ دَرَه نَبَايدِ
نَزْدِيكِ بِيِيَه: نَه اَدَمِ كُورِ، نَه اَدَمِ شَلِ، نَه اَدَمِ مَنَقَه و كَسِى كه
سُوْءِ شَكْلِ اَسْتَه، ”١٩“ نَه كَسِى كه پاى مِيْدَه يا دِسْتِ مِيْدَه اَسْتَه،
”٢٠“ نَه پُشْتِ بُوْغَنْدُ، نَه اَدَمِ پِيْلَه-عَلْچَه، نَه كَسِى كه دَ چِيْمِ خُو كُغَلِ
دَرَه، نَه كَسِى كه دَانِه رِيْمِ تُو دَرَه، نَه گَرِگِى و نَه اَمِ كَسِى كه
چُوْرَه اَسْتَه. ”٢١“ از اولاده هارون پيشوا هر كُدمِ شِى كه دَ جِسْمِ
خُو عَيْبِ دَشْتَه بَشَه، بَايدِ نَزْدِيكِ نِيَه و هَدِيَه هاى خَاصِ
خُداوند ره تَقْدِيمِ نَكْنَه؛ اَرِ اَزِى كه اُو دَ جِسْمِ خُو عَيْبِ دَرَه،
نَبَايدِ بَلْدَه تَقْدِيمِ كَدُونِ خوراكِ خُداىِ خُو نَزْدِيكِ بِيِيَه. ”٢٢“ اُو
مِيْتَنَه از خوراكِ خُداىِ خُو بُوْخُورَه، اَمِ از مُقَدَّسِ شِى و اَمِ از
مُقَدَّسْتَرِيْنِ شِى. ”٢٣“ لِيَكِنِ اُو بَايدِ دَ پُشْتِ پَرْدَه دَاخِلِ نَشْنَه و دَ
قُرْبَانِگَاهِ نَزْدِيكِ نَشْنَه، چِرَاكِه اُو دَ جِسْمِ خُو عَيْبِ دَرَه؛ نَشْنَه
كِه جَاىِ هاى مُقَدَّسِ مَرَه بِيِيَه حُرْمَتِ كُنَه. مَا خُداوند اَسْتُمْ كِه

أونا ره تقدیس مُونم. ”

پس موسیٰ امی تورا ره د هارون و باچه های شی و د پگ
بنی اسرائیل گُفت.

د باره مُقدّس بُودونِ هدیه ها

۲۲ خُداوند قد موسیٰ گپ زده گُفت: ”د هارون و باچه

های شی بُگی که قد هدیه های مُقدّس که بنی اسرائیل بلده
مه وقف مونه قد احتیاط رفتار کُنه تا نام مُقدّس مره بے حرمت
نکُنه. ما خُداوند اَسْتُم. ^۳ دزوا بُگی، ’از پگ اولاده شمو د
تمام نسل های شمو، اگه کُدم کس د هدیه های مُقدّس که بنی
اسرائیل بلده خُداوند وقف مونه نزدیک شنه و ناپاکی د بله
شی بَشه، اُو نفر باید از حُضور مه قطع شنه. ما خُداوند
اَسْتُم.’

۴ هیچ کُدم از اولاده هارون که مَرَضِ کولی یا اوریزی دشته
بَشه، اجازه خوردو از هدیه های مُقدّس ره ندره تاکه پاک
نشده. کسی که د یگو چیز دست بزنه که د وسیله جَسَدِ مُرده
ناپاک شده یا آدمی که او مَنی ازو انزال شنه، ^۵ یا کسی که د

خزنده دِست بزنه و دَ وَسِيلِه اَزو ناپاک شنه، یا دَ یِگو اِنسانِ
دِست بزنه که دَ وَسِيلِه اَزو ناپاک شنه، هر ناپاکی که او دَشته
بشه، ^۶ اوخته اَمو نفرِ که دَ امزی چیزا دِست زده تا شام ناپاک
مومنه. او تا غَیْتیکه جِسْم خورِه قد او غُسل نَدده، نَباید از
هدیه های مُقَدَّس بُخوره. ^۷ وختیکه آفتو بِشینه او پاک موشه و
بعد اَزو میتنه از هدیه های مُقَدَّس بُخوره، چراکه اونا خوراکِ
اَزو آسته. ^۸ گوشتِ حیوانی ره که خودمُرده بَشه یا دَ وَسِيلِه
جانورِ درنده کُشته شُده بَشه او نَباید بُخوره تا دَ وَسِيلِه اَزو
ناپاک نَشنه. ما خُداوند اَسْتُم.

^۹ پیشوا یوباید احکام مَره نِگاه کُنه تا گُناهکار نَشنه و بخاطرِ
بِے حُرْمَتی دَ احکام مه نَمَره. ما خُداوندی اَسْتُم که اونا ره
تقدیس مُونم. ^{۱۰} هیچ نفرِ بُرونی باید از هدیه های مُقَدَّس
نَخوره. مِهمو و مُزْدُورِ پیشوا ام اِجازه ندره که از هدیه های
مُقَدَّس بُخوره. ^{۱۱} لیکن اگه پیشوا یگ نفر ره قد پِیسه خُو
بِخره او میتنه ازوا بُخوره؛ و کسی که دَ خانِه پیشوا زیده
شُده، ام میتنه از خوراکِ اَزو بُخوره. ^{۱۲} اگه دُخترِ پیشوا قد
یگ نفرِ بُرونی توی کُنه، او نَباید از هدیه های مُقَدَّس بُخوره.
^{۱۳} لیکن اگه دُخترِ پیشوا بیوه یا خطِ گِرِفته بَشه و اولاد نَدشته

بَشَه و پَس دَ خَانِه آتِه خُو آمَدِه بَشَه رَقْمِي كِه دَ دَوْرُونِ جَوَانِي
خُو بُود، اُو مِيْتَنَه از خَوْرَاكِ آتِه خُو بُخُورِه. خُلَاصَه، هِيچ نَفَرِ
بُرُونِي نَبَايِد اَزُو خَوْرَاكِ بُخُورِه.

^{۱۴} اگِه يِگ نَفَر نَا فَا مِيْدِه از هَدِيه هَاي مُقَدَّس بُخُورِه، اُو بَايِد
پَنج-يِگ شِي رِه دَ بَلِه شِي اِضَا فِه كُنِه و هَدِيه مُقَدَّس رِه دَ
پِيشُوا بَدِيه. ^{۱۵} پِيشُوا يُو بَايِد هَدِيه هَاي مُقَدَّس رِه كِه بَنِي
اِسْرَائِيل دَ خُدَاوند تَقْدِيم مُونِه، بِه حُرْمَتِ نَكُنِه ^{۱۶} و بَاعِثِ نَشْنِه
كِه اُونَا دَ وَسِيْلِه خُورْدُونِ هَدِيه هَاي مُقَدَّس مُرْتَكِبِ جُرْمِي شُنِه
كِه جُرْمَانِه مِيخَايِه، چُون مَا خُدَاوند اَسْتُم كِه اُونَا رِه تَقْدِيْس
مُونُم.

قُرْبَانِي كِه قَبُولِ نَمُوشِه

^{۱۷} خُدَاوند قَد مُوسَى كَپ زَدِه كُفْت: ^{۱۸} "قَد هَارُون و بَاچِه هَاي
شِي و قَد پَكِ بَنِي اِسْرَائِيل كَپ زَدِه دَزُوا بُگِي، 'از قَوْمِ
اِسْرَائِيل و بِيگْنِه گُونِي كِه دَ اِسْرَائِيل زِنْدَكِي مُونِه هَر كَسِي كِه
كُدَمِ قُرْبَانِي تَقْدِيم مُونِه، چِي نَذَرِ بَشَه، چِي قُرْبَانِي دَاوِطْلَبَانِه
كِه دَ عِنْوَانِ قُرْبَانِي سُوخْتَنِي دَ خُدَاوند تَقْدِيم مُوشِه، ^{۱۹} بَلْدِه
ازِي كِه قُرْبَانِي از طَرَفِ شُمُو قَبُولِ شُنِه اُو بَايِد يِگ حَيْوَانِ نَر و

بے عیب از گاوو، از گوسپندو یا بزها بشه. ^{۲۰} حیوانی ره که عیب دَره، تقدیم نکنید، چون او از طرف شمو قبول نموشه.

^{۲۱} وختیکه یگ نفر قربانی سلامتی ره د خُداوند تقدیم مونه،

چی بلده پوره کدون نذر بشه، چی بلده قربانی داوطلبانه، چی

از گله بشه، چی از رمه، او باید تر و بے عیب بشه تا قبول

شنه. دزو باید هیچ عیب نبشه. ^{۲۲} حیوان کور، استغو میده،

زخمی، آوله دار، ریم تو یا گرگی ره د خُداوند تقدیم نکنید؛ هیچ

کدم امزیا د عنوان هدیه خاص بلده خُداوند د بله قربانگاه

تقدیم نشنه. ^{۲۳} لیکن گاو یا مالی که اعضای جسم شی از حد

دراز یا کوتاه بشه، او ره میتنید د عنوان قربانی داوطلبانه

تقدیم کنید، ولے بلده نذر قابل قبول نییه. ^{۲۴} حیوانی که خایه

شی کُفته شده بشه یا فشار دده شده بشه یا پاره شده بشه یا

منٹی شده بشه، او ره د خُداوند تقدیم نکنید. شمو د سرزمین

خو ای رقم نکنید ^{۲۵} و از بیگنه گو ام از ای رقم حیوانا نگیرید

که د عنوان خوراک د خُداي خو تقدیم کنید؛ چون اونا ناقص و

عیبی آسته و از طرف شمو قبول نموشه. ”

^{۲۶} خُداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^{۲۷} ” وختیکه یگ گاو یا

گوسپو و یا بز زیده موشه، او باید تا هفت روز د پیش آبه خو

بَمَنه و از روزِ هَشْتَم بعد اُو بَلَدِه قُرْبَانی دَ عِنوَانِ هَدِیَه خَاصِ
خُداوند قَابِلِ قَبُولِ اَسْتِه. ^{۲۸} لِيكِن گاو یا مال ره قد چُوچه شی
قَتی دَ یِگ روز حلال نَكْنِید. ^{۲۹} وختیکه قُرْبَانی شُکرگزاری ره
دَ خُداوند قُرْبَانی مُوْنِید، اُو ره دَ طَرِیْقَه قُرْبَانی کُنِید که از
طرف شُمُو قَبُولِ شُنِه. ^{۳۰} گوشتِ اَزُو باید دَ امزُو روز خورده
شُنِه و هیچ چیز شی تا صُبح باقی نَمَنِه. ما خُداوند اَسْتُم.

^{۳۱} پس احکام مَرِه نِگاه کُنِید و اُونَا ره دَ جای بَیْرِید. ما خُداوند
اَسْتُم. ^{۳۲} نَامِ مُقَدَّسِ مَرِه بَے حُرْمَتِ نَكْنِید تا ما دَ مِینِکَلِ بَنی
اِسْرَائِیلِ مُقَدَّسِ بَشْم. ما خُداوند اَسْتُم که شُمُو ره تَقْدِیس
مُوْنُم، ^{۳۳} ما که شُمُو ره از سِرْزَمِینِ مِصرِ بَرُو اُورْدُم تا خُدا
شُمُو بَشْم. ما خُداوند اَسْتُم.

دَ بارِه زَمَانِ هَایِ تَعِیْنِ شُدِه

۲۳ خُداوند قد مُوسَى گپ زَدِه کُفت: ^۲ ”قد بَنی اِسْرَائِیلِ
توره کُفته دَزوا بُوگی، اِینیا زَمَانِ هَایِ اَسْتِه که خُداوند تَعِیْنِ
کده تا شُمُو دَ عِنوَانِ عِیدِهَایِ مُقَدَّسِ اِعلان کُنِید. اِینیا زَمَانِ
هَایِ مِه اَسْتِه:

روزِ آرام

^۳ دَ یگ هفته شش روز کار کُنید، لیکن روزِ هفتم، روزِ آرام بلده آرام کدو و مراسمِ مُقدَّس آسته. دَ امزو روز هیچ کار نَکُنید؛ اویگ روزِ آرام دَ اِحترامِ خُداوند دَ تمامِ جای های بُود- و-باش شُمو آسته.

عیدِ پَصَح و فطیر

^۴ اینیا زمان های تعیین شده خُداوند آسته، عید های مُقدَّس که شُمو باید دَ وختای مُقرر شده ازوا برگزار کُنید. ^۵ دَ ماهِ اوّل، دَ روزِ چاردهم دَ غیتِ آفتو ششتو قربانی پَصَح دَ خُداوند تقدیم شنه؛ ^۶ دَ روزِ پوزدهمِ امزو ماه، عیدِ فطیر بلده خُداوند آسته؛ دَ مُدتِ هفت روز شُمو نانِ فطیر بُخورید. ^۷ دَ روزِ اوّل شُمو یگ جلسه مُقدَّس برگزار کُنید؛ دَ امزو روز هیچ کارِ روزمره خوره انجام نَدید. ^۸ بلده هفت روز شُمو هدیه های خاص بلده خُداوند تقدیم کُنید و دَ روزِ هفتم یگ مراسمِ مُقدَّس برگزار شنه؛ دَ امزو روز هیچ کارِ روزمره خوره انجام نَدید. ”

عیدِ نَوَبَرِ حاصِلات

^۹ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ^{۱۰} "قد بَنی إِسْرَائیلِ گپ زده دَزوا بُگی، وختی دَ سرزَمینی که ما دَز شُمو مِیدیم داخل مُوشید و حاصِل شی ره دِرو مُونید، اوخته یگ قوده از نَوَبَر حاصِلات خُو دَ دِیرِ پیشوا بیرید. ^{۱۱} اوخته پیشوا قوده ره دَ حُضُورِ خُداوند بِلند کُنه تا او از طرف شُمو قَبُول شُنه؛ پیشوا قوده ره دَ روزِ بعد از روزِ آرام بِلند کُنه. ^{۱۲} دَ روزی که قوده ره بِلند مُونید، شُمو یگ گوسپونِ یگ سالِه بے عیب ره دَ عِنوانِ قُرْبانی سوختنی دَ حُضُورِ خُداوند تقدیم کُنید؛ ^{۱۳} هدیه غَلّه-و-دانه ازُو دُو حِصّه از دَه حِصّه یگ ایفه شرابِ انگُور آسته. ^{۱۴} شُمو نان، غَلّه-و-دانه بریو شُده و خوشه های تازه ره تا روزی ره نَخورید تا وختیکه قُرْبانی خُداى خُو ره تقدیم کُنید. ای یگ قانُونِ دایمی بَلدِه پگِ نسلِ های شُمو دَ تمام جای های بُود-و-باش شُمو آسته.

عیدِ پَنجاهم

^{۱۵} از صَباحِ امزُو روزِ آرام، یعنی بعد از روزی که قوده هدیه بِلند کَدنی ره میرید، هفت هفتِه پوره ره بَلدِه خُو حساب کُنید.

^{۱۶} تا صَبَاحِ رُوزِ آراَمِ هَفْتَمِ حِسَابِ كُنَيْدِ كِه پَنجَاهِ رُوزِ مُوشِه،
 اوختِه يِگِ هَدِيَه غَلَّه-و-دَانِه نَو دَ خُداوندِ تَقْدِيمِ كُنَيْدِ. ^{۱۷} دَ
 امزُو رُوزِ هَرِ كُدَمِ شُمُو ازِ خانِه هَايِ خُو دُو نانِ رِه دَ عِنوانِ
 هَدِيَه بِلندِ كَدَنِي بِيرِيدِ، هَرِ نانِ ازِ دُو دَهَمِ يِگِ ايفِه بَهْتَرِينِ آرِدِ
 خَمِيرِمايَه تُو پُختِه شُدِه بَشِه؛ اُونَا هَدِيَه نَوْبَرِ حاصِلَاتِ بِلدِه
 خُداوندِ آسْتِه. ^{۱۸} قَدِ نانِ هَا قَتِي هَفْتِ گوسپونِ يِگِ سَالِه
 بَعِ عَيْبِ، يِگِ نَرِگاوِ و دُو قُوچِ رِه تَقْدِيمِ كُنَيْدِ. اُونَا قَدِ هَدِيَه
 غَلَّه-و-دَانِه و هَدِيَه وُچِي كَدَنِي خُو يِگِ قُرْبَانِي سوختَنِي بِلدِه
 خُداوندِ آسْتِه، يِگِ هَدِيَه خاصِ و خوشبُويِ مَوْرِدِ پَسَنْدِ خُداوندِ.
^{۱۹} شُمُو امچنانِ يِگِ تَكِه رِه بِلدِه قُرْبَانِي گُناهِ و دُو بارِه نَرِ يِگِ
 سَالِه رِه دَ عِنوانِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي تَقْدِيمِ كُنَيْدِ. ^{۲۰} پيشوا بَايدِ
 اَمُو دُو بارِه نَرِ رِه قَدِ نانِ نَوْبَرِ حاصِلَاتِ دَ عِنوانِ هَدِيَه بِلندِ
 كَدَنِي دَ حُضُورِ خُداوندِ بِلندِ كُنِه؛ اُونَا دَ خُداوندِ مُقَدَّسِ آسْتِه و
 بِلدِه پيشوا دَدِه شُنِه. ^{۲۱} دَ امزُو رُوزِ شُمُو بَايدِ اِعْلانِ كَدِه يِگِ
 جَلِسِه مُقَدَّسِ بَرِگُزارِ كُنَيْدِ و هِيچِ كارِ رُوزْمَرِه خُو رِه اِنجامِ
 نَدِيدِ. اِي يِگِ قانُونِ دايمي دَ پِگِ نسلِ هَايِ شُمُو دَ تَمامِ جايِ
 هَايِ بُوْد-و-باشِ شُمُو آسْتِه.

^{۲۲} وختِيكِه حاصِلِ زَمِينِ خُو رِه دَرُو مُونِيدِ، جَعِه زَمِينِ خُو رِه

دَرَو نَكْنِيد و خوشه های ره که بعد از دَرَو باقی مَنده جَم
نَكْنِيد، بلکه اونا ره بلده مردُمای غریب و بیگنه ایله بدید. ما
خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُمْ. ”

عیدِ شیپورها

^{۲۳} خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ^{۲۴} ” قد بنی اسرائیل توره
گفته دَزوا بُگی، ’ دَ ماهِ هفتم، روزِ اوّلِ ماه باید بلده شُمو یگ
روزِ آرام بَشه، یگ مراسمِ مُقدَّسِ یادآوری که قد آوازِ شیپورها
اعلانِ موشه. ^{۲۵} دَ امزُو روز هیچ کارِ روزمره خُو ره انجام
نَدید، بلکه هدیه خاص دَ خُداوند تقدیم کُنید. ”

روزِ کِفاره

^{۲۶} خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ^{۲۷} ” دَ روزِ دَهَمِ امزی ماهِ
هفتم روزِ کِفاره اَسته. اُو باید بلده شُمو یگ مراسمِ مُقدَّس
بَشه. دَ امزُو روز شُمو باید خودون ره پرهیز کُنید و هدیه خاص
بلده خُداوند تقدیم کُنید. ^{۲۸} دَ امزُو روز هیچ کار نَكْنید، چراکه
اُو روزِ کِفاره اَسته تا بلده شُمو دَ حُضورِ خُداوند، خُدای شُمو
کِفاره شُنه. ^{۲۹} هر کسی که دَ امزُو روز خود ره پرهیز ن_کنه، اُو

باید از قوم خُو قطع شُنه. ^{۳۰} و هر کسی که دَ امزُو روز کَدَم کار انجام بَدیه، ما او ره از مینکلِ قوم شی نابُود مُونم. ^{۳۱} دَ امزُو روز هیچ کار ره انجام نَدید. ای یگ قانونِ دایمی دَ پگ نسل های شُمو دَ تمام جای های بُود-و-باش شُمو آسته. ^{۳۲} او بَلده شُمو یگ روزِ کاملاً آرام بَشه و دَ او روز شُمو خودون خُو ره پرهیز کُنید؛ از شامِ روزِ نُهَمِ ماهِ هفتم تا شامِ روزِ دَهَم، روزِ آرام ره نگاه کُنید.

عیدِ چِپری ها

^{۳۳} خُداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^{۳۴} ”قد بنی اسرائیل توره گُفته دَزوا بُگی: دَ روزِ پوزدَهَمِ امزی ماهِ هفتم، عیدِ چِپری ها بَلده هفت روز دَ اِحترامِ خُداوند آسته. ^{۳۵} دَ روزِ اوّل یگ جلسِه مُقدّس برگزار شُنه؛ دَ امزُو روز هیچ کارِ روزمره خُو ره انجام نَدید. ^{۳۶} بَلده هفت روز هدیه های خاص بَلده خُداوند تقدیم کُنید؛ دَ روزِ هشتم بسم جلسِه مُقدّس ره برگزار کُنید و هدیه های خاص بَلده خُداوند تقدیم کُنید. ای ختمِ عید آسته؛ دَ امزی روز هیچ کارِ روزمره خُو ره انجام نَدید.

^{۳۷} اینیا زمان های تعیین شده خُداوند آسته که شُمو باید دَ

عنوانِ مَراسِمِ های مُقَدَّسِ اِعلانِ کُنید تا هدیه های خاصِ بَلَدِه
خُداوند تقدیمِ کُنید، یعنی قُرَبانی های سوختنی، هدیه های
غَلّه-و-دانه، قُرَبانی های سلامتی و هدیه های وُچی کَدنی ره،
هر کُدمِ شی ره دَ روزِ مُعینِ شی. ^{۳۸} امی زمانِ ها علاوه از
روزای آرامِ خُداوند، علاوه از هدیه های شُمو، علاوه از پَگِ
نَدَرِ های شُمو و علاوه از تمامِ هدیه های داوطلبانه که شُمو دَ
خُداوند تقدیمِ مُونید آسته.

^{۳۹} دَ روزِ پوزدَهَمِ ماهِ هفتم، وختیکه حاصلِ زمی ره جمِ کدید،
عیدِ خُداوند ره بَلَدِه هفت روز برگزارِ کُنید؛ یگِ روزِ آرامِ دَ
روزِ اوّل و یگِ روزِ آرامِ دَ روزِ هشتمِ آسته. ^{۴۰} دَ روزِ اوّلِ میوه
بِهترینِ دِرختا، شاخه های دِرختای خُرما و شاخه های دِرختای
پُربلگ و بیدِ های لبِ جوی ره بَلَدِه خُو بگیریِد و دَ حُضُورِ
خُداوند، خُدایِ خُو بَلَدِه هفت روز خوشی کُنید. ^{۴۱} شُمو هر
سالِ امی عیدِ ره بَلَدِه هفت روز دَ اِحترامِ خُداوند برگزارِ کُنید.
ای یگِ قانونِ دایمی بَلَدِه تمامِ نسلِ های شُمو آسته؛ دَ ماهِ
هفتمِ امی عیدِ ره برگزارِ کُنید. ^{۴۲} شُمو بَلَدِه هفت روز دَ چَپری
ها زندگی کُنید؛ پَگِ باشنده های اصلیِ اِسرائیلِ باید دَ چَپری
ها زندگی کُنه، ^{۴۳} تا نسلِ های آینده شُمو بَدنه، که ما بَنی

إسرائيل ره وختیکه از سرزمینِ مصر بُرو اُورْدُم، اونا ره دَ چَپری ها جای-د-جای کدُم. ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم. ”

دَ امزی رقم، مُوسیٰ زمان های تعیین شده خُداوند ره بَلدِه عیدها دَ بنی اسرائیل اعلان کد.

قانون دَ باره چراغدان و میز نان

۲۲ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ”^۲ دَ بنی اسرائیل امر کُو که روغونِ خالصِ زیتونِ کُفته شده بَلدِه چراغ ها بیره تا چراغ ها دایم روشو بَشه. ^۳ هارون باید چراغا ره دَ مَنه خیمه مُلاقات دَ برونِ پردهِ صندوقِ شهادت آماده کُنه، تاکه از شام تا صُبح دَ حُضورِ خُداوند همیشه روشو بَشه. ای بَلدِه تمام نسل های شُمو یگ حکمِ دایمی اَسته. ^۴ هارون باید چراغا ره همیشه دَ بَله چراغدانِ طَلایِ خالصِ دَ حُضورِ خُداوند آماده نگاه کُنه.

نانِ مُقدَّس

^۵ از بهترین آردِ بَگیر و ازو دوازده نانِ بُکی پُخته کُو، هر کدُم

شی دُو حِصَّه از دِه حِصَّه یِگ ایفه بَشه. ^۶ اوخته اونا ره د دُو قطار، د هر قطار شَش نان د بِلِه میزی که قد طِلّای خالص پوشنده شُدِه د حُضُورِ خُداوند بِچین. ^۷ د بِلِه هر قطارِ نان، بُوخُورِ خوشبُوی خالص ره بیل تا د عِنوانِ نشانی نان تقدیم شنه و یِگ هدیه خاص بلده خُداوند بَشه. ^۸ هر روز آرام هارون باید اونا ره د حُضُورِ خُداوند د ترتیب بِچینه؛ ای یِگ تعهد دایمی از طرفِ بنی اسرائیل آسته. ^۹ نان ها از هارون و باچه گون شی موشه که باید اونا ره د یِگ جای مُقدَّس بُوخوره، چُون امی نان ها از هدیه های خاصِ خُداوند بلده ازو کاملاً مُقدَّس آسته. ای حق دایمی ازو آسته.

مجازاتِ آدمِ کُفرگویی

^{۱۰} د امزو غیت باچه یِگ خاتونِ اسرائیلی که آته شی یِگ مردِ مصری بود، بُر شُدِه د مینکلِ بنی اسرائیل آمد؛ و باچه خاتونِ اسرائیلی قد یِگ نفرِ اسرائیلی د منِه خیمه گاه جنگ کد. ^{۱۱} اوخته باچه خاتونِ اسرائیلی کُفرگویی کده نامِ خُداوند ره نالت کد. پس مردُم او ره گِرِفته د پیشِ موسی آورد. نامِ آبه امزو باچه شلومیت دُخترِ دبری از طایفه دان بود. ^{۱۲} اونا امو باچه ره د بندی خانه اندخت تا خاست-و-اراده خُداوند بلده ازوا

^{۱۳} و خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ^{۱۴} ”اُمُو کسی که نالت کده، او ره از خیمه‌گاه بُرو بُر و پگِ کسای که شنیده دستای خُوره دَ سرِ ازو بیله و بعد ازو تمامِ جماعت او ره سنگسار کُنه. ^{۱۵} قد بنی اسرائیل توره گُفته بُگی، هر کسی که خُداي خُوره نالت کُنه، جزای گناه خُوره مینگره. ^{۱۶} و هر کسی که دَ نامِ خُداوند کُفرگویی کُنه، او حتماً باید کُشته شنه. تمامِ جماعت باید او ره سنگسار کُنه، چی بیگنه بشه، چی باشنده اصلی اسرائیل. یگ نفر وختیکه دَ نامِ خُداوند کُفرگویی مونه، او باید کُشته شنه.

^{۱۷} هر کسی که یگ آدم ره بُکُشه، او باید کُشته شنه. ^{۱۸} هر کسی که یگ حیوان ره بُکُشه باید تاوانِ ازو ره بدیه، یعنی جان دَ عَوْضِ جان. ^{۱۹} هر کسی که همسایه خُوره عیبی کُنه، اُمُو کار ره که او کده، اُمُو کار باید دَ حقِ ازو انجام دده شنه: ^{۲۰} یعنی میده کدو دَ عَوْضِ میده شُدگی، چیم دَ عَوْضِ چیم، دندو دَ عَوْضِ دندو؛ خُلاصه اُمُو رقم که اُمُو نفر ره عیبی کده، اُمُو رقم خودِ ازو باید عیبی شنه. ^{۲۱} کسی که یگ حیوان ره بُکُشه، تاوان شی ره باید بدیه، لیکن کسی که انسان ره

بُكُشِه، اُو بايډ كُشته شُنه. ^{۲۲} شُمو بايډ بلډه بيگنه و باشنده
اصلي اسرائيل يگ قانون دشته بشيد؛ ما خداوند، خدای شُمو
اَسْتُمْ.

^{۲۳} اوخته موسیٰ امی چیزا ره د بنی اسرائیل گُفت و اونا امو
نفر کفرگوی ره از خیمه‌گاه برو برده سنگسار کد. بنی اسرائیل
امو رقم کد که خداوند د موسیٰ امر کدد.

سالِ آرام

۲۵ ^۱ خداوند د کوه سینا قد موسیٰ گپ زده گُفت: ^۲ ”قد
بنی اسرائیل توره گُفته دزوا بگی، وختی د سرزمینی که ما
دز شُمو میدیم داخل موشید، اوخته زمی باید د احترام خداوند
آرام کنه. ^۳ بلده شش سال زمینای خو ره کشت کنید و دمزو
شش سال تاکای انگور خو ره تاکبری کنید و حاصل ازوا ره
جم کنید. ^۴ لیکن سال هفتم باید کاملاً سال آرام بلده زمی
بشه، یگ سال آرام د احترام خداوند. د امزو سال زمین خو ره
کشت نکنید و تاکای انگور خو ره تاکبری نکنید. ^۵ چیزی که
د زمین شُمو سربخود سوز مونه، اُو ره درو نکنید و انگورای

تاک خورِه که تاک بُری نکدِید، جم نکُنِید؛ بیلید که امو سال
 بلده زمی یگ سالِ آرام بشه. ^۶ لیکن شمو میتنید امزو چیزای
 که زمی دَ دورونِ سالِ آرام خُو حاصلِ میدیه بُخورید؛ خود
 شمو، غلامای شمو، کنیزای شمو، مُزدورای شمو و بیگنه‌های
 که قد شمو زندگی مونه؛ ^۷ و بلده چارپایای شمو و جانورای
 وحشی سرزمین شمو تمامِ حاصلِ زمی خوراک آسته.

سالِ پنجاهم

^۸ شمو باید بلده خو هفت سالِ آرامِ سالِ ها ره حساب کُنید،
 یعنی هفت ضَرَبِ هفت سال و سال‌های هفت سالِ آرامِ بلده
 شمو چل-و-نه سال موشه. ^۹ اوخته دَ روزِ دهمِ ماهِ هفتم شمو دَ
 آوازِ بلند شیپور بزیند؛ دَ روزِ کفاره که روزِ دهم آسته دَ سراسرِ
 سرزمینِ شمو باید شیپور زده شنه. ^{۱۰} شمو سالِ پنجاهم ره
 مُقدّس حساب کُنید و آزادی ره دَ سرزمینِ خُو دَ تمامِ باشنده
 های شی اعلان کُنید. ای بلده شمو یگ «سالِ جشن» بشه؛
 هر کدم شمو پس دَ خانه-و-جای خُو بورید و هر کدم شمو پس
 دَ مینکلِ اولادِ بابِه خُو بورید. ^{۱۱} سالِ پنجاهم بلده شمو «سالِ
 جشن» بشه؛ دَ او سالِ کشت-و-کار نکُنید و حاصلِ خودروی
 ره درو نکُنید و انگورا ره از تاک‌های که تاک بُری نَشده،

نَچینید، ^{۱۲} چراکه سالِ جشنِ آسته؛ اُو بَلدِه شُمو مُقَدَّس بَشه؛
دَ امزُو سالِ تنها چیزای ره بُوخوَرِید که دَ زمی سربخود سُوَز
مُونه.

^{۱۳} دَ امزی «سالِ جشن» هر کُدَم شُمو پس دَ جای-و-خانِه خُو
بوَرِید. ^{۱۴} اگه یگ زمی ره دَ همسایِه خُو سَودا مُونِید یا از
همسایِه خُو میخَرِید، یگدیگِه خُو ره بازی نَدِید. ^{۱۵} زمی ره دَ
مُطابِقِ تِعَدادِ سالِ های بعد از سالِ جشن از همسایِه خُو بخر،
یعنی اُو مُطابِقِ سالِ های حاصِلاتِ باقی_مَندِه، زمی ره بَلدِه تُو
سَودا کُنِه. ^{۱۶} اگه تا سالِ پِنجاهم سالِ های کَلو مَندِه بَشه،
قِیمَتِ شی ره کَلو کُو و اگه سالِ های شی کم مَندِه بَشه،
قِیمَتِ شی ره کم کُو، چراکه تنها حاصِلِ سالِ های باقی_مَندِه
دَز شُمو سَودا موشه. ^{۱۷} شُمو یگدیگِه خُو ره بازی نَدِید؛ از
خُدای خُو بترسِید. ما خُداوند خُدای شُمو آسْتَم.

^{۱۸} شُمو قانونای مَره دَ جای بَیرِید و احکام مَره نِگاه کده عملی
کُنِید تا بَتنِید دَ سرزمینِ خُو دَ اَمْنِیتِ زندگی کُنِید. ^{۱۹} اوخته
زمی حاصِلِ خُو ره مِیدیه و شُمو سیر مُوخوَرِید و دَ اَمْنِیتِ دَز
شی زندگی مُونِید. ^{۲۰} اگه شُمو بُوکِید، ”دَ سالِ هفتم مو
چیزخِیل بُوخوَرِی اگه کِشت نَکُنِی و حاصِلِ خُو ره جَم نَکُنِی؟“

^{۲۱} ما دَ سالِ ششم بَرکت خُو ره دَ بِلَه شُمو رِبِي مُونم، دَ اندازه
که زمی حاصلِ سِه ساله ره بِلدِه شُمو بَدِيه. ^{۲۲} وختیکه شُمو دَ
سالِ هشتم زمين خُو ره کِشت کُنيد، هنوز ام از حاصلِ کُهنه
مُوخوريد و دَ سالِ نهم تا غَيْتِيکِه حاصلِ شِي ميبه، شُمو از
حاصلِ کُهنه مُوخوريد.

بازخريدِ مُلک-و-زمی

^{۲۳} زمی ره بِلدِه هميشه سَودا نَكُنيد، چُون زمی از مه يَه؛ شُمو
دَ پيشِ از مه مُسافرِ و مهمو اَسْتيد. ^{۲۴} دَ تمامِ سرزمينِ خُو که
زمی گِرَفْتيد، بايد حقِ بازخريدِ شِي ره دَ صاحبِ اَصلي شِي
بَديد. ^{۲۵} اگه يگِ برارِ اِسْرَائِيلِي شُمو دِستَنگِ شُدِه يگِ تُوْه
زمينِ خُو ره سَودا مُونه، اوخته يکی از قَوْمایِ نَزديکِ شِي
بايد بيبه و چيزی ره که برارِ شِي سَودا کده بازخريدِ کُنه.

^{۲۶} اگه اَمُو نفرِ کُدَمِ کسی ره نَدَشْتِه بَشِه که بازخريدِ کُنه، ولِ
پسانِ اَمُوَقَسِ پيسه دَ دِستِ بيره که بَتْنِه زمينِ خُو ره بازخريدِ
کُنه، ^{۲۷} اوخته اُو سالِ هایِ فروشِ زمی ره حِسابِ کُنه و

باقی مَنده قِيَمَتِ شِي ره پسِ دَ اَمْرُو کسِ بَدِيه که زمی ره دَ بِلَه
شِي سَودا کُدَد؛ و زمينِ شِي دَزُو پسِ دَدِه شُنه. ^{۲۸} ليکن اگه
توانِ پسِ خريدونِ شِي ره نَدَشْتِه بَشِه، اوخته چيزی که سَودا

شُدِه، تا سالِ جشنِ دَ پیشِ کسی که اُو ره خَریده، باقی بُمَنه؛
مگم دَ سالِ جشنِ باید پس دده شُنه و صاحبِ اصلی زمی پس
دَ مُلک-و-جای خُو بییه.

^{۲۹} اگه یگو کس جای زندگی خُو ره که دَ منِه شارِ دیوالدار
بشه سَودا کُنه، بعد از سَودا کدون شی تا یگ سالِ حقِ
بازخَرید شی ره دَره؛ امی حقِ بازخَرید و فقط بَلده یگ سالِ
آسته. ^{۳۰} و اگه پیش از تَکمیل شُدونِ یگ سالِ پوره بازخَرید
نَشُد، اوخته اُمو خانِه که دَ شارِ دیوالدار آسته بَلده دایم دَ امزُو
کسی که خَریده و دَ نسل های ازُو تعلقِ میگیره؛ اُو نباید دَ
سالِ جشنِ پس دده شُنه. ^{۳۱} لیکن خانِه های که دَ آغیلا آسته و
دَ گردِ خُو دیوال نَدَره، باید دَ جُمله زمینِ اطرافِ حسابِ شُنه.
اونا میتنه بازخَرید شُنه و دَ سالِ جشنِ پس دده شُنه. ^{۳۲} دَ باره
شارای لاویا: خانِه های که دَ شارای لاویا آسته، اونا همیشه
حقِ بازخَریدِ ازوا ره دَره. ^{۳۳} چیزای که از مُلکیتِ لاویا قابلِ
بازخَرید بَشه، یعنی خانِه سَودا شُدِه دَ شارای که دَزوا تعلقِ
دَره، دَ سالِ جشنِ باید پس دده شُنه، چُون خانِه های شارای
لاویا مُلکیتِ ازوا دَ مینکلِ بنی اسرائیل آسته. ^{۳۴} لیکن علفچر
های که دَ گرد-و-بَر شارای لاویا آسته سَودا نَشُنه، چُون اونا

کومک بلده غریبا

^{۳۵} اگه برارِ اسرائیلی تُو دِست‌تَنگ شُده دَ حالتِ خرابِ پیشِ
ازتو مییه، تُو دَزو کومک کُو، رقمی که دَ بیگنه یا مُسافرِ
کومک مونی تا او بتنه قد تُو زندگی کنه. ^{۳۶} ازو سُود نگیر و
فایده‌کشی نکُو، بلکه از خُداي خُو بترس و بیل که امو برارِ
اسرائیلی تُو قد تُو زندگی کنه. ^{۳۷} پیسه خُو ره بلده ازو سرِ
سُود ندی و خوراک ره بلده ازو بخاطرِ فایده‌کشی ندی. ^{۳۸} ما
خُداوند، خُداي شُمو آسْتُم که شُمو ره از سرزمینِ مصر بُرو
اُورْدُم تا سرزمینِ کِنعان ره دَز شُمو بدیم و خُداي شُمو بَشُم.

دَ باره آزادی غلاما

^{۳۹} اگه یگ برارِ اسرائیلی تُو که قد تُو آسته دِست‌تَنگ موشه و
خود ره دَز تُو سَودا مونه، او ره وادار نکُو که رقمِ یگ غلام
بلده تُو خدمت کنه. ^{۴۰} او رقمِ یگ مُزدورکار یا مهمو که قد تُو
زندگی مونه دَ پیش تُو بشه و تا سالِ جشنِ بلده تُو خدمت
کنه. ^{۴۱} بعد ازو از پیش تُو آزاد شُنه، خود شی و بچکیچای

شی قد از وقتی، و پس د پیش خانوار خو و د ملک

بابه کلونای خو بوره. ^{۴۲} چون اونا بنده های ازمه یه که ما اونا

ره از سرزمین مصر برو اوردُم. پس اونا نباید رقم غلاما سودا

شنه. ^{۴۳} د بله ازوا د سختی حکمرانی نکو، بلکه از خدای خو

بترس. ^{۴۴} اگه میخاهی غلام و کنیز داشته بشی، از ملت های

که د گرد-و-بر تو آسته غلام و کنیز بخر. ^{۴۵} امچنان شمو

میتنید از مردمای بیگنه که د مینکل شمو زندگی مونه و از

خانوارای ازوا که قد شمو آسته و د سرزمین شمو د دنیا آمده،

غلام و کنیز بخرید. اونا ملکیت شمو موشه. ^{۴۶} بعد از خود

خو، شمو میتنید اونا ره د عنوان ملکیت بلده بچکیچای خو

بیلید، تا بلده همیشه ملکیت میراثی ازوا بشه. امیا ره شمو

میتنید غلام خو کنید. لیکن د باره برارون شمو، یعنی د باره

بنی اسرائیل، هیچ کس د بله برار اسرائیلی خو د سختی

حکمرانی نکنه.

^{۴۷} اگه یگ بیگنه که د مینکل شمو زندگی مونه دولت مند شنه

و د عین حال یگ برار اسرائیلی شمو دست تنگ شده خود ره د

امزو بیگنه که د مینکل شمو زندگی مونه یا د یکی از خانوار

امزو بیگنه سودا کنه، ^{۴۸} بعد ازو که خود ره سودا کده، باید

حقِ بازخريدِ خُو ره دَشته بَشه. يکي از برارون شى ميته که او
 ره بازخريد کُنه، ^{۴۹} يا کاکاي شى يا باچه کاکاي شى ام ميته
 او ره بازخريد کُنه، يا يگو کس از اولادِ بابِه شى که
 خون شريک شى بَشه، او ام ميته او ره بازخريد کُنه. اگه خود
 ازو دارا شنه، او ام ميته خود ره بازخريد کُنه. ^{۵۰} او بايد قد
 امزو کسي که او ره خريده، از سالي که خود ره سودا کده تا
 سالِ جشنِ حسابِ کُنه و قيمتِ بازخريدِ شى نظر دَ تعدادِ سال
 ها بَشه؛ مدتي ره که او قد امزو بيگنه بُوده بايد مطابقِ مُردِ
 يگِ مُردورکار حسابِ شنه. ^{۵۱} اگه تا سالِ جشنِ سالِ هاي کلو
 باقي مند، او دَ مطابقِ امزوا پيسه بازخريدِ خُو ره از قيمتي
 که سودا شُد، پس بديه. ^{۵۲} و اگه تا سالِ جشنِ سالِ هاي کم
 باقي مند، قد شى حساب-و-کتابِ کُنه و مطابقِ تعدادِ سال
 ها پيسه بازخريدِ خُو ره دزو پس بديه. ^{۵۳} امو رقم که يگِ
 مُردورکار سالانه دَ کار گِرَفته موشه او ام دَ پيشِ نفرِ بيگنه
 بايد امو رقم بَشه؛ امو بيگنه نَباید دَ پيشِ نظر تو دَ سختي دَ
 بله ازو حُکراني کُنه. ^{۵۴} و له اگه او دَ امزي طريقه ها
 بازخريد نَشُد، او بايد دَ سالِ جشنِ آزاد شنه، ام خودِ ازو و ام
 بچکيچاي شى. ^{۵۵} چون ما امو استم که بني اسرائيل غلاماي
 شى استه؛ اونا غلاماي مه استه که ما اونا ره از سرزمينِ

مِصر بُرو اُورْدُم. ما خُداوند، خُداى شُمو اَسْتُم.

بَرَکت بَلدِه کَسای کِه اِطَاعَت مُونِه

۲۶ بَلدِه خُو بُت ها جور نَکُنید و مُجَسَمِه های تراش شُدِه

و سْتُون های پَرَسِیْتِشِی بَلدِه خُو اِیْسْتَلْجِی نَکُنید و سَنگای رِه
کِه دَزْشِی عَکس کَنده شُدِه دَ سِرْزَمِیْن خُو جَای نَدید تا اُونَا رِه
سَجَدِه کُنید، چَراکِه ما خُداوند، خُداى شُمو اَسْتُم. ^۲ رُوْزای آراَم

مَرِه نِگَاه کُنید و دَ جَایگَاهِ مُقَدَّس مِه اِحْتِرام دَشْتِه بَشید. ما
خُداوند اَسْتُم. ^۳ اَگِه از دَسْتُورای مِه پِیْرُوی کُنید و اِحکام مَرِه
نِگَاه کَدِه دَ جَای بَیْرید، ^۴ اُوختِه بارِش ها رِه دَ مَوسَم شِی بَلدِه

شُمو رِی مُونُم و زَمی حَاصِل خُو رِه مِیدِیِه و دِرِختای بِیابو
مِیوِه مِیگِیرِه. ^۵ خَرْمون جُغُول کَدون شُمو تا وختِ چِیندُون
انگُور دَوام مُونِه و چِیندُون انگُور شُمو تا وختِ کِشْت کَدون
زَمی. شُمو نَان خُو رِه سِیر مُوْخُورِید و دَ سِرْزَمِیْن خُو دَ اَمْنِیْت
زَندَگی مُونید.

^۶ ما دَ سِرْزَمِیْن شُمو صُلْح-و-آراَمِش رِه بَرَقْرار مُونُم و شُمو آراَم
خاو مَورِید و هِیچ کَس شُمو رِه نَمِیْتَرَسَنِه. ما حِیوانای دَرِنده رِه

از سرزمین شُمو گم مُونم و هیچ شمشیرِ دُشمو از سرزمین
شُمو تیر نَمُوشه. ^۷ شُمو از پُشتِ دُشمنای خُو مورید و اونا دَ
پیشِ رُوی شُمو قد شمشیر کُشته شُدِه موفته. ^۸ پَنج نفر شُمو
صد نفر ره پیشِ مونه و صد نفر شُمو هزارها نفر ره؛ و
دُشمنای شُمو دَ پیشِ رُوی شُمو قد شمشیر کُشته شُدِه موفته.

^۹ ما دَ بله شُمو نظرِ لُطفِ مُونم و شُمو ره بارور کده تعدادِ شُمو
ره کلو مُونم و عهد خُو ره قد شُمو نِگاهِ مُونم. ^{۱۰} شُمو از غَله-
و-دانه کهنه سالِ تیر شُدِه مُوخوَرید و غَله-و-دانه کهنه ره بُر
کده بلده حاصلِ نو جای جور مُونید. ^{۱۱} ما جایگاهِ خُو ره دَ
مینکل شُمو قرار میدیُم و ما از شُمو کِرک نَموکُم. ^{۱۲} ما دَ
مینکل شُمو حَرکتِ مُونم و خُدای شُمو موشُم و شُمو قوم مه
مُوشید. ^{۱۳} ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم که شُمو ره از سرزمینِ
مِصر بُرو اُوردُم تا دِیگه غُلامِ مِصرِیا نَبَشید. ما بَندهای یُوغِ
غُلامی شُمو ره میده کُدم و باعثِ شُدُم که شُمو سر بلند راه
بِگردید.

جَزای ناطاعتی

^{۱۴} لیکن اگه از آید مه نَشنید و پگِ امزی احکام ره دَ جای

نیرید، ^{۱۵} اگه دستورای مَره رَد کُنید و دِل شُمو از قانونای مه
 بدبُر شنه و تمام احکام مَره دَ جای نَوُرده عهد مَره میده کُنید،
^{۱۶} ما اینی کارا ره دَ حق شُمو مُونم: ما ترس-و-وَحشت ره دَ
 بله شُمو میړم و مَرَضِ کُشنده و تاوی ره که چیمای شُمو ره از
 کار میله و زندگی شُمو ره از بَین موبره. و شُمو تُخم ره دَ
 زمین خُو بے فایده کِشت مُونید، چراکه دُشمنای شُمو حاصل
 شی ره مُوخوره. ^{۱۷} ما رُوی خُو ره دَ ضِد شُمو قرار میدیم و
 شُمو دَ وَسِیلَه دُشمنای خُو شِکست مُوخورید؛ کسای که از
 شُمو بد موبره دَ بله شُمو حُکمرانی مونه و دَ حالیکه هیچ کس
 شُمو ره دُمبال نُمونه شُمو دُوتا مُونید.

^{۱۸} و اگه باوجود امزی چیزا ام از آید مه نَشُدید، اوخته شُمو ره
 بخاطر گناه های شُمو هفت برابر جزا میدیم. ^{۱۹} ما غرورِ قُدرت
 شُمو ره میده مُونم و آسمون شُمو ره دَ بله شُمو رقمِ آین و
 زمین شُمو ره رقمِ مس جور مُونم. ^{۲۰} قُوت شُمو بے فایده
 مَصْرَف موشه، چراکه زمین شُمو حاصل خُو ره نَمیدیه و
 درختای زمین شُمو میوه نَمیگیره.

^{۲۱} و اگه هنوز ام دَ خِلاف مه رفتار کدید و از آید مه نَشُدید،
 اوخته بخاطر گناه های شُمو هفت برابر بلاها ره دَ سر شُمو

میرم. ^{۲۲} ما جانورای وحشی بیابو ره دَ ضدِ شُمو رَیِ مُونم تا
 شُمو ره از اولادای شُمو محروم کُنه و چارپایای شُمو ره نابود
 کُنه و تعداد شُمو ره کم کُنه و سَرَک های شُمو ره خالی کُنه.
^{۲۳} اگه باوجودِ امزی چیزا اصلاح نشدِید و دَ خلاف مه رفتار
 کدید، ^{۲۴} اوخته ما ام دَ خلاف شُمو رفتار مُونم و شُمو ره
 بخاطرِ گناه های شُمو هفت برابر جزا میدیم. ^{۲۵} ما شمشیر ره دَ
 ضدِ شُمو میرم تا انتقامِ میده کدونِ عهدِ مَره بگیریه. وختیکه دَ
 شارای خُو دوتا کُنید، مَرَضِ وُبا ره دَ مینکل شُمو رَیِ مُونم و
 شُمو دَ دِستِ دُشمو تسلیم موشید. ^{۲۶} غَیتیکه ذخیره آرد شُمو
 ره از بین ببرم، اوخته ده خاتو دَ یگ تندور نان شُمو ره پُخته
 مونه و نان ره وزن کده بلده شُمو جیره میدیه، شُمو مُوخورید،
 ولے سیر نموشید. ^{۲۷} اگه باوجودِ ازی ام، از آید مه نشدِید و دَ
 خلاف مه رفتار کدید، ^{۲۸} اوخته ما قد قار-و-غَضَبِ دَ خلاف
 شُمو رفتار مُونم و ما خود مه شُمو ره بخاطرِ گناه های شُمو
 هفت برابر جزا میدیم. ^{۲۹} از شدتِ گُشنگی شُمو گوشتِ
 باچه گو و دُخترن خُو ره مُوخورید. ^{۳۰} ما جای های عبادت
 شُمو ره خراب کده قربانگاه های بُخورِ خوشبوی شُمو ره میده
 مُونم و لاش های شُمو ره دَ بله لاش های بُت های شُمو پورته
 کده از شُمو کِرک مُونم. ^{۳۱} ما شارای شُمو ره خراب مُونم،

جای های مُقَدَّس شُمو ره بیرو مُونم و خوشبویی های خوشایند
 شُمو ره بوی نَمونم. ^{۳۲} ما سرزمین شُمو ره بیرنه جور مُونم و
 دُشمنای شُمو که دزشی جای-د-جای موشه او ره دیده خيرو
 مُومنه. ^{۳۳} شُمو ره د مینکلِ مِلت ها تیت پَرَک مُونم و شمشیر
 خُورِه بُر کده از پُشت شُمو مییم. سرزمین شُمو بیرنه جور
 موشه و شارای شُمو د خرابه تبدیل موشه. ^{۳۴} اوخته زمی د
 تمام روزای که بیرو مُومنه و د حالیکه شُمو د سرزمین
 دُشمنای خُو آستید، از سال های آرام خُو لِذت مُوبره؛ آرے،
 زمی آرام مُونه و سال های آرام خُورِه پوره مُونه. ^{۳۵} زمی د
 تمام روزای که بیرو مُومنه، امو رقم آرام مُونه که د سال های
 آرام شُمو د وختیکه شُمو د بله ازو زندگی مُوکدید، او رقم
 آرام نکدد.

^{۳۶} و باقی منده های شُمو که زنده مُومنه، ما د دل های ازوا د
 سرزمین دُشمنای شُمو سُستی-و-ضعیفی میندزم؛ حتی صدای
 بلگی که د وسیله باد بُرده موشه، اونا ره دوتا دلجی مُونه و
 اونا رقمی دوتا مُونه که بگی از دم شمشیر دوتا مُونه و
 موفته، باوجود که کس اونا ره دُمبال نَمونه. ^{۳۷} اونا یگ د بله
 دیگه موفته، فقط بگی که از دم شمشیر دوتا مُونه؛ و شُمو

توانایی مُقاومت دَ برابرِ دُشمنای خُو ره نَمیدشته بشید. ^{۳۸} شُمو
دَ مینکلِ مِلّت ها مُومرید و زمینِ دُشمنای شُمو، شُمو ره
مُوخوره. ^{۳۹} و باقی‌منده های شُمو دَ سرزمینِ دُشمنای شُمو
بخاطرِ گناه‌های خودون خُو و ام بخاطرِ گناه‌های بابه‌کلونای خُو
گنّده مُوشه.

^{۴۰} لیکن اگه اونا گناه‌های خودون خُو ره و گناه‌های بابه‌کلونای
خُو ره اقرار کُنه که اونا دَز مه خیانت کده و دَ خِلاف مه رفتار
کده ^{۴۱} -- و امزی خاطر ما ام دَ خِلافِ ازوا رفتار کدُم و اونا ره
دَ سرزمینِ دُشمنای ازوا اوردُم -- و اگه اونا دل‌های ناختنه خُو
ره نَرم-و-فروتن کُنه و جَزای گناه‌های خُو ره قبول کُنه،
^{۴۲} اوخته ما عهد خُو ره قد یعقوب و قد اسحاق و قد ابراهیم دَ
یاد خُو میرُم و امو سرزمی ره ام دَ یاد خُو میرُم. ^{۴۳} لیکن اوّل
زمی باید از وجودِ ازوا خالی شُنه و بعد ازو زمی میتنه از سال
های آرام خُو لذت بُره و اونا جَزای گناه‌های خُو ره مینگره،
چراکه اونا قانونای مَره رد کد و اونا از احکام مه بدبُر شد.
^{۴۴} مگم باوجودِ امزی چیزا، وختیکه اونا دَ سرزمینِ دُشمنای خُو
آسته، ما اونا ره رد نمونم و ازوا اوقس بدبُر نموشم که اونا ره
بیخی از بین بُرم و عهد خُو ره قد ازوا میده کنم -- چون ما

خُداوند، خُداى ازوا اَسْتُمْ -- ^{۴۵} بَلَكِه ما بخاطرِ ازوا عهْدِ

بابه کَلونای ازوا ره دَ یاد خُو مِیرُم که ما اونا ره دَ پیشِ چِیمِ

مِلَّتْ ها از سرزمینِ مِصر بَرُو اُورْدُم تا خُداى ازوا بَشْتُمْ. ما

خُداوند اَسْتُمْ. ”

^{۴۶} اینمیا قانون ها، دَسْتور ها و احکامِ شریعت اَسْتَه که خُداوند

بِینِ خود خُو و بنیِ اِسْرائیل دَ کوهِ سِینا دَ و سِیلَه مَوْسِی اَقرار

دَد.

باز خَرِیدِ کسای که خود ره و قف کده

۲۷ خُداوند قد مَوْسِی اَگپ زده گُفت: ^۲ ”قد بنیِ اِسْرائیل

توره گُفته دَزوا بُوگی، اَگه یگ نفر نَدَرِ خاص دَ گردون خُو

مِیگِیره که قِیمَتِ اِنسان ره دَ خُداوند بَدیه، ^۳ قِیمَتِ بَلدِه مرد

اینی اَسْتَه: از بَیست تا شصت ساله قِیمَتِ شی پَنجاه مِثقال

نُقره دَ مُطابِقِ مِثقالِ جایگاهِ مُقَدَّس اَسْتَه. ^۴ اَگه خاتو بَشَه،

قِیمَتِ شی سی مِثقال اَسْتَه. ^۵ اَگه عُمَرِ امْرُو نفر از پَنج تا

بَیست سال بَشَه، بَلدِه باچه قِیمَتِ شی بَیست مِثقال اَسْتَه و

بَلدِه دُختر ده مِثقال. ^۶ اَگه سِنِ شی از یگ ماه تا پَنج سال

بشه، قِيمَت بَلَدِه باچه پَنج مِثقال نُقره يَه و قِيمَت بَلَدِه دُختر سِه
مِثقال نُقره آسته. ^۷ و اگه امو نفر شصت ساله يا کلو تر بشه،
اوخته قِيمَت بَلَدِه مرد پوزده مِثقال آسته و بَلَدِه خاتو ده مِثقال
آسته. ^۸ اگه نذر کُننده کلو غريب بشه که قِيمَتِ تعيين شده ره
دده نَنه، اوخته او بايد د دِير پيشوا اُورده شنه و پيشوا نظر د
وَس-و-توان امزو شخص قِيمَت بَلَدِه شی تعيين کُنه.

^۹ اگه نذر يگ حيوان بشه، از حيوانای که د عنوانِ قربانی د
خُداوند اُورده موشه، هر چیزی ره که د خُداوند بيره، مُقدَّس
آسته. ^{۱۰} او ره بايد اَلِيش نَکُنه و د جای شی ديگه نديه، نه
خُوب ره د جای بد و نه بد ره د جای خُوب. اگه يگ حيوان ره
د جای ديگه حيوان بديه، اوخته ام حيوانِ اوّل و ام حيوانی که
د جای شی دده شده مُقدَّس آسته. ^{۱۱} و اگه نذر یکی از
حيوانای ناپاک بشه که د عنوانِ قربانی د خُداوند قابلِ تقدیم
کدو نييه، اوخته امو حيوان بايد د دِير پيشوا اُورده شنه ^{۱۲} و
پيشوا نظر د خُوبی و بدی حيوان قِيمَت شی ره تعيين کُنه؛
اونمو قِيمَت شی بشه. ^{۱۳} اگه صاحب شی بخايه او ره بازخريد
کُنه، او بايد پَنج-يگ قِيمَتِ تعيين شده ره د بله قِيمَت شی
إضافه کده بديه.

^{۱۴} اگه یگ نفر خانه خُو ره دَ عنوانِ هدیه مُقَدَّس دَ خُداوند
وَقَف كُنه، پیشوا باید نظر دَ خُوبی و بدی شی قِیْمَت شی ره
تعیین كُنه؛ او نَمُو قِیْمَت شی بَشَه. ^{۱۵} و اگه اُمُو نفرِ كه خانه
خُو ره وَقَف كده میخایه او ره بازخِرد كُنه، او باید پَنج-یگ
قِیْمَتِ تعین شده ره دَ بِلَه قِیْمَت شی اِضافه كده بدیه و خانه
اَزُو موشه.

^{۱۶} اگه یگ نفر یگ ثوْته زمی ره از مُلك خُو دَ خُداوند وَقَف
كُنه، قِیْمَتِ اَزُو باید مُطابِقِ تَخْمَرُو شی تعین شُنه. بِلدِه زمینی
كه یگ خروار جُو كِشت شُنه پَنجاه مِثقال نُقره بَشَه. ^{۱۷} اگه او
نفر زمین خُو ره دَ سالِ پَنجاهم وَقَف كُنه، قِیْمَت شی پُوره باقی
مُومنه. ^{۱۸} لیکن اگه زمی بعد از سالِ پَنجاهم وَقَف شُنه،
پیشوا باید قِیْمَت شی ره دَ مُطابِقِ سال های كه تا سالِ پَنجاهم
آینده باقی مَنده حساب كُنه و از قِیْمَت شی كم كُنه. ^{۱۹} و اگه
اُمُو نفرِ كه زمی ره وَقَف كده میخایه او ره بازخِرد كُنه، او
باید پَنج-یگ قِیْمَتِ تعین شده ره دَ بِلَه قِیْمَت شی اِضافه كده
بدیه و اُمُو زمی دَزُو تعلق میگیره. ^{۲۰} لیکن اگه او زمین خُو ره
بازخِرد نكد یا زمی دَ بِلَه یگو كسِ دیگه سَودا شُد، او دیگه
او ره بازخِرد نَمیتنه. ^{۲۱} و اُمُو زمی وختیکه دَ سالِ پَنجاهم

آزاد شنه، او رقم زمين وقف شده بلده خداوند، مقدس آسته و ملكيت پيشوا موشه.

^{۲۲} اگه يگو كس زميني ره د خداوند وقف كنه كه از كس ديگه خريده شده بشه و از زمين ميراثي خود شي نبشه، ^{۲۳} اوخته پيشوا بايد مبلغ قيمت شي ره تا سال پنجاهم حساب كنه و قيمت شي بايد د امزو روز د عنوان هديه مقدس د خداوند دده شنه. ^{۲۴} امو زمي د سال پنجاهم د امزو كسي پس دده موشه كه از شي خريده شدد، يعنى د كسي كه امو زمي ملك ميراثي شي آسته. ^{۲۵} پگ قيمت ها بايد د مطابق ميثقال جاگاه مقدس تعيين شنه كه بيست گيراه يگ ميثقال موشه.

^{۲۶} اولباري حيوانا كه د عنوان اولباري د خداوند تعلق دره، هيچ كس نميتنه او ره وقف كنه، چي گاو بشه، چي گوسپو؛ او از خداوند آسته. ^{۲۷} ليكن اگه او اولباري يگ حيوان ناپاك بشه، اوخته او ره ميتنه كه د مطابق قيمت شي بازخريد كنه و پنج-يگ د قيمت شي اضافه كنه. اگه بازخريد نشد، او بايد د قيمت تعيين شده سودا شنه.

^{۲۸} ليكن از تمام چيزاي كه يگ نفر دره و بلده دايم د خداوند

وَقَفْ مُونَه، چي اِنسان بَشَه، چي حَيوان و چي زمين ميراثي،
هيچ چيز شي سودا يا بازخريد نَشَنه، چُون هر چيزي كه بلده
دايم وَقَف شُدَه بَشَه بلده خُداوند كامِلاً مُقَدَّس آسْتَه. ^{۲۹} هر
انساني كه بلده دايم وَقَف شُدَه بَشَه، بازخريد شُدَه نَمِيتنه؛ او
بايد كُشته شَنه.

^{۳۰} تمام دَه-يگِ زمي، چي از غَلَه-و-دانه زمي بَشَه، چي از
ميوه درختاي شي دَ خُداوند تعلق دَره و بلده خُداوند مُقَدَّس
آسْتَه. ^{۳۱} اگه كُدم كس ميخايه كه يگو چيز ره از دَه-يگِ خُو
بازخريد كُنه، او بايد پَنج-يگِ قِيَمَت شي ره دَ بله شي اِضافه
كده بديه. ^{۳۲} تمام دَه-يگِ گله و رمه يعني هر چيزي كه از تي
سوئَه چيو چوپو تير موشه، بلده خُداوند مُقَدَّس آسْتَه. ^{۳۳} او بايد
خوب و بد شي ره روش نَكُنه و اَلِيش نَكُنه؛ اگه اَلِيش كُنه، ام
اُمُو حَيوان و ام حَيواني كه دَ جاي شي دَدَه شُدَه مُقَدَّس آسْتَه و
بازخريد شُدَه نَمِيتنه. ”

^{۳۴} اينميا احكامي بُوَد كه خُداوند دَ مُوسى دَ كوه سينا بلده بَنِي
اِسْرَائِيل دَدَه.